"LIETUVA", SĄVAITINIS LAIKRASZTIS
ISZEINA KAS PETNYCZIA, CHICAGO, ILL.
Prenumerata metams:
Suv. Valstijose, Kanadoje ir Mexike . $2.00
Kitose viešpatystėse 3.00
Prenumerata apmokama iš viršaus. Prenumeratos metas skaitosi nuo dienos užsirašymo, ne nuo Naujų Metų. Apgarsinimų peekių klausk laiške. Visada adresuok:
A. OLSZEWSKI
3252 SO. HALSTED ST. : : : CHICAGO, ILL.

LIETUVA

THE LITHUANIAN WEEKLY "LIETUVA"
PUBLISHED EVERY FRIDAY AT CHICAGO, ILL.
Yearly subscription rate:
In the United States, Canada and Mexico $2.00
To Foreign Countries 3.00
Advertising rates on application. Address all communications to publisher:
A. OLSZEWSKI
3252 SO. HALSTED ST. : : : CHICAGO, ILL.

Nr. 8 CHICAGO, ILL., PENKTDIENIS, 21 d. VASARIO, (February), 1908 m. Metas XVII

Entered as Second-Class Matter July 13th, 1893, at the Post Office at Chicago, Illinois, under Act of March 3rd, 1879.

POLITIŠKOS ŽINIOS.

MASKOLIJA.

Boycotavimas dumoj profesoriaus Milukovo už jo kalbas laikytas New Yorke, pasibaigė ir jis bent pradėtą kalbą pabaigti galėjo. Nors dabartinė duma teip randui prilanki, bet net jam ji mažai naudos atgabena, kadangi mažai dirba ir net rando sumanymų ne įstengia pervaryti. Už tinginiavimą pabarė dumą net jos pirmininkas Chomiakov. Rando sumanymus, vietoj perkratinėti ir perkritikuoti paprastuose posėdžiuose, pasidalino visokios kamisijos, bet ir komisijų sanariai nesusirenka, todėl ir rando sumanymai jose guli neužbaigti. Dumos atstovams nat ne tiek rupi krašto reikalai, kiek algos, o jas atstovai juk vis gauna, nors ir neateina į pasėdžius. Nors duma teip prilanki carui, nors jį stengiasi net atgal grąžinti, suteikia jam didesnę galę negu jis pats geidžia, bet ji nemoka nė caro valdžiai, kaip reikia, patarnauti. Ne be pamato maskoliškoji patarlė sako: prisirišęs, besistengiantis patarnauti kvailys pavojingesnis negu atviras priešas. Svarbiausiu rando reikalu yra užtvirtinimas biudzėto ir užgyrimas užrubežinės paskolos, nes be dumos pritarimo užrubežių bankai ne skolina pinigų ir užrubežiuose pinigus galima vien Prancuzijoj gauti, kituose kraštuose pinigai nežinia kur dingo, išdžiuvo kaip balos vasaros laike. Prancuzija gi caro randui netiki ir be dumos pritarimo pinigų neduoda, vietoj pinigų, duoda visokius pamokinimus, peikia Stolypino pasielgimus su ukėsais ir caro randas, ne galėdamas be Prancuzijos pinigų apsieiti, turi klausyti ir gerintiesi prancuzams, turi klausyti, jeigu prancuzai caro tarnams teisybę į akis meta. Tuom tarpu teip carui prilanki teip jo neaprubežiuotą valdžia garbinanti daugume iš reakcijonierių susidedanti duma neužtvirtino dar biudžėto, neužtvirtino nė užrubežinės paskolos ir tai vien dėl tinginiavimo, o ne dėl nepritarimo paskolai; užtvirtino vien mažmožius, kurie ir Stolypinui mažai rupi, o svarbiausi biudzėto reikalai, taigi užrubežinė paskola, dar vis neužgirta. Dumos posėdžiuose iždo ministeris net su ašaromis išro dinėja, kad ižde pinigai baigiasi, išsisėmus visai, ne bus iš ko nė šnipams, kareiviams ir pačiam carui algas mokėti; bet ir ministerio ašaros negali tinginiaukančių dumos atstovų paraginti [illegible] darbuotiesi.

Netvarka dumoj gali joje ir [illegible]tijas suardyti, gali joje per[illegible]ara iš reakcijonierių rankų pe[illegible]ti į demokratų rankas, o jie visgi labiau rupinasi žmonių [illegible]kalais negu reakcijonieriai. Iki [illegible] reakcijonierių persvarą palai[illegible] spalininkai. Spalininkai iki [illegible]ėjo iš vien su reakcijonie[illegible] prieš pažangesniasias partiDabar vienok ta vienybė [illegible] spalininkų ir reakcijonierių [illegible]deda įrti; spalininkai rengiasi [illegible]sidalinti į dvi dali: viena dalis [illegible] tai mažesnėji, krypsta prie re[illegible]cijonierių, kita gi prie demo[illegible]atų arba teip vadinamų ka[illegible]tų partijos. Ir balsavimuose [illegible] ne kartą paskutiniuose lai[illegible]se viena spalininkų da[illegible] balsavo su Kruševano partija, [illegible]a su kadetais. Jeigu teip eis [illegible]iau, tai galima dar sulaukti [illegible]iško išnykimo spalininkų par[illegible]os: viena jų dalis gali su vi[illegible] susilieti su reakcijonieriais, ki[illegible]gi su teip Stolypino neužken[illegible]mais kadetais. Jeigu tas at[illegible]tiktų, tai jau ne reakcijonierių [illegible]nkose butų persvara, ji perei[illegible] į kadėtų pusę, nes juos, dau[illegible]yj dalykų, be abejonės, atsvė[illegible]ui reakcijonierių, paremtų ir [illegible]s neskaitlingi, negalinti sa[illegible]ovai savo sumanymų perva[illegible] atstovai kairiųjų partijų. [illegible]s dumos susitvarkymas, jei[illegible] ir negalėtų kraštui daug ge[illegible]daryti, bet sulaikytų Stoly[illegible] tarnus nuo įvykdinimo reakcijonieriškų užsimanymų. Kaip laikraščiai garsina, dabar ir pats Stolypin netvirtai laikosi: laikosi jis ministerių pirmininko urėde tik todėl, kad nėra kito, kurs galėtų, ar norėtų, jo vietą užimti. Reakcijonieriai bruka Stolypino vietoj Durnovą, bet tas nenori urėdo priimti.

Taigi, pasidalinus dumoj partijoms, Stolypinui atsieitų arba pakreipti valdymo budą į kadetų reikalaujamas vėžes, arba išvaikyti ir trečiąją dumą. Bet, bent kol negaus pritarimo užtraukti užrubežiuose paskolą, dumos vaikyti negali, nes ižde pinigai baigiasi ir jų namieje gauti negalima. Rods užrubežių bankai gal ir paskolintų, jeigu jiems randas užstatytų jam ir carui prigulinčius dvarus, girias, geležinkelius, kasyklas ir kitokius nejudinamus turtus; bet užstatymas svarbiausių krašto turtų, atidavimas jų svetimtaučiams labai suerzintų Maskolijos gyventojus, ypač kad svetimtaučių labiausiai nekenčia dabar randą ir caro vienvaldystę remianti reakcijonieriai. Užstatydamas rando turtus, jis nužudytų ir fanatikų paramą, o kiti rando ir dabar neremia. Taigi caras neturėtų visai ant ko remtiesi. Neremiant jo gyventojams ir svarbiausias sosto ramstis — kariumenė galėtų sostą apleisti, o jau tąsyk carui ne liktų nieko daugiau, kaip dumti su ištikimais dar šnipais į užrubežius, bet ir tų jau caras negalėtų ilgai užlaikyti. Taigi negalima tikėti, kad Stolypin išdrystų, gelbėjimui caro sosto ir jo neaprubežiuotos valdžios griebtiesi to, kas prieš sostą sukelti galėtų visos Maskolijos gyventojus.

Tuom tarpu Maskolija susierzino teip su draugais, kaip ir su ne draugais. Už savo raportą apie prietikius Maskolijoj, prancuziškasis ambasadorius Bompard, užsitraukė caro neprilankumą. Maskolijos randas pareikalavo atšaukimo Bompardo. Ant to Prancuzijos ministerių pirmininkas Clemenceau atsakė reikalavimu, kad butų nuo vietos prašalintas Maskolijos užrubežinių dalykų ministeris Izvolskyj, kadangi jis painioja Prancuzijos politiškuosius siekius. Kol Izvolskyj pasilieka Maskolijos užrubežinių dalykų ministeriu, Clemenceau atsisako atšaukti savo ambasadorių Bompardą. Nesiseka caro randui ir su kitais kraštais.

Susierzino jis su Švedija kadangi priešingai traktatui, užsimanė ant salos Aaland, ant Baltiko, parengti tvirtovę. Prieštai Švedija pakėlė protestą, ir tą protestą išsiuntinėjo visiems Europos kraštams. Prieš Maskoliją teipgi atvirai atsikreipė Vokietija ir Austrija Turkijoj ir jos pradeda nepaisyti Maskolijos. Austrija nuo sultano išderėjo leidimą padirbti geležkelį Macedonijoj iki Salonikai, o Vokietija — leidimą dirbdinti Bagdado geležkelį. Nors Maskolija ir reikalavo, kad Turkija atsimtų atgal suteiktą Austrijai ir Vokietijai leidimą dirbdinti geležkelius, bet Turkija, paremta Vokietijos ir Austrijos, atsisakė išpildyti Maskolijos reikalavimą.

Pereitą sanvaitę į Austrijos sostapilę Vindobonną atėjo žinia, buk Persijos šachas likosi užmuštas. Vėliau vienok atėjo žinios, kad paskalas tas visai neteisingas. Bet, matyt, Maskolija laukia kokių netikėtų atsitikimų Persijoj. Ji ant Persijos rubežiaus sutraukė 60000 kareivių. Sutraukė ji dideles kariškas pajiegas ir ant Turkijos rubežiaus.

Turkija teipgi ne laukia, rankas sudėjusi. Visoj Mažojoj Azijoj pašaukė po ginklu visus ginčius ginklus nešioti vyrus ir umai juos išsiuntė ant maskoliškojo rubežiaus. Maskoliškasis Kaukazo jeneral-gubernatorius išleido prisakymą visus gyventojų arklius laikyti parengtus kariumenei. Laikraščiai, ypač atsakanti Amerikos "geltonųjų veislei", paduoda žinias apie besiartinantį karą su su Turkija. Ir dumoj klausymas karo buvo pakeltas. Atstovas Gučkov metė ant dumos atsakymą už karo pasekmes, kadangi, sulyg jo manymo, Maskolija nepasirengusi į karą, o jį gal reik vesti ne su viena Turkija, nes visur aplinkui yra Maskolijos priešai. Nepasisekimai ant karo lauko dar didesnį sumišimą pačioj Maskolijoj sukeltų, negu tai buvo po karui su Japonija. Dumos pareiga todėl ne leisti randui įsipainioti į naujas avonturas.

Caras prašalino nuo vietos Finlandijos jeneral gubernatorių Gerhardą, kadangi jis pasipriešino susiaurinimui Finlandijos teisių ir jos padalinimui. Finai Gerhadui rodė simpatijas už jo gerus norus. Jis gavo daugybę telegramų iš visokių Finlandijos kraštų.

PRUSAI.

Užsimanymą priverstinai išpirkti žemės plotus nuo lenkų Poznaniaus ir Vakarinių Prusų provincijose pirmiausiai pajuto dirbtuvės Solingene. Čia mat daugiausiai išdirba peilių ir kitokių iš plieno išdirbinių. Daug jų ėjo į Lenkiją, Galiciją, ir Poznaniaus provinciją. Dabar lenkai atsisakė pirkti tuos išdirbinius, velyja, vietoj prusiškų, Solingene padirbtų, parsigabenti iš Austrijos, Prancuzijos ir Anglijos, nors už tuos reikia brangiau mokėti. Užsteliavimai iš lenkų apgyventų kraštų likosi atgal atsiimti. Taigi mat lenkai, atkeršydami už Prusų rando užmanytas skriaudas, pradeda boykotuoti Vokietijos išdirbinius. Solingeno fabrikantai jau atsišaukė prie rando, nurodydami, nustolius kokius turi dėl užsimanymo rando susiaurinti lenkų tiesas. Boykotuoja lenkai ir Vokietijos mašinų dirbtuves, vietoj vokiškųjų, parsigabena angliškas arba amerikoniškas. Bet už tas reikia gana didelius muitus mokėti, o muitai patenka iždan tikrųjų lenkų skriaudėjų — Prusų rando.

PRANCUZIJA.

Nesutikimai ir nesikentimas prancuzų su Vokietija pradeda nykti. Apie tai išsitarė, atidengiant kareivių monumentą, ir Prancuzijos ministerių pirmininkas Clemenceau. Užtai prietikiai Prancuzijos su Maskolija eina niekyn. Gal Maskolija ne gauti nė paskolos Prancuzijoj.

Seniau nė joks vokiškasis kunigaikštis ne dryso atvirai Prancuzijoj pasirodyti, dabar yra kitaip: važiuodamas iš Portugalijos nuo užmušto jos karaliaus laidotuvių, Vokietijos ciecoriaus sunus Fritz atsilankė Paryžiuj; dabar atsilankė ten kunigaikštis Adalbert. Atlankė jis ir Napoleono grabą. Prancuzai priėmė juos prilankiai.

IŠ LIETUVOS.

NAUJIENOS IŠ VILNIAUS.

Nepamenu jau, kur esmi girdėjęs nuomonę, kad Vilniaus lietuviai iš didžiausios dalies neturi savo tvirtų politiškų pažiurų ne sulyg biurokratų nė sulyg aristokratų (lenkų) ir eina apičiupoms, patįs tikrai nenusimanydami, ar gerai ar blogai elgiasi. Tokioje suirutėje, žinia, naudojasi priešingiejie lietuviams gaivalai. Tarp tų pirmučiausioji vieta priguli lenkiškajai Lietuvoje partijai arba vadinamiemsiems endekams. Savo stipria organizacija, turtais, įtekmėmis jie atlošia didelę rolę prilaikyme lenkinimo Lietuvoje; ypač paskutiniais laikais jie parodė didelę galybę. Kada valdžia ryžosi atitolinti iš Vilniaus vyskupą E. von der Roppą, endekų agitacija priešais tą valdžios žingsnį pakilo su baisiu įnirtimu. Visų pirma endekai puolėsi išnaudoti savo tikslui kunigiją, butent lietuvius kunigus, gyvenančius Vilniaus vyskupybėje. Sušaukė Vilniun 40 kunigų lietuvių, ar mokančių lietuviškai ir privertė juos parašyti protestą prieš rengiamąjį atitolinimą iš Vilniaus Roppo. Protestą rašė, tarp kitų ir žinomasai Lietuvos veikėjas kunigas Juozapas Tumas. Tą protestą pasirašiusiejie patalpino pirma rusiškame laikraštyje, o paskui neva tiktai perspauzdino "Kurjere Litewskame" (Roppo organe), kad neišrodytų, jog tas viskas daroma Roppui prisakius. Negelbėjus nieko šitam žingsniui ir iškėlus Roppą, pakėlė didį triukšmą savo laikraščiuose, o iš dalies ir lietuviškuosiuose ("Viniaus Žiniose", "Viltyje", "Nedėldienio Skaityme". *). Savo keliu jie sumanė šitokį dalyką: "Sušaukė kunigus, kurie surašė skundą į Rymą ant valdžios, kuriame stačiai išvadino melu visus valdžios daromus Roppui kaltinimus, visiškai ignoruodami visas darytas to vyro lietuviams Vilniaus vyskupystėje skriaudas, apie kurias buvo jau daug popieros prirašyta ir labai daug triukšmo pakeltas. Endekiškosios augštesnės savo vyresnybės spiriamų, kunigai tame skunde vadina Roppą doriausiu ir teisiausiu vyru, kurs visiems buvo geru tėvu, ir prašo neklausyti rusų valdžios melagingų priekabių prie Roppo ir pagrąžinti jį atgal į Vilnių. Valdžia buvo susekusi tos ypatingos konspiracijos siulą, bet betyrinėjant jisai nutruko kanceliarijose.... Tokia yra endekų galybė. Jeigu endekai šitoki galingi yra santikiuose su valdžia, tai ką jau bekalbėti apie tą galybę, kurią jie parodo įtekmėje į tą nedidžią saujalę Vilniaus inteligentų ir kunigų! Visos Vilniaus lietuviškųjų laikraščių redakcijos yra apsuptos endekų intrigomis. Jie turi savo agentus tarp bendradarbių, tarp įvairių draugijų sąnarių, ir kur tik norite. Jų politika — divide et impera! Taip, jie įsisukę į lietuvių tarpą, kelia vaidus ir nesantarves, kelia ypatišką neapykantą tarp žymesniųjų lietuvių veikėjų prieš kits kitą. Tiktai tie išvengia endekų įtekmės, kurie nuo jų absoliutiškai šalinasi; o kurie tiktai šiokiu ar tokiu budu dalyvauja jų draugijose arba bent pašaliniu budu veda su jais pažintis, tie nė nesijunta jau endekų tikslams betarnaują. Žymiausioji vieta suparašintųjų endekų intrigomis priguli lietuviams kunigams. Visiems yra žinoma psychologiškoji tiesa: jei žmogus padaro kokį dorą darbą, tai tas jo darbas jį patį dar padorina; o jei žmogus padaro kokį nedorą darbą, tai tas darbas pastumia jį tolyn į nedorybę. Jei lietuvis, ar dėlei pažinties, yra vieną kartą prasižengęs prieš savo tautą, tai jisai kaip n kad pasitraukia tolyn nuo lietuvių ir prilinksta prie lenkų ir sykis po sykio tampa lietuvių priešu. Tokioje fazoje nutolimo nuo lietuvių tautos męs Vilniuje ir kitur turime dabar gana apščiai žmonių. Pasirašiusiejie (nors ir verčiami) po minėtuoju protestu ir skundu lietuviai kunigai jau neteko to gyvumo sąžinės prieš tautą, jau jie juntasi nusikaltę, jau jie daro su savo sąžine kompromisą, jau jie jieško paramos iš lenkų pusės, kurie nuramins, paguos ir dagi pagirs, nes tikrai mylintis savo tautą lietuvis jau turi kreiva akia į tokius žmones žiurėti. Pradėjęs sykį tuo keliu eiti, toks nusidėjęs prieš savo tautą lietuvis, endekų skatinamas, tolyn vis gilyn breda į renegatų purvyną. Taip, paimkite, kad ir tokį vyrą kaip kun. Vl. M. Nesenas tat laikas, kada tas vyras, gyvendamas Vilniuje, gana stipriai stojo už lietuvius. Aną metą dagi "Kurjere Litewski'ame" buvo patalpinęs labai gražų straipsnį apie Benekaimių parapiją, parodydamas, kaip ant delno, kaip čion butinai reikia lietuvio kunigo, ir daug kur pasirodė gerais savo darbais sulyg lietuvybės. Bet, bebičiuliaudamas su žinomu kun. Kukta, besilenkdamas sykis nuo sykio prieš lenkų intrigas, pagalios, anot vieno augštai stovinčio lietuvio žodžių, parsidavė lenkams už gerą parapiją. Ir ką męs tysis Roppą straipsnis, man rodos, patilpo priešais redaktoriaus kun. prof. Dambrausko norą. Dabar "N. Skaitymas" pramintas "Vienybe" ir atiduotas redaguoti kun. Aleknai.

*) Šitame paskutiniame ginan[illegible]

šiandien matome? Tas pats kunigas atvažiuoja Vilniun stačiai gaituoti terp liet.-endekų ir Roppo naudai. Kuomet aš rašau šitas eilutes, kun. M., uodegą pasmeigęs, laksto po Vilnių ir renka šalininkus pagrąžinimui Roppo Vilniun. Kiek esame tyrę, jau jam pasisekė apščiai šiaudadušių lietuvių lenkų pusei laimėti. Į tą kuopą jau priguljs ir kunigas Juozapas T., o ypač nukreiptas esąs kunigo M. veikimas Kauno linkui. Nėsa iš Vilniaus lenkininkai lietuvius kunigus išvaikė, tai čion jau menkesnis darbas, bet užtai juo stipriau reikia užgulti ant Kauno. Dabar jau vyskupą Palluloną apsirinko tie ponai Lietuvos globėju. Ir daktaras B. linkstąs į klastingąją kun. M. agitaciją. Męs tuo tarpu nenorime tam tvirtinimui tikėti, žiurėsime, ką laikas parodys.... Didžiausia kliutis endekams ir jų agentams dabar "Sąjunga pagrąžinimui lietuvių kalbos Lietuvos bažnyčiose". Ta sąjunga įkurta užpernai jau, bet ligišiol gyvavo slapta, nes dar nebuvo valdžios patvirtinta. Pereitą rudenį išgavo šiaip-taip patvirtinimą ir dabar jau pradeda viešai veikti. Sąjungos pirmininku išrinktas p. Jonas Kriaučiunas, žinomas Lietuvos veikėjas ir publicistas, sekretorium kun. Juoz. Ambraziejus, garsus kovotojas už lietuvystę Vilniuje, žinomas, jau nuo senensių laikų, "Šviesos" redaktorius. Tos sąjungos kompetencija yra labai plati. Jos veikimas išsiplėtęs ant septynių gubernijų, kur tiktai yra lietuviškos liaudies: ant Vilniaus, Kauno, Gardino, Suvalkų, Kuršo, Vitebsko ir Minsko gubernijų. Vyriausiasis Sąjungos uždavinys — įvedimas lietuvių kalbos Lietuvos bažnyčiosna. O nės įvedimas musų kalbos musų bažnyčiosna tegali įvykti tiktai per lietuvišką dvasiškiją, tai Sąjunga užsidavė sau uždavinį prašalinti iš Lietuvos pirmučiausia lenkintojus vyskupus su visa lenkiškaja vyskupybių vyresnybe. Tokiu budu, atitolinus iš Vilniaus lenkomanų (endekų) vadovą Roppą, bepalieka išblaškyti lenkiškąją jo kapitulą pastatyti jos vieton lietuvišką kapitulą. Kada sykį bus kapitula lietuviška, o be to dar ir vyskupas lietuvis, tuomet musų kova Vilniuje bus laimėta. Tuomet ir pačiame mieste visose bažnyčiose ir visose parapijose Vilniaus vyskupybėje, kur tiktai yra lietuvių, visur bus kunigai lietuviai. Iš Vilniaus kitai dvasiai einant, Vilniaus vyskupybėje įvyks stebuklai, Lietuva prisikels, kaip anas Phoenix iš savų pelenų.

Kaip lietuviai, taip ir endekai tą labai gerai supranta. Todėlei išgrudimas iš Vilniaus to gudraus lenkamonų vado, v. Roppo, juos stačiai varo į pasiutimą. Jeigu dabar dar išjra lenkomanų kapitula ir pareina lietuvis vyskupas, tai jau lenkomanijai galas! Todėlei endekų vadovai dabar nė naktimis ne miega. Jie nesigaili nė darbo, nė pinigų, nė nieko, kad tik neįvyktų, kas tur įvykti ir kas butinai įvyks. Vilniuje turi buti lietuvis vyskupas ir lietuviška kapitula, ir bus! Kada pernai Sąjunga, dar nebudama legalizuota, pradėjo žingsnius Vatikane dėlei geidaujamojo atitolinimo v. Roppo iš Vilniaus, visi sakė, kad nieko iš to nebus, nes Roppas esąs baisiai galingas — ir nepaprasta savo gudrybe, ir augštu gimimu, ir galingomis pažintimis ir turtais —, o kad atėjo laikas, nė nepasijuto, kaip išlėkė! Taip bus ir dabar. Perniek nueis lenkbernių rupesčiai. Negrįž Roppas į Vilnių ir nė vienas jo padėjejas nebus jo sufraganu. Lietuva šiandien negali pasikakinti tokiais atstovais, kuriuos konvenansai, finansai, avansai ir tt. pastumia į klaidingą kelią prieš Lietuvos reikalus. Dovanai intriguoja ir agituoja prieš Sąjungą.

S. M. R.

IŠ VILNIAUS.

Vietiniam spaudos komitetui įsakius, konfiskuotas No. 1 "Žarijos" 1908 m. už tai, kad redaktorė p. Ona Šechtel neužmokėjo 200 rub bausmės.

Karo viršininko kanceliarija išsiuntinėjo, su policijos ir valsčių valdybų pagelba, misinginius medalius atminčiai tiems kareiviams, kurie dalyvavo karėje su japonais. Ar ne graži caro dovana!

(Iš "V.Ž.")

Sausio 6 dieną "Vilniaus Žinių" redakcijoj buvo susirinkę bendrai įnešėjai bendrovės "Viln. Žinioms" leisti, apsvarstyti dienraščio leidimo reikalus. Policijai pareikalavus vesti pasikalbėjimą rusiškoj kalboj, susirinkusiejie atsisakė, pareikalavo sustatyti protokolą ir išsiskirstė.

Gruodžio 22 d. užsibaigė liaudies mokyklų direktorių susivažiavimas. Susivažiavimas išrado reikalingu įkurti pedagagoškus muzejus, kuriais galėtų naudoties liaudies mokyklų mokytojai. Įkurimui ir užlaikymui tų muzejų nutarta skirti tuos pinigus, kurie pasilieka nuo užlaikymo parapijų ir miesto mokyklėlių. Sausio 9 d., gubernatoriui leidus, tam tikra miesto tarybos komisija svarstys klausimą apie įkurimą Vilniuje politechnikos.

Krasos ir telegrafo valdininkai, kurie buvo sustreikavę 1905 m., jau apturėjo apkaltinimo akto kopijas. Byla paskirta Vasario 11 dieną.

Atstovas A. Bulota sausio 7 d. 7 val. vakare išvažiavo į Peterburgą.

(Iš "L. U".)

Vilniaus miesto policija nusipirko porą šunų išmokytų gaudyti nusidėjėlius, už kuriuos užmokėjo 600 rub. Lietuvoje tie šunes atsiranda dar tik pirmą kartą.

Subatoje sausio 12 d., apsaugos skyriaus policija padarė kratą Bliumavičiaus spaustuvėje ir užtiko, kad p. Bliumavičius, bespauzdindamas užsakytas jam lietuviškas knygas, prispauzdindavo sau daugiaus ir vagčia jas pardavinėdavo. Rasta išviso keletas šimtų knygų; o vienos knygelės jau net antra laida atspausta. Policija sustatė ant p. Bliumavičiaus protokolą, ir bus traukiamas po teismu už tokį lietuviškų knygų platinimą.

Vilniaus apšvietimo draugijos valdyba kreipėsi į Vilniaus mokslo apskričio globėją su prašymu leisti jai atidengti nedėldieninius kursus suaugusiems abiejų lyčių sulig programo vietinių miesto mokyklų 1872 metų. Programoje įneštas taip-pat ir vietinės—baltgudiška, lenkiška, lietuviška ir žydų kalba.

(Iš "V. Ž.")

IŠ LYGUMŲ,
Kauno gub.

Mažas musų miestelis, vyresnybės nedaug tegalima išlaikyti, todėl kiti atlieka kelius darbus ant sykio. Taip—klebonas pildo pas mus cenzoriaus, teismo ir antstolio vietą: pats konfiskuoja "negerus" laikraščius. Neseniai konfiskavo "Žarijos" NN 25 ir 24 ir "Lietuvos Uk." vieną numerį.

Turime mokytoją lietuvį. Usą. Pasigirti negalime; apsėjimas su vaikais nekoks. Borods jisai serga, galima daugiaus atleisti, bet ne viską. Jisai spiria vaikus bučiuoti ranką. Ragina prie to tai cukerkomis tai bausmėmis.

Lygumietis.

(Iš "Ž.")

IŠ VILKIJOS,
Kauno gub.

Kučių naktį atlankė mųs sodžių baisi nelaimė, kurią girtuoklystė pagimdė. Ukininkė Barbora Gadlauskienė sukapojo kirviu savo vyrą, kurs nuolat girtuokliavo ir su ištvirkusioms moterims trankėsi. Ir tą naktį, kaip visuomet, parėjo girtas — pati kirviu kirto į galvą, nukirto nosį, viršutinę lupą, perkirto krutinę, rankas, nukapojo pirštus. 15 žaizdų turi ant savęs dar gyvas ligonis. Pati savo akimis mačiau nes buvau palaukti pašaukto kunigo — baisu matyti tas žmogus".

O. Pleirytė-Puidienė.
("V. Ž.")

IŠ MAŽEIKIŲ.

Prieš šešetą metų tulas Šeris, tarnaująs sliesorium prie gelzkelio, turįs namus, sumanė pastatyti Mažeikiuose medinę bažnyčią (koplyčią). Bestatydamas ją Šeris išdėjo visą savo išteklių ir dar turėjo savo rakandus išparduoti.... liko pavargėliu ir vaikus nebeturi kuo aprengti.... Skolas užsitraukė.... bet bažnyčią pastatė. Parapija pakvietė kunigą į tą bažnyčią, o klebonią Šeris įtaisė savo namuose, už ką kunigas jam mokėjo po 15 rub. kas mėnuo. Bet šįmet kunigas pastatė kleboniją prie bažnyčios. Prie tos progos Šeris prašė kunigo surinkti pinigų nuo parapijonų, kad jis galėtų bent skolas savo užsimokėti. Kunigas nesutiko. Tuomet parapija, prijauzdama Šeriui, išsiuntė prašymą pas vyskupą atsiųsti jiems kitą kunigą. Sužinojęs apie tai klebonas, iškeikė per pamokslą Šerį, išvadino judošiumi, išdaviku, apgaviku, bedieviu, velijo, kad jį su šeimyna žemė prarytų, kad ugnis iš dangaus kristų ir sudegintų juos. Tuo tarpu Š. stovėjo kamputyje prieš nukryžiavotąjį ir meldėsi su nuleistomis žemyn ir pilnomis ašarų akimis.

Po niišparų kunigas liepė susirinkti parapijonims (tarp kurių buvo žinoma ir jo šalininkų) klebonijon, kad išsiųstų antrąjį vyskupui prašymą, kad liktų jis pats ir kad jis esąs geras parapijai. Buvo ten Šeris ir daugiau jam prielankių žmonių. Jiems nesutikus su tuo sumanymu, kunigo šalininkai šoko prie Šerio, kaipo buk tai didžiausio maištininko ir norėjo jį mušti. Bet draugai Šerio to neleido ir išėjo visi drauge su Šeriu. Taip tai atmokėta bažnyčios įsteigėjui už jo milžinišką darbą ir dideli pasišventimą!

A.

(Iš "L.U.")

IŠ ŠATOS,
Telšių pav.

Musų garsusis klebonas švies. Kunigelis Gedeminas-Beržanskis Klausutis, pusę savo pamokslo paaukavo charakteristikai dabartinės Lietuvos laikraštijos. Primindamas, jog laikas jau kiekvienam pamislyti apie išsirašymą laikraščio ateinantiems metams, jis stengėsi parodyti savo "avelėms", koksai laikraštis gali buti jiems naudingiausiu ir labiau atsakančiu. Visupirmu gerbiamasis klebonas apsakė, kaip dabar visiems reikalingos žinios ir visoki pamokinimai ir kad šitą visą galima patirti tik iš laikraščių, pataria skaityti laikraščius.... Pagirtinas daiktas!....

Toliau klebonas plačiai išrėdinėjo, kaip visuomenei kenkia prigulėjimas ar nors prijautimas kokiai nors partijai ir kaip nenaudingai skaityti partijos laikraščiai, kurie tik kelią tarp žmonių nesutikimus, vaidus ir ne vieną iš teisingo kelio išveda. Tai šito užvis reikia sergieties geram ir dievobaimingam katalikui. Prie bepartijinių laikraščių mųsų klebonas priskiria "Vienybę" "Šaltinį" ir "Viltį" Kas link "Vilniaus Žinių", tai jis pasakė, jog "Viln. Ž.", perėjus joms į kitas rankas, "jau—jau" pradeda dvokti partyviškumu, ir užtat kiekvienam reikia buti labai atsargiam, kad iš nejučių neįsipainioti į "Vil. Žin." žabangus.

"Vienybę" musų klebonas pripažinsta labai naudingu ir visiems atsakančiu laikraščiu, užvis kad ji nuo Naujų Metų tapsianti "tikru darbininkų laikraščiu ir gįs varguolių reikalus." "Šaltinį" Šačiu klebonas paskyri ukininkams, nes ir sodžiaus gy

ventojų klausimai jame telpa, "Viltis" ir "Draugija" skiriami mokslo žmonėms, nes tenai talpinami straipsniai moksliški, paprastam žmogui mažai suprantami.

Prasitaręs apie "Lietuvos Uk." gerbiamasis klebonas baisiai susiraukė ir tvirtu balsu pasakė, jog šitas laikraštis jau dabar "amžių amžinai" tapo partijiniu laikraščiu, sėjančiu tarp dorų žmonių visokias baisenybės. Jame tilpsta straipsniai priešingi dorai ir tikėjimui; "užtat, sušuko klebonas, gėda kiekvienam, kursai laiko "meslinėje" savo gimtinį lizdelį".

Kas link "Žarijos", tai nėra ko ir kalbėti; pagal jo "Ž." — tai "socijalistų - revoliucijonierių" organas. Pagal kunigo žodžių reikia stengtis, kad šita "pavietrė" neužkrėstų musų parapijos, o tada visi gyvensime laimingi!

Toliau klebonas pataria visokiuose dalykuose kas link laikraščių ir knygučių kreipties pas jį, kaipo pas savo tėvą ir valdytoją, o jis visados pasakysęs kaip ką daryti. Dargi prižadėjo kad "Vienybės" ir "Šalt." iš stoties į Šates parnešimas kainuos per pusę mažiau, kaip kiti laikraščiai. Iš to viso matyti kas per paukštis mūsų švies. Kunigaikštis!

Verpetas.

(Iš "L.U.")

IŠ BIRŽIŲ,
Panevėžio pav.

Sausio 3 dieną buvo valsčiaus sueiga, kurioje nutarta įsteigti Biržiuose progimnaziją. Sueiga nutarė paukoti tam tikslui 15 tukstančių rublių, o grapas Tiškevičius prižadėjo duoti medžiagą ir vietą mokyklos pastatymui. Valstiečiai prikalbinėja ir Biržių miestelėnus prisidėti prie to darbo, bet miestelėnai šaltai į tai žiuri. Tiesa, kai-kurie miestelėnai, kaip tai: Slavinskas, Romašauskas, Olšauskas ir kiti visomis jiegomis rupinasi pritraukti prie progimnazijos įkurimo ir miestelėnus, bet atsirado ir tokie juodanugariai, kurie rėkia, kad jiems progimnazijos nereikia, nes tuomet viskas pabrangs, bus blogiaus gyventi ir tt., tačiaus nutarimas visgi įvyko.

Rimka-Ragis.

(Iš "V. Ž.")

BIRŽŲ PROGIMNAZIJA.

Per paskutinį dešimtmetį Biržų apylinkės valstiečiai žymiai pradėjo veržtis į šviesą ir mokslą. Dažnas butų rodus pamokyti savo vaikus, bet nėra prieinamos mokyklos. Jei mokykla butų Biržiuose arba kokiam artimesniam mieste, kur už mokinių užlaikymą nereiktų mokėti grynais pinigais, bet butų galima valgis atvežti iš namų, atsirastų pas mus daug tėvų, kurie leistų savo vaikus mokyklosna. Kadangi neturi užtektinai pinigų, kad užlaikyti vaikus tolymesnių miestų mokyklose, o pagalinčių labai maža pas mus yra,— tėvai su gailesčiu turi matyti, kaip jų vaikai skursta; ir kaip daug suskursta didžiai gabių sunų, kurie išėję mokslus, galėtų tapti naudingais žmonijai vyrais. Tai-gi jauzdami tokį vargingą padėjimą, Biržiečiai nuolatos tarėsi kaip čia įsteigus platesniems visuomenės sluoksniams prieinamą mokyklą - gimnaziją. Žinoma, nebuvo galima ir svajoti apie mokyklą, kol valdžia persekiojo ir baudė ir už mažiausį iš žmonių kylantį sumanymą. Tik kada pražybo pirmutiniai laisvės spinduliai, Biržiečiai sujudo, sukruto. 1905 metais per sueigą Medeikiuose nutarė išrinkti vyrus ir siųsti juos su prašymu pas grapą Tiškevičių, kad ir jis padėtų steigti mokyklą kuo galėdamas. Grapas meiliai priėmė įgaliotinius ir pažadėjo duoti Biržiuose pliacių ir visą reikalingą medžiagą. Bet ir taip dalykams esant sumanymą dar nelengva buvo įvykdyti, mokyklai namą pastatyti valstiečiai butų galėję, bet kas mokyklą užlaikys, juk valdžia nieko nežadėjo, o surinkti užtektiną sumą — tai per daug sunkus ir kėblus darbas. Biržių inteligentija buvo sumaniusi atlikti tą darbą; tam tikslui ji nutarė susitelkti į draugiją ir kviesti prisidėti visą Lietuvos visuomenę: tą draugija turėjo rupintis rinkimu reikalingo mokyklai ištekliaus ir išgavimu nuo valdžios leidimo; yra parašytas ir statutas, pakol dar nepaduotas valdžiai užtvirtinti.

Tuo tarpu rengiamos Biržiuose mokyklos klausimas ima kitą pavidalą. Liaudies mokyklų inspektorius pranešė, jog valdžia šitais metais įstaisysianti ir savo lėšomis užlaikysianti Kauno gubernijoj dvi keturių kliasų mokykli su platesniu programu. Norintiejie, kad tokia mokykla butų įsteigta, turi duoti pliacių ir pastatyti namą. Biržiečiai pasinaudojo gera proga ir kuogreičiausiai per sueigą Sausio 2 d. nutarė paskirti 15,000 rublių namo statymui ir prašyti, kad viena tokia mokykla butų įkurta Biržiuose. Malonu buvo matyti, kaip valstiečiai vienbalsiai ir vienširdžiai prisidėjo prie to švento darbo. Užtad garbė jums. Pasistatys nepragaištantį paminklą. Ateisiančios kartos — vaikų vaikai — neužmirš jų rimto nutarimo.

Aršiausiejie to sumanymo natkintojai svarstant mokyklos klausimą, sueigoje nebuvo: vienas pasivėlino, o kitas susirgo. Abu jie piniguočiai, žmonės gerokai prasišvietę ir išsilavinę. Jų pasielgimas paliks Biržiečiams pasibiaurėtinas. Jie vaikų neturį; kamgi mokėti kasmet kelias dešimtis kapeikų kitų vaikų auklėjimui ir mokinimui!....

Valstiečiai padarė, ką galėjo. Belieka nuo pono grapo apturėti pažadėjimo išpildymą — dovanos dokumentą kaslink medžiagos ir pliaciaus. Ir tas turi greitai įvykti, nes valstiečiai pertikrinti, jog p. grapas niekuomet neatsisakys nuo savo žodžio; jis valstiečiams labai prielankus.—

(Iš 'V.Ž.')

IŠ UKMERGĖS.

Atvykus į Ukmergę naujam klebonui kun. Dirginčiui iš Šiaulių, susitvėrė labdaringa draugija, bet elgėtos, kaip vaikščiojo ir sėdėjo ant gatvių, tai ir dabar tebesėdi ir tebevaikščioja.

Gal Dievas duos, kad prie klebonijos įvyks knygynas iš paliktų kunigo Tuskenio knygų už 80 rub. ir keletos knygj, parapijonų paaukotų. Bet abejotina, nes musų klebonijoje lietuvystė neapkenčiama. Skaitomi yra čia laikraščiai: "Dziennik Wilenski", "Przegląd Katolicki" ir "Przyjaciel Ludu", — o iš lietuviškų laikraščių tik vienas "Nedėldienio Skaitymas", išrašytas kaikurių dvarininkų platinimui tarp žmonių.

Nors skaudu, bet negalima užtylėti, kad neapykanta lietuvystės labai didelė, kaip antai žmonių persikėlusių iš sodžių į miestą metrikuose rašosi "Kiškis" arba Zajączkovski, sodžiuje save vadino Krištopanis, — o jau išvažiavęs į miestą, vadina save "Krzyžanowski", ir tt., kaip senobiniai perdirbama budavo iš Korių-Koryznų, iš Pažurių-Požerskių ir tam panašių. Su bažnyčios tarnais visuomet kalbama yra lenkiškai.

("Ž. A." ŠI)

IŠ ŽAGARĖS,
Šiaulių pav.

Sausio 8 d. "nadziratelis" su sargybiniais apstojo Varašilkos bustą, padarė kratą, rado.... gal manysite rado bombas? Ne, rado besimokinančius tris vaikus ir suėmė tų vaikų visas knygas, paišelius, rašalus, pačius vaikus sąsiuvas, visus plunksnakočius, iškvotė, surašė kokį raštą, liepė jiems pasirašyti ir išvarė namo. Paskui krėtė patį Varašilką. Krėsta užtai, kad Varašilka, pats išėjęs gimnazijos mokslą, rengia kitus vaikus ar gimnazijon ar šiaip pamoko.

Tas pats "nadziratelis" neseniai kabinėjos prie vienos žydikės, kam ji pas save kitų žydų vaikus priimanti mokyti. Dabar ta žydikė nebemoko pas save, bet eina į savo mokinių bustus. Gal-but "nadzeratelis" turi augštesnės valdžios įsakymą neleisti žmonėms savo vaikų mokyti. Tamsuolius mat lengviau valdyti: ir mušami tyli ir kariami nesispiria.

Žagarės žydų inteligentija buvo sumanius padaryti žydišką spektaklį. Buvo padavę gubernatoriui prašymą, kad leistų perstatyti Čirikovo "žydus", bet gubernatorius neleido. Tam-pačiam gubernatoriui gubernatoriaujant, pernai tas pats veikalas buvo leistas Raseiniuose perstatyti, bet tai buvo antrosios dumos laikai. Dabar kas kita.

Žydas.

("V. Ž.")

IŠ UKMERGĖS,
Kauno gub.

Policija pas mus veikia stropiai ir smarkiai kaip visur. Spalio 2 d. buvo leistas pavieto viršininko lietuvių vakaras, ir kuomet žmonės jau buvo susirinkę ir biletus sau nusipirkę, tai "ponai" miestsargiai, paliepus pav. viršininkui, išvaikė žmones, ir kol atėjo gubernatoriaus leidimas, vakaras buvo atidėtas ant Spalių 4 d. Vakaras pasisekė labai gerai, labiausia atsižymėjo vietinis choras, vedamas vargonininko Valiukonio, kuris savo gražiu dainavimu patiko ir kitataučiams. Vakarui pasibaigus, policijos prižiūrėtojas (kvartalninkas) ir žandarų paaficieriai klausinėjo, kodėl daugumas publikos stovėjo laike dainavimo tautiško himno? — Tačiaus stovėjo ir kai-kurie rusai. — Kaikurie viršininkai laike hymno demontratyviškai išėjo iš salės, o kai-kurie sedėjo; keletas rusų ir lenkų vaikėzų laike himno švilpė prie durų stovėdami. Ant rytojaus pav. viršininkas atsiuntė pas p. Valiukonį policistą, nežinia dėlko reikalaudamas iš jo himno turinį ir gaidas, sakydamas, kad jam to himno žodžiai yra žinomi.

Pastaromis dienomis musų policija pareikalavo, kad nuo sankrovų butų nuimtos iškabos su lietuviškais ir lenkiškais parašais, ant kurių buvo taip-pat parašyta ir rusiškai, — nors tokių iškabų visame miestelyje yra tik keturios.

Tikrasis.

("V. Ž.")

IŠ SEINŲ,
Suvalkų gub.

Štai vaizdelis kokiu klerikalinės agitacijos įrankiu virsta musų mokyklos. Seinuos trijų kliasų miesto mokykla, paruošianti įvairius valsčių raštininkus ir mokytojus. Tą gerą grobį klerikalai, žinoma, negalėjo paleisti iš savo rankų. Ažuot bepartyvišką mokslą platinę, jie padarė iš mokyklos busiamų klerikalų fabriką. Kiekvienas vaikas butinai turi turėti savo kunigą - globėją, kožną mokinio žingsnį prižiurėti. Visa jiems rupi: kur vaikas gyvena, ką skaito ir tt. Vaikams pasiskaityti duoda vien "Šaltinį"; seniau davinėdavę ir "V. Žinias", kol josios buvo apšviestųjų davatkų rankose. Stengiasi įskiepyti šovinistišką tautybės dvasią. Siemet labai buvo susirupinę, kaip čia išgavus mokyklai keturių kliasų tiesas ir išgavo. Tuomet stačiai jau eis vaikai seminarijon.

N.

(Iš "Ž.")

IŠ KROSNOS,
Suvalkų gub.

Musų kampelis ligi paskučiausiųjų laikų buvo vienas iš tamsesniųjų skaičiaus. Teisybė, aplankydavo mus "Ukininkas","Varpas", "Tėvynės Sargas", "Apžvalga", bet juos teskaitė labai mažas, daugiaus apsišvietusiųjų ir susipratusiųjų žmonių burelis. Todėl suprantama, kad šitie laikraščiai neįstengė sužadinti žmonių dvasią, prikelti jų tautišką ir politišką sąmonę iš gilaus letargo, neįstengė jie pagalios Lietuvoje einantiems laikraščiams atsakomesnę ir patogesnę dirvą prirengti: pirmaisiais jųjų prenumeratoriais ir platintojais buvo ypatingai tie patįs užrubežinių laikraščių skaitytojai; o kadangi tokių žmonių buvo labai ir labai mažas burelis, tai ir jų darbas apvainikuotas suvis nedidelėms pasekmėmis.

Politiškas žmonių susipratimas stovi dar ant žemo laipsnio. Revoliucijos bangos beveik nelietė musų krašto, o jei ir pasiekė, tai labai mažai ir didelės įtekmės neturėjo. Tačiaus jos atbalsiai visgi prikėlė žmones, nors šiek-tiek sužadino jų dvasią: po visų audrų patėmijamas jau ir pas mus šioks toks judėjimas, šioks-toks (kartais ir nayviškas) politiškas susipratimas, patėmijamas pasididinęs veržimasi prie apšvietimo. Vis dažniaus išgirsi kalbant tai apie tokius, tai apie šiokius reikalus: dažnai kalbose pajudinama tautiškiejie ir politikos klausimai, vis daugiaus ir daugiaus žingeidaujama apie ukiškąsias draugyystes; nors aktyviško darbo pakol nėra, bet juk pačios kalbos, visokie atsirandą klausimai ir abejojimai — jau progresas! Atsiradus idėjoms, atsiras ir darbai!

Kol kas pas mus dar nėra jokių draugysčių, apart "Žiburio", kurio visas "veiklumas",ačiu"veikėjams" valdybai apsireiškė tame, kad per pusę metų savo gyvavimo, iki pereitųjų metų pabaigos, įstengė įtaisyti pagal knygų parinkimą knygynėlį ir padaryti iš viso, neskaitant įsteigiamojo, du susirinkimu. Įsteigiamajame susirinkime buvo aiškinta "Žiburio" siekis ir programa taip, kad kai-kurie suprato "Žiburį" esant kokia-ten bažnytine draugyste, "broctva"; pirmamjame susirinkime buvo mėginta šis-tas nutart, bet nieko nenutarta, o antramjame padaryta nemažai praktiškų nutarimų, kurie ir dabar vien tik ant popieros tebestovi parašyti, ir dar išdalyti sąnariams be jokių paaiškinimų "Žagrės" sindikato įstatai, kurių nieks negal per manyti! Draugijoje galima užtėmyti kokį-tai "despotizmą": valdyba nieko neveikia, laukdama paliepimo "iš viršaus"; abelnai, visame kame apsireiškia stoka demokratiškumo ir tvarkos, o labiausia metasi į akis visiškas neveiklumas.

Apsistoju dabar šiek-tiek ant žmonių atsinešimo į mokyklą. Kuomet iš Lietuvos buvo varomi laukan rusai-mokytojai, kuomet visur buvo statomas tautiškosios mokyklos reikalavimas — pas mus valsčiaus įgaliotiniai, atėję pas mokytoją, reikalavo, idant visas mokslas butų išguldomas rusiškai, ir tik aiškinant-ką-nors mokiniams butų vartojama ir lietuviškoji kalba, nes anot tosios deputacijos žodžių, "su lietuviška kalba netoli važiuosi". Gerai, kad jau tie laikai praėjo: dabar žmonės nebetoki tamsūs, tautišką mokyklą pripažįsta butinai reikalinga įstaiga. Tas matyt iš žmonių atsinešimo į mokyklą prieš revoliuciją ir po. Prieš revoliuciją mokyklą lankydavo maž-daug 40 vaikų, dabar-gi net 78, tarp jų 22 mergaitės: aišku, kad įvedus mokyklosna iš dalies ir lietuviškąją kalbą nekurių mokslo dalykų išguldinėjimui, mokykla įgavo žmonių įsitikėjimą. Toksai apsireiškimas patėmijamas visoje Lietuvoj. Reikia vien tesidžiaugti iš šito. Bet keli juodi debesėliai tartum naikina šitą puikų reginį. Kalbu čia apie kaikuriuos nutarimus, padarytus metinėj valsčiaus sueigoj. Mokyklai butinai reikalingi nauji suolai, o valsčiaus sueiga nesutiko juos įtaisyt. Arčiaus ištyręs šitą dalyką pamačiau kame priežastis: yra tai žmonių nemokėjimas pravesti tinkamus nutarimus ir didelė betvarkė musų valsčiaus sueigos. Gana buvo keliems pradėjus priešinties ir rėkti, kad visus perrėkti — ir viskas žuva. Kaip pasirodo, didžiuma valstiečių, suprantama, kad be suolų negali but ir mokyklos, sutiko, bet dėlei netikusios tvarkos per musų valsčiaus sueigas (kuriose viršų gauna tie, kurie, turėdami stiprius balsus, gali smarkiai rėkt ir perrėkt kitus), jų sutikimas nuėjo per niek ir viršų gavo mažuma. O reikia žinoti, kad vargiai kur yra tokie suolai, kaip Krosnos mokykloje: negana to, kad tų suolų suvis neužtenka esantiems mokiniams ir mokytojas priverstas daryti visokias kombinacijas, kada vieniems stovėt, o kitiems sėdėt— negana to, ir šitie pats suolai, įtaisyti 40 metų atgal įkuriant Krosnoje mokyklą, dabar jau visai netikę, sulužę ir nuo senumo taip sutruniję, kad net dulka pajudinus; sistema jų suvis neatsako pedagogijos higienos reikalavimams. Vien stebėtis reikia, kad valsčiaus sueiga nepripažino naujų suolų reikalingumo. Bet tokie atsitikimai, kad per sueigas mažuma užrėkia didžiumą, pas mus, Lietuvoje, tai paprastas daiktas. Butinai reikia pasirupinti apie valsčiaus sueigų sutvarkymą, įvedant daugiaus parlamentariškas formas. Antra, kas man puolė į akis — tai nutarimas, kad bežemių vaikai, lankantiejie mokyklą, mokėtų po 2 rb. per metus į valsčiaus kasą. Tikrai buržuaziškas nutarimas: mat, jei tu neturtingas esi, tai tau, vadinasi, ir mokslo nereikia, o jei nori, tai mokėk po 2 rub.! Reikalauti nuo samdininko arba dvaro kumečio, kurio dažnai net keletas vaikų lanko mokyklą, po porą rublių už vaiką — tai tas pats, ką pasmerkti bėdinuosius neragauti mokslo. Mat, tas esą labai gerai, juk apšišvietęs samdininkas ragus įgauna! Tėmytina dar tai, kad tokius nutarimus ketina daryt ir kiti valsčiai. Tikra kryžiaus karė prieš varguolių apšvietimą!

Pas mus vis dar kur-nekur po kaimus tebemokina vaikus "daraktoriai". Vienintėlė bėda, kad visai menki iš jų "pedagogai", nes nė mažiausios nuovokos apie pedagogijos mokslą neturi. Daraktoriai, manding, tulą laiką butinai dar gyvuos Lietuvoje, todėl turime pasirupinti, kad jie turėtų liudijimus nuo pradedamųjų mokyklų mokytojų apie savo "pedagogišką cenzą". Manau, kad į mėnesį laiko galima butų prirengti neblogus "daraktorius".

Prasidėjęs aplinkinėse parapijose smarkus judėjimas blaivystės pusėn, pasiekė ir Krosną. Kunigai agitavo per pamokslus už visišką smuklės panaikinimą, bet matydami žmonės ant to nesutinkant, vėl agitavo jau už smuklės uždarymą vien-tik šventadieniais. Per valsčiaus sueigą žmonės sustatė nutarimą ir nusiuntė gubernatoriui patvirtinti. Atsakymo dar nėra. Vargu tas smuklių uždarymas sumažįs žmonių girtuokliavimą, jei nėra kitokių pasilinksminimų ir pramogų, kaip ve: teatrų, koncertų, skaitymų ir tt., ir jei tebeviešpatauja sunkus skurdas varguolių tarpe, traukte-traukiąs juos prie alkoholiaus. O kad šventadieniais smuklės bus uždarytos, tai žmonės pasistengs prisipirkti svaiginančių gėralų prieš šventadienius. Juk tą-pat matome ir kaimyniškoje Simno parapijoje, kur girtuokliavimas nėkiek nesumažėjo, nors smuklės šventadieniais ir uždarytos. Ten dabar geria "privatiškai" beveik kiekvienam name, kiekvienoje smuklėje, taip kad galima sakyti: "Kiek namų, tiek karčiamų".

Laikraščiai pas mus dar nelabai išsiplatinę. Net "Šaltinio" iki lioteriją pagarsinimo ateidavo labai mažai egzempliorių: mat, čia nebuvo tokios smarkios agitacijos ir brukte-brukimo, kaip tai kitur buvo ir yra. Apgarsinus-gi lioteriją, atsirado nemažai "Šaltinio" skaitytojų, net skaityt nemokančių! Žmonės batsiai nepakinti dėlei nereguliariško jo gavinėjimo ir žada toliaus nebeprenumeruoti. Taip - tai kartais gali pasibaigti laikraščio lioterijos! Pirmeiviškųjų laikraščių skaitytojų mažas skaičius: "V. Ž." ėjo 4 egz., "L. U." ir "Ž". — 2. Dar ateidavo šitie laikraščiai: "Šviesa" 1 — egz., "Juokdarys" — 2, "N. S." — 1 ir keletas "Zvaigždės" egzempliorių.

Mezdami abelną pažvilgį, pamatysime, kad musų kampelis visgi nužengė šiek-tiek pirmyn! Seniaus Krosna garsi buvo tik savo "razbaininkais": nebudavo beveik metų, kad nebutų užmuštų dėl musų jaunuomenės girtuokliavimo. Dabar to nebėra, nors ne beto, pasitaiko, kad vienur kitur per vestuves paužia net ikt mažam kraujo praliejimui, bet gal ir tai netrukus išnyks. "Laisvių" laikuose čia buvo įkurtu du knygynėliu, ir ačiu jiems, nemažai žmonių šiek-tiek įprato į skaitymą ir pamylėjo knygą. Reikia patėmyt, kad apšviestesniejie žmonės prenumeruoja pirmeiviškus laikraščius.

Pabudo mus kampelis ir toliaus žengs pirmyn, tik dirbkime, kas kaip galime ir mokame!!

Kazys Ramužis.

("V. Ž.")

IŠ SENAPILĖS.

Musų gimnazijoje abelnai pedagogika stovi gan gerai — didelė atyda atkreipiama dar į kalbas — francuzišką ir vokišką.

Kas link lekcijų lietuviškos kalbos, apverktinas dalykas — turime jų (lekcijų) nedaugiaus 10 į sanvaitę ir tai keliose kliasose buna kaipo šešta lekcija.... mokiniai nuvargę, pailsę, išalkę, sunkiai klauso ir neištesa per valandą — eina namo, galvoj-gi viskas ankšta susitaupina.

Pereitais metais buvo reikalaujama įvesti daugiaus lietuviškos kalbos lekcijų ir iš valdžios pusės buvo pažadėta, bet kaip tai pas mus paprastai viskas ant baltos popieros, gal ir čia tas pats Rupinimosi gi iš mokinių pusės apie tą ir apie kitus mokyklos klausimus dabar nė trupinėlio nematyti. Nemažai mokinių užsiėmę yra astronomija, archeologija, o labiausia metafizika; yra net tam tikri mokiniu rateliai. Laikas bėga, o naudos iš tokių užsiėmimų.... jokios.... Žemesniųjų kliasų mokiniai, tuo užsiimdami, net apkvaišina save nepakeliamais mąstymais ir patįs neatsimena, ką skaitė.

Apskritai, tarp mokinių mažai vienybės, gyvena išsisklaidę. Kokio nors rimto darbo vargu yra laukti. Musų-gi auklėtojams ir valdžiai to tik ir reikia; ji džiaugias turinti progą "į nagą griebti" savo lėtuosius", "pakarnius" ir pajungę juos, eina arti. Jau dabar patėmytina, kaip prasideda grįžimas prie senovės, varžymai mokslaeivių visokiais uždraudimais, "nepavelijimais" ir tt. Galima laukti, prie tokių sąlygų ir tolimesnio varžymo, jei neišdils paminėtiejie simptomai.

Anais metais, tarsi kibirkštėlė, skaisčiai užsidegė noras darbuoties, vienyties ir kelis kart smarkiai žybtelėjus, vis geso, geso ir užgeso.... Labai kenksmingas apsireiškimas: nepripras musų nokstanti inteligentija prie paprasčiausio draugijinio darbo, o progai atsitikus, nežinos už ko griebties.

Padangėmis skrajodami, užmirš savo žemę, Tėvynę, vargstančią minią.... badaujančio-gi valstiečio dejavimas, mirštančio šauksmas, nesujudins, neužims jų, neišauks juose šiltų jausmų prie savęs ir geismo pagelbėti— jų širdįs pavirs į dalį to paties, jais apsvajoto, negyvo ir šalto mėnulio. Oi sergėkimės ir vengkime to visko!

Vabalėlis.

(Iš "V. Ž.")

IŠ KAPČIAMIESČIO,
Seinų pav.

Gyventojai musų parapijos kuone visi lietuviai, vienok tautiškas susipratimas ir apšvietimas labai žemai stovi. Iki šiolei nė vienam laikraštyje nebuvo. mažiausios žinelės iš musų apylinkės. Apie įvedimą lietuvių kalbos į mokyklas nieks ir neprasitaria; — Kam, sako, reikia mokytis lietuviškai, bene su lietuvių kalba toli eisi. — Bažnyčioje pamaldos atsibuna vieną nedėldienį lietuviškai, kitą gi lenkiškai, nors nesuprantančių lietuviškai čia beveik nėra. Prie laikraščių skaitymo sunku žmones ir prikalbinti; musiškiai dar prie to neprtpratę. Užtai girtuoklybė turi labai gerą pasisekimą.

Po sodžius atsiranda žmonės, kurie žiemos laike pasisamdo savo vaikams mokytoją. Tik iš to mokinimo maža nauda, nes tie mokytojai tankiausiai mokina iš maldaknygės. O atsiranda ir tokių nesusipratusių tėvų, kurie liepia vaikus mokyti iš lenkiškos knygos, nes, sako, mokėdamas lenkiškai, mokės ir lietuviškai.

Vaikas išsėdėjęs per žiemą prie tokio mokslo mažai ką išmokęsta.

; V. Kelmelis.

(Iš "L. U.")

IŠ ANTANAVO VAL.
Senapilės pav.

Gruodžio 29 d. Antanavo valsčiaus raštinėje buvo "Valsčiaus Sueiga". — Šalta, oras biaurus, keliai dar biauresni: per sniegą vos išsikasti galima.... O sueiga pilna. Matomai visi valstiečiai renkasi svarstyti svarbius klausimus; o pasikalbėti yra apie ką! Daug bėdų, daug vargų turi musų valstiečiai. Jie skubina, važiuoja .... nors butų ir blogiausias oras. Štai jau ir susirinko! kaip ir paprastai sueigose, išpradžių viršaitis duoda atskaitą kur ir kiek išleido pinigų, paskui kalbėjo apie algas, stuiką ir.... tuomi pasibaigė. Keli rėksniai, kurie atėjo į sueigą jau "įsidrožę", gadina visą sueigos tvarką. Tokių rėksnių, kaip ant nelaimės, pas mus dar nemaža! Tai daugiausia "buteliuko" garbintojai! Ypač atsižymi. Kundokas, Pečkiai, Ilgunas, Dziautuva ir kiti. Susirinko, važiavo taip toli, per tokius pusnynus, ir nieko gero nepadarė. Pažiurėkime, ar nebuvo kas pasikalbėti, ar mažai męs turime vargų ir reikalų? Štai svarbiausias klausimas — Treigio aludė! O apie tą ir visai pamiršote, nors jau ne kartą buvo kalbėta ir per laikraščius skelbta. Aludė — kuri riokso prieš mokyklą, raštinę, — aludė — kuri atneša tiek blėdies jaunimui ir patiems valstiečiams .... pasiliko ir tolimesniam laikui gyvuoti ir.... ardyti žmonių gyvenimą, sveikatą, tvirkinti jaunuomenę! Ar ne gėda!!! Pasižiurėkime kokios Treigio aludės pasekmės! Tik užeikite kokią nors dieną ten, ir ką pamatysite? Vaikai, mokyklos mokiniai pasistatę po porą butelių, geria jau alų, ruko "popirosus" — Labai graažu! Pasidžiaugkite tėvai! Ko jųs galite reikalauti nuo tokių savo vaikų ateityje? Kuolų, akmenų į galvą! Dabar jums gražų žiurėti, kaip pareina jusų sunus iš mokyklos, tai yra iš Treigio aludės, jau apkvaišęs ir įsikandęs "papirosą", jųs net patys, kaip girdėjau, duodate vaikams "ant alaus" ir "ant papirosų". O užsimink kartais apie tą? Aha! Tuoj gausi atsakymą: "Kas tau galvoj apie mano vaką? Aš tėvas". — "Na, buk tu sau tėvu"! atsakiai ir..... Taip, kaip matomai, nuo tokių 'gerų tėvų", kaip "tėvai" musų valščiaus, nėr ko nė reikalauti, idant uždarytų Treigio aludę!

Va, ir šiandien, pasibaigus sueigai, tie visi "tėvai" ir kiti "valsčiaus rėksniai" tuoj nukeliavo pas Treigį ir umu laiku išgėrė 40 viedrų alaus! Tai dar menkniekis, butų gėrę ir daugiaus tik.... nelaimė.... alaus trūko! Treigys dar ir barti gavo. Kam, tu, netikėlį, nepasirupinai alaus daugiau parvežti! Kas tai "znočija" tiek alaus!" Ir šiandien tie visi "tėvai" išgėrė alaus už 50 rub., jai nedaugiau, o kuomet Valsčiaus raštininkas meldė sueigos pridėti kelis rublius prie algos, nes viskas dabar jau pabrango, ir gyvent iš kapeikos labai sunku.... tie visi "tėvai" ir "rėksniai" pakėlė tokį harmą, kad nabagas raštininkas turėjo tuoj užtylėti ir pasikakinti tuomi, kaip buvo!

Laikraščiuos vėl buvo rašyta, kad valstiečiai per sueigas reikalautų prašalinimo iš mokyklų juodašimtiško laikraščio "Svieti" ir išrinktų 2 ukininku, kurie kontroliuotų inspektoriaus reviziją mokykloje, kaip tas jau įvygdinta kituose valšč (Pažerių). Kodėl gi ir pas mus tas, ne padaryta? Kuomi gi męs nuo kitų atsilikę? Oi, atsilikome. Kitur per sueigas reikalauja uždaryti aludes, o pas mus! Pas mus aludininkas gauna dar barti, kad mažai alaus pargabeno! Gėda, gėda ir gėda Antanavičiams!!

Už tuos visus pragertus pinigus, kiek naudos turėtumet! Užtektų ir ant padidinimo algos, ir ant laikraščių, ant pataisymo mokyklos! Tik pasirupinkit uždengti Treigio aludę, pažiurėsit tuomet, kiek jųs naudos turėsite! O jųs tėvai, kurie duodat vaikams "ant alaus" ir "tabako", apsiziurėkite, ką jųs darote? Kur stumete savo vaikus, busimuosius Lietuvos piliečius Susipraskit kartą!!

Piemuo.

(Iš "L. U".)

IŠ LIEPOJAUS.

Čionai pradėjo veikti visokie plėšikai socijaldėmokratų vardu reikalauja pinigų, išsiuntinėdami laiškus; grasina užmušimu, jeigu neduos.

Bevardis.

(Iš "Ž.")

IŠ RYGOS.

Rygos centraliniame kalėjime kaip latvių laikraštis "Latvija' rašo, sėdi išviso 1.400 žmonų.

Rygos Apšvietimo draugija "Žvaigždė" rengia Sausio 26 d. didįjį vakarą, su spektakliu, latvių draugijos salėje Paulučio gat. Tai bus pirmas "Žvaigždės" didysis vakaras. Ligšiol ta draugija taisydavo vakarus tik miesto pakraščiuose, kurie turėdavo gerą pasisekimą. Tikrai ir šį didįjį vakarą nepatingės atlankyti apšvietimo draugai.

P.

("V. Ž.")

IŠ AMERIKOS.

KRATOS ITALIJONU GY
NIMUOSE.

Shamokin, Pa. Konstab
darė čia kratas daugelio ita
nų gyvenimuose ir atėmė
peilių ir revolverių. Suare
10 italijonų. Juos apka
buk jie priguli prie prieš
krašto tiesoms "juodosios
kos" organizacijos.

ATMINIMŲ RINKEJAI

Montreal, Canada. Suar
vo 500 studentų "Laval un
siteto" ir atidavė juos prieži
50 paslaptų palicistų. Stude
mat buvo svečiuose pas mini
Braduer. Išeidami, jie ant at
ties paėmė daug sidabrinių p
ir šaukštų.

TORNADO.

Tyler, Tex Šitose aplink
se, 14 d. vasario siautė smar
tornado, kurisvidaug nuostolių
nelaimių atgabeno. Tylere, k
žinia, penkios ypatos likosi
muštos ir 12 triobų tapo
griautų. Telegrafų ir telef
dratai visose aplinkinėse nut
kyti. Žinia, vienok, kad
farmų miesto aplinkinėse yr
griautų. Tornado ėjo 100
plačia juosta ir viską ant
kelio išvartė. Jis siautė
aplinkinėse Mossavillė, Mis

čiame mieste du negrai likosi užmušti, o daug tapo sužeista žmonių.

NAKTINIAI RAITELIAI.

Eddyville, Ky. 1 val. po gaidžių įsiveržė į miestą 300 ginkluotų vyrų vadinamų naktiniais raiteliais ir gerai nuplakė 10 vyrų, terp jų 4 baltparvius. Nuplakti baltparviai yra: policijos teisėjas Rucker, maršalas Woods, jo pagelbininkas Fralik ir saliuno sargas Robertson.

TVANAI.

Nuo tirpstančio sniego Pennsylvanijoj ir Ohio valstijose užgimė dideli tvanai. Pittsburge daug dirbtuvių užliejo užtvinę vandens. Žmonių tvanuose ne pražuvo, bet gyvulių pražuvo daug. Pittsburge daugybė kelnorių yra vandens apsemtų; iš daugelio namų gyventojai turėjo išsikraustyti.

PASKENDO LAIVAS.

Portland, Ore. Įtakoj Nehalem upės, Oregono pakrantėse, paskendo amerikoniškas laivas "Emily Reed". Prigėrė prie to ir 10 įgulos žmonių.

EXPLIOZIJOS.

Mieste Vandreesil, Kanadoj, dirbtuvėse "Standard Explosive Works", 11 d. vasario atsitiko baisi expliozija, kurios devyni vyrai likosi užmušti.

Providence, R. I. Krakmolo dirbtuvėse C. S. Tonnero expliodavo maišymo mašina. Expliozijos penkios ypatos likosi užmuštos, o trįs sunkiai sužeistos.

Pittsburg, Pa. Monongahela tarpinyčiose Mc Keesporte expliodavo sutirpęs metalas. Expliozijos apie du tuzinai darbininkų likosi sužeistų, o jų skaitliuje yra ir mirtinai sužeisti.

Andrian, Mo. Čianykščioj mokykloj expliodavo šildymo katilas. Viena mokytoja ir 30 vaikų likosi gana sunkiai sužeisti, vienas iš vaikų, kaip mano daktarai, turės mirti.

NELAIMES ANT GELŽKELIU.

Pittsburg, Pa. Iššoko iš rėlių Homestead linijos elektriškasis karas ir nupuolė nuo 15 pėdų augšto pylimo. Prie to 3 moterys ir 4 vyriškiai pavojingai, gal mirtinai, likosi apkulti.

Toledo, Oh. Ant Big Four geležinkelio linijos susimušė traukinys su skersai kelio bėgančiu elektrišku karu. Prie to 8 ypatos tapo užmuštos; terp sužeistų yra ir mirtinai sužeisti

GAISRAI.

New York. Nuo expliozijos užsidegė kerosino krautuvės Standard Oil Co. Brooklyne. Nuostolius gaisro padarytus skaito ant 125000 dol.

Skill Landing, N. Y. Išdegė čia lokomotyvų taisymo šaptuvės General New England gelžkelio. Nuostolius gaisro padarytus skaito ant 100000 dol.

Buffalo, N. Y. Užgimė čia gaisras įtaisose "Courier Lithoprinting Co." po num. 197 Swan str. Nuostolius gaisro padarytus skaito ant $250000.

DARBO LAUKO.

Joliquoin, Ill. 1000 čianykščių angliakasių rengia streiką, nes jiems duoda negerą darbą.

New Orleans, La. Darbai čia negeriausiai. Daug darbininkų be darbo.

Wilkesbarre, Pa. Sustreikavo laikai kasyklose No. 2 Kingston Coal Co. ir per tai kasyklos atsėjo uždaryti.

Cleveland, Oh. Manoma, geležies ir plieno dirbtuvėse žiemos pradės dirbti pilną laiką ir priims daugiau darbininkų.

Duquesne, Pa. Darbai eina šiuom kartu blogai, bet yra viltis, kad neužilgio pradės eiti geriau. Dabar vienok yra čia daug be darbo.

Akron, Oh. Prasidėjo darbai Goodrieno dirbtuvėse.

¶ Pittsburg, Pa. Darbai čia ir aplinkiniuose miesteliuose, nors palengva, bet pradeda eiti geryn. Kitą sanvaitę ketina pradėti dirbti National Tube Works, Mc Keesporte, kur patilps 4000 darbininkų; teipgi Dewies Wood geležies dirbtuvėse, kur patilps 300 darbininkų; Republic Iron Works pietinėj dalyj Pittsburgo, kur patilps 700 darbininkų.

¶ Lorain, Oh. Prasideda darbai dirbtuvėse National Tube Works. Patilps prie darbo 6000 darbininkų.

¶ Cleveland, Oh. Prasidėjo čia ir Saleme darbai American Steel & Wire Co. dirbtuvėse. Dirba su dviem darbininkų atmainom. Prie darbo patilpo 9000 darbininkų.

¶ Akron, Pa. Pradėjo dirbti Goodricho dirbtuvės. Gavo darbą 250 darbininkų.

¶ Newark, Oh. Pradėjo čia dirbti Heiseyo dirbtuvės. Gavo darbą 500 darbininkų.

¶ Zanesville, Ohio. Pradėjo čia dirbti Mark Mfg Co. ir Roseviles dirbtuvės. Prie darbo patilpo 1000 darbininkų.

¶ Chicago, Ill. Pradėjo dirbti Illinois Steel Com. dirbtuvės. Prie darbo patilpo 5000 darbininkų.

¶ Fairbanks, Alaska. Streikuoja čia darbininkai. Dabotį tvarką atsiuntė čia kariumenės dvi kompaniji.

¶ Boston, Mass. Tarnaujantiems ant Boston & Maine gelžkelio, gaunantiems per 100 dol. mėnesyj, numažino algas ant 10 procentų. Tas pasieks 800 tarnaujančių.

¶ Johnstown, Pa. Darbai Cambria Steel Co. dirbtuvėse su visu pasiliovė; kada pradės vėl dirbti, nežinia. Čia dabar darbų nėra. Daug žmonių yra be darbo.

¶ Kansas City, Kans. Darbai eina čia neblogiausiai, daugiausiai žmonių dirba skerdyklose.

¶ Steelton, Pa. Darbai čia truputį sumažėjo, bet visi seniejie darbininkai dirba, tik iš kitur pribuvusiam sunku darbas gauti.

¶ Joliet, Illl. Akmenų skaldyklose Sexton Building Material Co. sustreikavo darbininkai.

LIETUVIAI AMERIKOJ.

IŠ CHICAGO, ILL.

Kiekvienas, turbut, iš chicagiečių jau girdėjo apie rengiamą p. M. Petrausko operetę "Kaminakrėtis ir Malunininkas", nes artinasi jau laikas jos vaidinimo. 23 d. vasario bus tai diena, kurioje Chicagos lietuviai pirmu kartu pamatys ant scenos lietuvišką operetę, išgirs gerai išlavintą iš apie 80 ypatų susidedantį chorą ir pamatys tautiškus šokius, kuriuos šoks tautiškais rubais pasirėdžiusios šokėjos ir šokėjai.

Ištikrųjų, seniai negirdėjo chicagiečiai gražias daineles dainuojant tokiam dideliam chorui. Užtai turėtų chicagiečiai nepraleisti tos vienatinės progos ir turėtų atsilankyti ant vaidinamos operetės kuoskaitlingiausiai. Gėda butų, ištiesų, chicagiečiai, gėda ant visada, jeigu iš jųs suvirš 40 tukstančių neatsirastų nė 1000, kurie atsilankytų ant vakaro ir pripildytų svetainę! P. M. Petrauskas, choristai ir solistai pašvenčia savo laiką ir mokina bei mokinasi iš visų pastangų, kad tik padaryti vakarą prakilniu, neužmirštamu. Todėl, visuomenė, tavo švenčiausia pareiga yra priduoti jiems daugiau energijos; tavo pareiga, visuomenė, atsilankyti ant vakaro kuoskaitlingiausiai ir tuomi parodyti visiems veikėjams savo sąjausmą. Atminkite, kad neverta ta tauta gyvenimo, kuri neatiduoda viską už savo garbę! Užtai pasirodykite vertais savo sentėvių, savo tautos, pasirodykite, kad ir jųs jau stojate šale augščiau pakilusių tautų ir nenorite likti užpakalyj!

Girdimi balsai, kad p. M. Petrauskas pastatytų ant scenos ir "Birutę", jeigu visuomenė tam prijaus. Taigi, nuo visuomenės priguli, ar pamatysime ant scenos "Birutę" ar ne. Jeigu ant šitos operetės atsilankys visuomenė skaitlingai, tai pamatysime "Birutę", jeigu ne, žinomas dalykas, nepamatysime. Atsakymas už nepastatymą puls ant visuomenės. Dar kartą, visuomenė Chicagos, nepasidaryk sau gėdos! Dirbk, kol laikas, nes greit gal but per vėlu!

Dirbąs.

IŠ CHICAGOS, ILL.

Trečioji "Aušros" dr-stės prelekcija — "Moteries vieta Draugijoje", buvo skaityta p. J. Laukio su gabumu ir gerai apdirbtu turiniu ir rinkiu įvairių, moksliškų nurodymų, tačiaus vienur ir kitur veržėsi piešiniai ir ypatiškos nuomonės. "Aušros" draugystė dėkinga garbingam prelegentui už rupestingą darbą. Turime viltį, kad ateinantį rudenį p. J. Laukis teiksis parupinti "Aušrai" ne mažiaus užimančią prelekciją.

"Aušros" dr-stė neužmiršta pasišventimo ir buvusių prelegentų, tų kurie yra įkunytojais dabar jau pragarsėjusių prelekcijų. Dabartiniems rengėjams viešų skaitymų jau lengvas darbas: "Bepigu prie sauso kelmo ir ugnelė kurinti!" Tie stropųs veikėjai lai ir vėl teiksis patįs sudrutinti pravestą apšvietiman kelią. Vietiniai apšviestunai turės išlaikyti vis platesnius reikalavimus lietuviškos visuomenės apšvietimo reikaluose. Kiekvienas inteligentas bus pakviestas talkon prisidėti nešti tą naštą atsakomybės prieš lietuvišką visuomenę. Tauta yra tokia, koki jos apšviestunai! Prelegentas, rengdamasis viešan skaityman šimteriopai geriau sudrutina patsai savo supratimą tame mokslo skyriuje kurį jis perstato klausytojams. Viešos prelekcijos ne vien dvasiška dovana tamsesniems broliams ir seserims. Anaip tol ne! Tai yra sustiprėjimas, išsilavinimas ir, po kritika, nunokimas tos neišdildomos nuovokos žymiausiai pačiame prelegente. Iš pusės prelegentų vertėtų žiurėti į viešas prelekcijas kaipo į progą tobulinties pačiam su nauda ir pačiam ir visuomenei. Toki darbai atneša dvigubą naudą.

Norintiems tapti viešais prelegentais, aš noriu padrąsinimo žodį patarti. Medegos yra pakaktinai jau ir Lietuviškoje literaturoje. Apsišvietęs jaunikaitis, ar mokslo jieškanti lietuvaitė lai paima kokią nors grynai mokslišką knygą, perskaito kelius kartus su atyda, ir paskui, surinkus tiktai svarbiausius moksliškus faktus, sutrumpinus ir nudailinus spragas, galima drįsti pirmą kartą stoti, viešai pasidalinti su visuomene vaisiais savo darbo. Žinoma, geistina, kad teip dirbanti jauni prelegentai vienas kitą išklausytų pirma, negu stoja prieš publiką. Mokantiems anglišką kalbą labai lengva pasirinkti iš "Encyklopedijos" įvairių - įvairiausių išguldymų, arba iš atsakančių rankvedžių. Encyklopediją galima rasti kiekviename knygyne. Manoma, kad "Aušros" draugystės susirinkimai bus papuošti tokių moksliškų skaitymų išverstų iš encyklopedijos arba kokio rankvedžio prieš kiekvieną mėnesinį susirinkimą. Musų draugystės nariai apturės naudą iš tokių skaitymų ir ateis susirinkiman skaitlingai, o tąsyk ir "Aušros" draugystė augs ir stiprės.

Mokslas prilyginamas žibančiai žvakei, kuri kitas žvakes užžibindama, nenustoja savos šviesos, bet visos podraug žibėdamos, apšviečia teip aiškiai, kaip pirmutinė žvakė, viena sau žibėdama, nejstengtų. Mokslo žinyčiose paslapčių nėra! Išimant gabumą ir talentą, mokslas neturi numylėtinių!! Bet kad mokslu naudotis priderančiai, reikia buti sveiku. "Tiktai sveikame kune yra sveika vėlė". "Išmintingas žmogus permaino savo pažiuras, bet paikšas niekad'," — sako patarlė. Vienpusiškumas atima vertę mokslui. Vienpusiškas mokslinčius butų lygus kurpiui, kuris siutų čebatus abiem kojom ant vieno kurpalio, ir jeigu antrosios kojos nykštis atsidurtų šalyj smaigalio čebato, jis velintų greičiaus kojos nykstį nupjaut', negu parupinti kurpalį natrajai kojai.

Kadangi brangus daiktai pakeičiami tiktai panašiais, o kad kartais jų vietoj bruka nuduotus, tai visuomenės pareiga žiurėti kad agitacija ir politika nejsigautų po skraiste "prelekcijų",

Kadangi įvairumas turinio prelekcijų paskatina akyvumą ir padaugina skaitlių klausytojų, tas rengėjams viešų skaitymų yra žinoma. Dėl to įvairumo aš apleidau vieną iš trijų man paskirtų prelekcijų p. J. Baltušiui. Aš apsiėmiau tik įvykusią spragą užstoti "Aušros" dr-stės programe, dabar-gi, atsiradus naujam prelegentui, aš užleidžiu jam man paskirtą vietą vasario 23 d. 3 val. po pietų., 3417 So. Halsted Str. Tema p. J. Baltušio prelekcijos, jei ne klystu yra — "Progresas Apšvietimo Lietuvoje". Tikiuose, kad mano pasielgimą visuomenė, lankanti "Aušros" dr-stės prelekcijas, ir draugai, priims su tokia mislia, su kokia ji yra įvykdinama.

A. K. Rutkauskas, M.D.

IŠ MELROSE PARK, ILL.

8 d. vasario, 43 kuopa L. S. S. parengė viešą susirinkimą ir diskusijas. 7½ val. vakare nusibeldžiau į svetainę ir pamačiau ant stalo visokio turinio knygų, daugiausiai buvo socijalistiškų, bet mačiau, kad jas pardavinėta be tvarkos; priverstas buvau todėl pasitraukti nuo stalo. Po 8 val. vienas iš svečių paprašė publikos užsilaikyti ramiai ir atidarė susirinkimą, bet tvarkos visgi nebuvo. Paskui prasidėjo diskusijos. Jos labai skiriasi nuo prakalbų (juk rodo ir pats vardas, kad turi skirtiesi, Red.). Salėj pasirodė ir žmonės su apsvaigintu protu.

Susirinkimas traukėsi iki 11½ val. (taigi, turbut, teip didelės netvarkos nebuvo. Red.). Kalbėtojai (taigi, kas iš tikro buvo: diskusijos, ar prakalbos? Rd.) buvo: Sideravičia ir Sidiskis.

Ten buvęs.

IŠ WAUKEGANO, ILL.

Lietuvių Laisvės Mylėtojų Dr-s-tė parengė čia prakalbas. Iš pradžių sanariai nenorėjo pritarti, nes manė, kad kalbėtojui reiks užmokėti, bet išgirdę, kad kalbės dykai neseniai čia atvažiavęs lietuvis noriai sutiko. Prakalbos atsibuvo 1 d. vasario. Prasidėjo 7½ val vakare ir traukėsi veik iki 12 val. Karolius Rutkus kalbėjo apie reikalą prigulėti prie Laisvės Mylėtojų Dr-stės; apie vargus ir skriaudas darbininkų ir jų nesupratimus, nesutikimus; kalbėjo apie reikalą skaityti laikraščius ir knygas; apie Sujungtas Valstijas, jų milijonierius, apie dabartinį darbininkų padėjimą: apie socijalistus ir demokratus visokiuose žemės kraštuose; apie Rockfellerį ir jo turtą, iš kur jis jį gavo, kas jam jį sukrovė, apie tai, ką darbininkai gali sulaukti nuo socijalizmo.

Žmonės prakalbų laike užsilaikė ramiai, su atida klausė.

Aukų surinkta 9 dol. Pinigai pasiųsti Brooklynan, Central. iždin. Sirvydui (jis ir vardus aukavusių pagarsins. Mat keliose vietose ne galima tų pačių aukų garsinti, nes užgimtų nesusipratimai, nieks aukų sukontroliuoti negalėtų. Red.). Paskirstėme juos pusiau: sušelpimui Lietuvos revoliucijonierių ir politiškųjų prasikaltėlių.

Ant. Zalatoris.

Dr-stė Šv. Baltramiejaus atlaikė susirinkimą, kuriame buvo ir sąnariai Dr-stės Šv. Juozapo. Susirinkimas buvo apkalbėjimui parapijos reikalų. Ateiti galėjo ir neprigulinti į draugystę. Susirinkę pradėjo reikalauti rokundų apie išlaidas ir bažnyčios skolas. Išrinko du vyru nueiti pas kunigą ir paprašyti, kad ateitų susirinkiman, parapija prižiurėjimui savo kasos turi išrinkti savo komitetą. Kunigas draugysčių pasiuntiniams atsakė, jog jis yra ir parapijos kasieriu ir prezidentu ir komitetu; jog jis nereikalauja parapijai išdavinėti jokių rokundų. Atsisakė jis ateiti draugysčių susirinkiman. Tąsyk susirinkę kreipėsi prie vyskupo užtvirtinto šiaudinio komiteto, bet pasirodė, kad tasai komitetas, nors kolektuoja bažnyčioj, bet nė sukolektuotų pinigų nesuskaito, kunigas jas suskaito ir užrašo, kaip jam patinka. Susirinkę įpyko ir tarėsi kišenius uždaryti. Dr-tės nutarė kad velykinę kortelę kunigas turi kiekvienam duoti už vieną doliarį (o ką jos darys, jeigu kunigas ne duos? Red.), o kas užmokės 6 dol., tai turi gaut sėdyrę.

9 d. sausio, už tuos nutarimus, kunigas per pamokslą smarkiai barė parapijonus, išvadino juos ir bedieviais ir meškoms, gązdino net, su vyskupo pagelba, visus nepaklusnuosius iš šventos bažnyčios atskirti. Keikė savo penėtojus ir kitokiais žodžiais. Tuom tarpu, kada reikėjo pinigų, musų kunigėlis buvo labai lipšnus, bet gavęs nuo daugelio po 10 dol. nuo šv. Baltramiejaus dr-stės 200 dol., nuo Šv. Juozapo dr-stės 300, tuojaus persikeitė, neprieinamu ponu pasidarė. Pirma ne reikdavo ant mitingų prašyti, kad ateitų, pats neprašytas ateidavo, dabar gi, tvirčiau atsistojęs, jau ir prašytas neateina, o jam lobį sukrovusius turtus parapijonus ir draugystes net meškoms vadina. Gerai mat atsilygina savo geradėjams!

Davatka.

IŠ DIETZ, WYO.

Šitas miestelis ne didelis, gyventojų turi apie 500, o terp tų yra ir dalelė lietuvių. Lietuviška šeimyna yra tik viena, bet ir toji sulenkėjusi. Lietuviai gražiais darbais negali pasigirti, bet užtai ne vieno ir rankos nutirpsta nešiojant alutį. Skaudu net žiurėti į čianykščius lietuvius, teip jie suvargę, nežinia kodėl. Uždarbiai čia geri ir lietuviai uždirba geriau negu rytinėse valstijose, bet suvargę, apdriskę, tamsybėj paskendę, tamsumas juos ir į vargus stumia.

Poras mėnesių atgal, užmanius vienam lietuviui, suėta čia kiek aukų sušelpimui nukentejusių už Lietuvos laisvę. Keli sumetė jam po doliarį, bet pinigai tie niekur nepakvituoti. Matyt ne išsiųsti.

Darbai eina čia negeriausiai, dirba tik pusę laiko, todėl iš kitur tegul čia nieks nekeliauja darbo reikalaujantis; yra pakaktinai ir vietinių darbininkų.

M. Dauninas.

IŠ COAL BLUFF, PA.

10 d. vasario sustreikavo darbininkai Benner kasyklose Pittsburg Coal Co. Streikuoja iš viso 200 darbininkų, kadangi mat skaldymui gavo kitą paraką, o neleidžia skaldyti su senuoju.

Lietuvių yra čia 4 šeimynos ir 15 pavienių. Skaityti laikraščius mažai kas skaito, užtai alų gerai maukia.

J. A.

IŠ EASTON, PA.

25 d. sausio, buvo čia prakalbos, parengė jas vietinė L. S. S. 42 kuopa. Kalbėjo P. Dubickas iš Philadelphios. Jis aiškino kapitalistų suktybes, dabartinį piniginį krizį, kalbino darbininkus ristis prie L. S. S. Paskui buvo užklausimai, arba diskusijos, ant kurių kalbėtojas atsakinėjo. Paskui buvo dekliamacijos. Dekliamavo A. Drasdauskas ir M. Meskauskiutė.

Ant rytojaus, 26 d. sausio, atsibuvo II rajono VI konferencija. Prakalbos ir konferencija atsibuvo Phillipsburge, N. J. Eastono lietuviams, nors toli nevisiems, akys pradeda atsiverti. Apart Kaulakio suorganizuotos dešimtinės, o Miluko užtvirtintos, kiti šiaip teip protauja, ir desetkinis Kaulakio abazas tirpsta, daugelis prisidėjo jau prie vietinės L. S. S. 42-tros kuopos. Koki piemens, tokios ir avys, senoji patarlė sako; koki vadovai, tokia ir organizacija. Teip ir Eastone su desetkiniais yra.

Standard Silk Co. iškilo audėjų straikas. Tuoj minėtos organizacijos avinėliai sujudo vietas užimti. Kaip ilgai skebavo, negaliu pasakyti, tik vieną kartą, tokius avinėlius streikieriai susistabdė, ištraukė iš karų, pradėjo kumščiuoti ir dagi moteriškosios; kaip girdėt, pusėtinai gavo nuo streikuojančių mergų, turėjo išsižadėt didelio sanvaitinio uždarbio, Pasisekė straikieriams nuvyti "polenderius" nuo jų užimtų vietų. Dar iš rudens New Yorke kilo straikai dirbančių prie akmenų. Minėto dešimtinio tuli nariai ir ten neiškentė nenuvažiavę straiką laužyti, bet ir iš ten parvažiavo apdaužyti.

Kaip visur, teip ir čia atsiliepė piniginis krizis, išstumė šimtus žmonelių iš dirbtuvių. Yra nedirbančių po tris mėnesius, jie pabaigė paskutinius centus, laukia, kas bus toliau.

2 dieną vasario parengė prakalbas Šv. J. Krikštytojo draugystė. Įženga buvo 10 centų. Žmonės, suėję, ilgai laukė kalbėtojo, kuris žadėjo pributi 6 valandą, koks kunigas iš Philadelphijos, (ne Kaulakis). Publika nesulaukdama kalbėtojo, pradėjo nerimauti ir eiti iš svetanės. Draugystės viršininkas prašė galinčių padainuot, arba dekliamuot. Dekliamavo H. Drazdauskas, F. Laurinaitis ir M. Meškauskiutė. Paskui pradėjo dainuot marselietę. Tada tulas draugystės narys pradėjo su ašaroms plust dainorius, buk jie išjuokia tikėjimą! Tada jam paaiškino, kad auksinis dievaitis yra tai pinigas, kuris dabartiniame laike labiaus garbinamas negu Dievas. Paskui, pakilo kokia tai moteris ir pradėjo šaukti: vagys, žulikai, socijalistai. Publika sukliko juokais. Pirmininkui vienok šiaip teip pasisekė moterį nutildyti. Paskui vėl kas ten pradėjo kalbėti, bet ką kalbėtojas norėjo pasakyti, negalima buvo suprasti. Vietiniai socijalistai, užprašyti ant pagrindų, gražiai dekliamavo, dainavo, paskiau paaiškino, kas yra socijalizmas, valdžia ir kiti dykunai.

Šienavežis.

IŠ CLEVELAND, OHIO.

Nr. 4 "Lietuvos" patėmijau korespondenciją, kuri melagingai apkalba parapijos Šv. Jurgio tvarką. Užtaigi, mylėdamas teisybę, esmi priverstas atsakyti anglišku priežodžiu: "tell the truth, ant shame the devil" — sakyt teisybę ir užgėdyk velnią". Korespondentas teisybę rašo, kad buvo išduota metinė atskaita, bet meluoja, buk kunigas išskaitė rokundą". Perskaitė įeigas ir išeigas. Tą skaitė pats sekretorius. Meluoja, buk atskaitoj buvo išmokėjimas $139 dol. žvakių degiotojui. Toliau meluoja, sakydamas, jog parapijonai, leidžianti vaikus mokyklon, turi nuo vaiko mokėti 9 dol. Čionai moka ant mėnesio nuo vaiko 35c. kurie gali, bet daugumos vaikai mokinasi visai dykai. Susirinkime visai nebuvo klausimo apie $9.00, nes tų nė vienas vaikas nemoka. Tai melas.

Toliau korespondentas meluoja, sakydamas, buk kunigas ant mitingo išvadino ką nors šliuptarniu, ciciliku. Toliau meluoja, sakydamas, kad pašaukė savo ištikimus tarnus ir tie išmetė reikalaujančius paaiškinimo. Susirinkimas gražiai pasibaigė, nė vienas nebuvo išmestas, nė varytas iš salės.

Teisybė, atsirado vienas, kuris pradėjo žeminti, už nieką laikyti mokintojas, tam tiesa, liepė kunigas burną uždaryti, o kitam, kurs nesuprato rokundų, liepė tylėti ir maišto nedaryti, kol susirinkimas to nereikalaus, bet nė vieno kunigas nevadino šliuptarniu, ciciliku, kaip korespondentas begėdiškai meluoja.

Pas mus, ačiu Dievui, šį metą jau daug geriau reikalai eina. Kunigas nėra despotu, darbuojasi netiktai labui apšvietos, bet po draug materijališkam labui savo tautiečių. Pats, kiek galėdamas, mokina vaikus lietuviškai ir sandaros terp saves, bet drauge neapkenčia tų, kurie maištus daro; o labiausia tų lietuvių, kurie savo brolius niekina, kurie savo pinigus moka prusams, airiams ir lenkams, o nori buti viršininkais lietuvių. Turbut tiems suprusėjusiems, suairėjusiems ir sulenkėjusiems nepatinka, kad Clevelando lietuviai, po vadovyste kunigo J. Hamburdos, turi savo Neprigulmingą Kliubą, turi savo mokyklą, o vaikai, sunus ir dukterįs lietuvių, moka nors kiek savo kalboj padainuoti ir pašokti lietuviškai. Tegul gi bus uždarytos lupos melagingo korespondento, tegul rašo teisybę. Jeigu butų teip atsitikę, kaipo korespondentas begėdiškai meluoja, butume nė jokio atsakymo nedavę, bet turime pasakyti svietui, kad ponas korespondentas meluoja. Tegul jo ir musų pasielgime bus ant visados pamatu: "tell the truth, and shame the devil" — sakyk teisybę ir sugėdyk velnią. Jeigu, godotini skaitytojai, butčiau užgavęs nors vieną tais žodžiais, arba išmėtęs iš salės nors vieną, bučiau ranką padėjęs ant širdies ir pasakęs: teisybė, nusidėjau, turiu pasitaisyti, bet šiądien meldžiu godotino korespondento, jeigu yra teisingu, mylinčiu savo tautą, ir teisybę: padėt savo ranką ant širdies ir paklaust savę, ar gerai darė meluodamas, nuplėšdamas kitam garbę ir klaidydamas kitus. Kuom darodysi, jog kunigas vadino kitus šliuptarniais, cicilikais ir kągi išmetė iš salės? Niekuo. Geras melas ir nedorybė iš korespondento pusės!

Kun. J. Halaburda.

IŠ RACINE, WIS.

Čianykščiai lietuviai kas kart pradeda daugiau skaityti laikraščius: čionai skaito: "Lietuvą", "Kataliką", "Kovą", "Saulę", Vienybę Lietuvninkų", "Dilgėles", "Tėvynę" skaito sanariai kuopos S. L. A. Yra vienok dar gana tokių, kurie nenori laikraščio nė į rankas paimti, nes jie nepripažįsta laikraščio naudingumo. Darbai čionai jau pradeda po truputį eiti gerin, tulos dirbtuvės pradėjo dirbti, bet nauji darbininkai negali gauti darbo, nes dar senųjų darbininkų daug yra be darbo. Daugelis darbininkų gatvėmis vaikščioja, ašmanauja, nežino kur dingti, kur užsipelnyti keletą centų nusipirkimui kuro ir maisto. Neseniai iš plugų dirbtuvės tapo atleistas senas darbininkas italijonas, o jo draugas, jaunesnis paliktas dar prie darbo. Dirbtuvės užveizėtojui, paliuosuojant nuo darbo, italijonas bandė pasipriešinti. Tas, nieko nelaukdamas, trenkė italijonui kumščia į krutinę, bet ir italijonas ne stovėjo rankas nuleidęs, bet drožė skanų smugį per ausį dirbtuvės užveizėtojui. Dirbtuvėj pasikėlė triukšmas, užveizėtojui pagelbon pribuvo kiti jo sėbrai, o italijonui niekas nepagelbėjo. Dirbtuvės prižiurėtojai vargšą teip pritaisė, kad reikėjo gabenti ligonbutin.

Merkurijus.

IŠ KENOSHA, WIS.

Čia yra daug lietuvių, jų tarpe didžiausia tamsybė viešpatauja, čia žmonės laikraščių nė į rankas neima, sako: nuo jų žmones gali proto nustoti. Kitur, kaip girdėti, darbininkai rengia susirinkimus, steigia knygynus, žodžiu, stengias prieiti prie susipratimo. Laikas butų ir mums Kenoshiečiams atsibusti ir geriau savo padėjimą suprasti. Čia buvo manoma kaip nors pradėti apšvietimas platinti, bet nebuvo galima, nes buvo permažai spėkų, dabar, atvykus keliems draugams, įsikurė kuopa Lietuvių S. S. iš 5 ypatų, ir išrinko organizatoriu — F. Drucą, protokolų raštininką — K. Brażevičių, iždininką — H. Lakanauskį. Męs norime šviesti brolius. Čia galima atvirai kovoti prieš musų išnaudotojus. Taigi draugai, kviečiame jus prie musų kuopos. Neklausykit, kas sako, jog socijalistai apgaudinėja žmonis ir stumia į prapultį! Apgaudinėja ir į prapultį, į nelaimes mus stumia valdžia ir kapitalistai ir visoki musų išnaudotojai.

L. S. S. kuopa.

ATEIVIAMS PAGELBA REIKALINGA NEVILKINANT.

Jau 12 metų praėjo nuo sumanymo įkurti lietuvių ateiviams namus, kurioje nors Amerikos prieplaukoje. Sumanymas buvo labai prakilnus, jį įkunijus butų daug,daug atnešta pagelbos musų neturtingiems ateiviams. Bet dėja! jis išnyko iš musų omens, lyg tai butų mumis nereikalingas daiktas.

Gal kada ir buvo mažiaus reikalingu. Bet šiądien lietuviams ateiviams globa yra nevilkinamas klausimas, ypatingai, kada lenkų ateivių namas (Dom Św. Jozefa) New Yorke tapo uždarytas. Uždarius šv. Juozapo namus, lietuviai (lenkai, rusinai ir maskoliai) liko be jokios pagelbos, kuri turi buti kuonogreičiausia suteikiama.

Pagelba visiems yra reikalinga atvykus į svetimą šalį, nesuprantant kalbos ir nežinant ką daryti tarp svetimų žmonių atsiradus. Bet labiausiai reikalauja pagelbos tie, kurie dėl vienų ar kitų priežasčių tampa ateivių valdžios sulaikyti kastlegarnėje (ateivių name), tiems reikia kuogreičiausia prisišaukti kokius draugus ar giminaičius, idant tiejie atvažiuotų jų išimt arba prisiųstų pinigų ant pragyvenimo ir kelio į važiuojamą vietą. Neprisišaukus ir negavus pagelbos, tokių ateivių likimas yra žinomas, — juos gražina atgal, iš kur atvyko.

Kaip męs atkeliavome jieškodami duonos kąsnelio, ar su

tikslu pagerinti savo buvį, pasinaudoti laisvo krašto apšvietimu ir kultura, teip ir kiti musų broliai to paties trokšta. Žmones susirankioję Lietuvoje pasknutinius grašelius, prisiskolinę, net reikalinguosius daiktus užstatę ar pardavę, keliauja Amerikon; bet pakeliuj atsitinka ankščiau nepermatomos kliutįs; jos išplėšia vargšams keleiviams paskutinį skatiką ir atkeliauja jie čionai visai be pinigų arba neištenka ant tikieto, negali užbaigt kelionės. O draugų ar giminių — vieni visai neturi, kiti kad ir turi, negali teip staiga prisišaukti. Tankiausia tie buna persikraustę kur kitur, laiškai ir telegramai nedaeina. Keleivį patinka baisi nelaimė. Tokius tai žmonės pirmiaus visados paimdavo į gerai žinomą lenkų "Šv. Juozapo Namą", kuris, nors negeriausį turėjo vardą, bet visgi žmogus gaudavo jame laikinę prieglaudą, iki vėliaus susirasdavo savo gimines ar draugus. Kaip minėjom tas namas jau užsidarė. Toki žmonės dabar yra be jokios pagelbos. Ir jų kasdien New Yorko prieplaukoje šviežių randasi. Jeigu tokie turėtų kiek pinigų ir tikietą pagal adresą, tai be jokių painių nukeliautų į savo vietas. Bet tame ir yra nelaimė, kad tankiausiai tokie žmonės pribuva tik kelis fenigius kišenėj barškindami.

Rusinai greitai sumanė pasigelbėti patįs. Kunigas A. B. Koukol ir J. J. Ardan suorganizavo tam tikrą draugiją: "Slavonic Immigrant Society" (Slavų Ateivių Draugija — 35 Broadway, New York) ir savo žmones gelbsti; kiek dar išgali, ištiesia ranką, kaipo giminiškoms tautoms — lenkams su maskoliais. Su lietuviais gi jie negali susikalbėti ir todėl negali jiems nė pagelbos suteikti.

Dėlto neatidėtinai yra reikalingas lietuvis, mokantis gerai angliškai kalbėti ir rašyti (priegtam galintis kalbėti lenkiškai ir maskoliškai), kuris atliktų lietuvių reikalus kastlegarnijoje. Ką lietuviai turi toliaus padaryti savo ateivių pagelbai, sunku iš sykio pasakyt; tuomi tarpu naudingiausia butų prisidėt prie viršuj mintos rusinų draugijos, užlaikant savo pasiuntinį. Kada gyvenimo kaštai New Yorke yra labai dideli, tai lietuviai turėtų užsimokėti už lietuvius, kurie tenai kaip nors ilgiausia nebutų — nors už valgį ir skalbimą.

Visos musų organizacijos ir ypatos apsvarstykite šitą klausimą ir paskirkite kiek pinigų užlaikymui pasiuntinio, kuris lankytųsi kasdien į kaslegarnę ir rupintųsi laikiniu užlaikimu ateivių. Kokio $1000 pradžiai užtektų.

Kada pereituose metuose lietuvių atvyko virš 25000, tai rodo, jog lietuviams butinai reikia turėti savo nors pasiuntinį.

Redakcijos atsakymai.

J. Sam. Brookl. Tai visai privatiški reikalai, laikraščiai tokiais neužsiima. Už savo darbus kiekvienas pats ir pasekmes neša. Laikraščiai užsiima tik visuomenės reikalais, ypatų reikalai jiems nerupi. Tamistos raštelis todėl ne tilps.

Korespondentui iš Detroito. Žinutė ne svarbi. Michigano valstijoj nedėlioms saliunai nuo seniai turi but uždaryti, tai dabar, matyt, tik miesto policija saugiau pradėjo prižiurėti. Naujo todėl Tomistos pranešime nieko nėra. Jis netilps.

|| Azijatiškoj Turkijoj, mieste Van, expliodavo skrynia dinamito. Explizijos visa armeniškoji miesto dalis likosi išgriauta. Dinamitas ir ginklai buvo paslėpti vienoje armenų bažnyčioj. Turkai atėjo bažnyčion kratos daryti. Užgimė muštynės terp turkų ir armenų. Laike tų muštynių, matyt sutrenktas, dinamitas expliodavo. Expliozijos daugybė žmonių likosi užmuštų.

|| Kaip Stolypin Maskolijoj išvaikė žmonių atstovus arba dumą, teip jau padarė ir Portugalijoj iš jos pabėgęs ministerių pirmininkas Franco. Dabartinė ministerija paskyrė jau žmonių atstovų rinkimus. Parlamentas susirinks 20 d. vasario.

Gadynė šlėktos viešpatavimo Lietuvoje

(1569—1795m.)

Parašė Jonas Šliupas, M. D.

prijungimą prie Lenkijos Raudonosios Rusijos su dalimi Podolijos, tai, žinoma, toji įtekmė turėjo tuomi labiaus sudrutėti po Liublino unijos, kada Lenkams plačiai atsidarė durys į susiaurintą d. kunigaikštystę Lietuvos, o beveik visa pietvakarinė Rusija, kaip kad Galicija, dabar pateko į rankas lenkiškosios karunos. Lenkai įgijo tiesą apsigyventi vakarinėje Rusijoje, užimti čion žemiškus urėdus, įgyti lobius, paveldėti ir tt. Apsilenkinimas, žinoma, prasidėjo nuo augštesniojo sluogsnio, beje rusiškos ir lietuviškos aristokratijos, kaipo luomos artimiausios karališko dvaro, kuriam, noroms-nenoroms, stengėsi prisimeilinti, kadangi nuo jo ėjo dovanojimas lobių, starastystų ir augštesniųjų urėdų. Tarp šeimynų lenkiškųjų ir rusiškai lietuviškųjų magnatų prasidėjo tankus susigiminiavimai, per kurius nemažai rusiškų ir lietuviškų šeimynų priėmė lenkiškus papročius, kalbą ir religiją. Veikli lotyniškoji kunigija ypatingai pasinaudojo tais susigentinimais atvertimui kiltų rusiškų ir lietuviškų šeimynų, ir, kaip žinome, su dideliu pasisekimu, palaikant katalikiškam dvarui. O priėmusi katalikystę ir lenkišką kalbą, rusiška ir lietuviška kiltoji šeimyna neužilgio pastojo lenkiška savo jausmuose ir pažvalgose. Tokiu budu galop 16-to šimtmečio pažymi dalis lietuviškosios Rusijos ir Lietuvos aristokratų ar sulenkėjo arba arti to buvo.

Paskui augštesnįją kliasą sekė šlėktiškoji arba ponų luoma, kuri troško susilyginti tiesose ir laisvėse su lenkiškaja šlėkta, ir todėl noringai gentinosi su ana, periminėjo jos papročius ir kalbą. Lotyniškoji kunigija ir čion stropiai naudojosi iš maišytų sutuokmių, kad iš jų pagimusius vaikus krikštyti ir auginti katalikiškoje dvasioje. Toks laipsniškas lenkėjimas rusiškos ir lietuviškos šlėktos, žinoma, ėjo sparčiaus ypačiai skrytyse artimiausiose rubežiaus lenkiškos tautystės, kaip Pagiriai, Cholmų ir Galičiaus Rusija. Gilumoje gi Baltarusijos, Kyjeviškių ir Volynijos masa žemiškos, kareiviškos luomos dar užlaikė savo rusišką tautystę; nors ir ten svetima lenkiškai vokiškoji įtekmė jau dručiai atsimušė papročiuose, apdare, kalboje, o drauge su tuomi prasidėjusiame ištvirkime papročių ir palinkime į liuoną.

Atsimename, kaip iš Maskvos pebėgęsis Kurbskis nešvankiai atsiliepė apie lenkiškai rusiškus papročius 60-uose ir 70-tuose metuose XVI-to šimtmečio. Truputį vėliaus dėl tos pačios priežasties turime įdomų paliudijimą kito sągadyniečio. Tulas Volynijos šlėktunas, Ivanas Meleška, vėliaus Smolensko kaštelionas, pirmu sykiu atkakdamas į Varšavos seimą 1589 m., surašė karaliui ir ponams-dumai pasveikinimo kalbą (nors nežinia, ar jis ją pasakė). Čion jis per daug gyrė laikus Zygmanto I, peikdamas Zygmantą II, kuriam nenorėjo atleisti už atidavimą Liachams Volynijos ir Pagirių; o potam truputį grubiomis, bet ne be pameklės apibrėžomis, nupiešė visokias atmainas ir naujus užvedimus, įvykstančius jo gimtinėje.

Štai tulos ištraukos iš jo kalbos:

— Prisiėjo man sątarautiesi su jumis, o seniaus aš tokiuose suvažiavimuose niekados nebuvojau ir su karaliumi jo mylista nesėdėjau. Prie musų išmirusių kniazių, kurie karaliavo, prastai iš tikros širdies kalbėjo, politikos nežinojo, o teisybę į burną, kaip druską į akis barstydavo. Potam karaliai pamėgo vokiečius labiaus kaip mus ir viską jiems išdalino, ką pirmesniejie surinko. O saldžios atminties Zygmantas I vokiečių kaip šunų nekentė, Liachų su jų kytrumais teip-gi nemylėjo, o labai mylėjo Lietuvą ir musų Rusiją. Ir prie jo gyvenosi daug geriaus, nors taip brangiose svytose nevaikščiojo; kiti be naginių, lyg bernardinai, vaikštinėjo, marškinius iki kaulelių, o kepures (kapišonus) iki pačiai juostai pasisiudavo. Dabar-gi, kada aš pats apsivelku savo pirmykštę naminę drapaną, tai pati mano, ponia Mstislaviškė, negali be juoko į manę žiurėti.

— Pas mus jau ir lenkiškai moka šnekėti, idant karaliams visokius niekus galėtų pliaukšti. O kada pas tave koks ponelis atvažiuos, vaišink jį užtektinai, o ir savo žmoną šale jo pasodink. Ir tarnai pas mus yra iš Lenkų; duok jiems brangų drabužį, maitink juos riebiai, bet tarnystos nuo jų nereikalauk. Toks tarnas, apsirengęs geriaus, ir ant augštų pakaustų (korkų), meisteris smilinėti apie merginas ir smagintiesi iš didelės kupkos. Tu už stalo, ir tarnas taip-gi, tu už barščių, o jis už mėsos, tu už plėčkos, o jis už kitos, o jeigu netvirtai laikąi, tai ir tavąją iš rankų pastvers. Tu iš namų, o jis prie pačios prisimeilins. Yra pas mus arkliai drigantai, kuriems ir žiemą ir vasarą duok avižas ir šieną, ir kiekvieną naktį pakratų; laikyk prie jų tarną Liachą ir dar arklininką; tiktai tarnystės nuo jų nė jokios nelauk.

— Teko man pirkti laikrodį Kyjevoje pirkliaujančių eilėse; daviau už jį tris kapas grašių; o kaip nusiunčiau į Vilnių pataisyti, tai vagišius vokietis paėmė nuo manęs iki penktai kapai! Daug geresnis už jį musų gaidys, kurs neatbutinai gieda kiekvieną vidunaktį.

— Ant stalo nebudavo pirma tokių gardumynų kaip dabar; budavo gera žąsiena su grybais, košelė su pipirukais, kepsnys su svogunais ar česnaku, o dar geresnė ryžių košė su šafronu. Vengriškojo vyno negerdavo, o mandagiai gėrė malvaziją, miduką ir degtinę.

— Musų žmonos vaikščioja dabar brangiuose rubuose; padurkai siubuoja; o dvarponis į kojutę kaip sakalas prisižiurinėja. Geriaus tegul musų žmonos rengtųsi senomis kurčiai užsagstytomis kazačinkomis ir nešiotų užšniuruotus užpakalyje prajerkus, ir pliudriukes vokiškai; ne taip lengvai priselintų meilės papliauškos. O dabar nors su raguotine ant sargybos stovėk, neišsergėsi tu kipšo.

Tolygiuose skunduose aiškiai atsimuša skverbimasi svetimžemiškų papročių į vakarinę Rusiją ir Lietuvą, prieš kurį tai skverbimąsi negalėjo su pasisekimu atstovėti dėlei sąlygų savo visuomeniško padėjimo. Istorijai labai yra akyvu tėmyti šitą susidurimą rusiškos ir lenkiškos kulturos ant dirvų lietuviškosios Rusijos. Pagal savo ugnį ir pagal savo šaltinius — rusiškoji kultura visatinai senesnė ir veislesnė už lenkišką. Kada Lenkai dar neišėjo ant istoriškos parodavietės iš savo miškuoto ir pelkėto Privyslinio kampo, galingoji Rusų gentė šakomis jau užėmusi buvo plačius ruožtus žemės į rytus ir į vakarus nuo Dniepro parubežiuose graiko-romiškojo svieto, iš artimų susinešimų su kuriuomi sėmė pirmuonius klasiškos kulturos. Ankstybi pirklybos susinešimai su tolimomis tautomis rytų ir vakarų supažindino Rusiją kaip su lotyno-vokiškaja kultura, taip ir su turtinga persiškaja bei arabo-muzulmaniškaja kultura. Juk pirmoje pusėje IX šimtmečio, kada Lenkija vos tiktai imą išlįsti iš ruko nežinios, rusiški pirkliai pirkliavo iš viešnos pusės ant krantų žemutinio Tigro ir Euphrato, Bagdade; o iš kitos — pakrantėse augštutinio Dunojaus Regensburge. Pasekantiejie amžiai pažymėti diktu priepludžiu byzantiškos apšvietos, kuri veikė per pirklybas, bet ir ypatingai per cerkviškus susinešimus.

Tiktai nuo XIII-to šimtmečio, nuo laiko totoriškojo jungo, ėmė mainytiesi savitarpiniai prietikiai rusiškai byzantiškos ir lenkiškai lotyniškos kulturų. Nors tasai barbariškas jungas visu savo sunkumu užgulė ypatingai ant rytinės Rusijos, o piet-vakarinę slogino palygintinai neilgam; bet ir čion jis užgavo vyriausius jos centrus, Galičių, Vladimirą Volynijos ir ypačiai Kyjevą — tą senovišką centrą rusiškos apšvietos. Nežiurint į savo nupuolimą, rusiškoji kultura dar ilgą laiką turėjo patraukiančią spėką, kaip matosi iš surusėjimo pačių užkariautojų vakarinės Rusijos ir išliuosuotojų jos nuo totoriško viešpatavimo — lietuviškų kunigaikščių. Tiktai sukatalikėjimas ir susilenkinimas lietuviškos dinastijos Jagėliunų, o drauge su tuomi galutinis netekimas centro kaip politiško, taip ir kulturiško nepriklusnumo suteikė persvarą lenkiškajai įtekmei. Bet į pagelbą tajai atėjo ans judėjimas vakarų Europos civilizacijos, kuris žinomas po vardu Atsigimimo mokslų ir dailų. Tas judėjimas iš eilės pasivisokeriopino kitu judėjimu, žinomu po vardu Reformacijos. Tas ir ans judėjimas palytėjo Lenkiją, ėsančią po įtekme lotyniškai vokiškos kulturos, ir pagamino čion pažymų žydėjimą apšvietos, per pasiplatinimą mokyklų, spaudos knygų, per nuolatines keliones apsišvietimui į vakarinę Europą ir priplaukimą mokyklų, spaudos knygų, per nuolatines keliones apsišvietimui į vakarinę Europą ir priplaukimą svetimžemiečių, ypatingai per gaivią kovą protestantų su katalikyste ir judviejų imtynes ant mokyklinės ir literatiškos dirvų. Tokiu budu XVI-tas šimtmetis, o ypačiai antroji jo pusė, yra gadyne pražydimo lenkiško apsišvietimo, rods gan paviršutiniško ir apimančio tiktai vieną augštesnįją luomą, tuomi nemažiaus gan žibančio ir pritraukiančio. Tas pražydimas ypačiai atsiženklino dirvoje lenkiškos literaturos, kuri toje gadynėje perstato pilną eilę prakilnių raštininkų, kurie iš didesnės dalies mokėjo taip lotynišką kaip lenkišką literatišką kalbą. Ypatingai užsipelno atydos: poėtai Nikalojus Rej'us iš Naglovicų, Jonas Kochanovskis, Šymonavyčius ir Fabijonas Klionavyčius; istorikai ir istoriko - geographai: Martinas Kromeris, Mat. Miechovius, Martinas ir Joakimas Bielskiai (sunus ir tėvas), Dimitras Sulikovskis (Lvovo archivyskupas), Krasinskis, Guagninis, Reinholdas Heidenšteinas (raštininkas Jono Zamoiskio) ir Mat. Stryjkovskis. Šitasai, buvęs kareiviu, o po tam kanoniku, lygiai rašęs eilėmis ir proza, parašė lenkiškoje kalboje plačią lietuviškai rusišką chroniką, kurią pradėjo nuo mythiško prabočiaus lietuviškų kunigaikščių išeivio iš Romos Palemono ir privedė ją iki Steponui Batoriui. Vyriausiais šaltiniais jo lietuviškai rusiškai chronikai buvo rusiškos lietopisės, taip senesnės, kaip ir tos, kurios atsirado lietuviškoje Rusijoje XV ir XVI šimtmečiuose. Podraug jis semia savo pasakojimus iš lotyniškai lenkiškų istoriškų veikalų, ir visatinai jo istorija surašyta nuo pažvalgos lenkiškai katalikiškos.

Vakarinė Rusija, atsilikusi apšvietime ir kulturoje, turėjo neatbutinai pasiduoti daugiur įtekmei šito pražydimo lenkiškos apšvietos ir paviršutinio trukšmo vakarų Europos civilizacijos, atsimušusios ant lenkiškų papročių. O vienok toji įtekmė anoj gadynėje dar nebuvo taip didelė, kaip rodytis galėtų ant pirmos pažiuros. Vakariniai Rusai, netekę savo sostapilės su savais valdymierais, rado drutą atramą išlaikymui savo tautystės pravoslaviškoje cerkvėje, kuri antspaudė savo žymę netik ant jų vidujinių svieto pažvalgų, bet ir ant išlaukinės pusės jų buvio. Bet padėjimas cerkvės ten toje gadynėje buvo vargingas, o įvykusioji Brasčiuose unija sukėlė joje atskalunystę. Bet ir taip rusiškoji kultura nelengviai pasidavė užgulimui lenkiškai vokiškos kulturos, bent ne be ilgos kovos ir ne be druto atveiksnio iš savo pusės. Iki šiamlaik istoriškoji literatura gan daug kalbėjo apie lenkiškąją įtekmę ant lietuviškosios Rusijos, o labai mažai apie rusišką įtekmę ant Lenkų tautystės, nors toji įtekmė turėjo buti pažymėta, kaip visuomeniškame gyvenime teip ir šeimynos buvyje, kalboje, išlaukiniame apdare, kariškame dalyke, ukėje ir tt. Augštesniuose sluogsniuose vakarinės Rusijos tokiu budu iš mišinio abiejų tautysčių ėmė išsidirbti naujas typas: lenkiškai rusiškas. "Rusija lenkinosi, o Lenkija rusinosi", gražiai išsitarė Šainocha. Iš sulenkėjusių rusiškų šeimynų ėmė kilti daugelis visuomeniškų respublikos veikėjų, pagarsėjusių kaipo valstijos vyrai, karevedžiai, theologai, oratoriai, raštininkai, poėtai ir tt. Toks priepludis rusiškų spėkų gelbėjo pakylėti ne didoką lenkišką tautystę ant pažymios polytiškos augštumos ir suteikti jai ant tulo laiko daug išlaukinio žibėsio.

Vaisinga žemė lietuviškosios Rusijos pasidarė dalyku lenkiškų užgrėbimų ir lenkiškos kolonizacijos. Lenkų poėtai ėmė apdainuoti tą laimėjimo šalį savuose rašiniuose; pvd. žingeidi yra graži lotyniška poėma "Roxolania", parašyta Klionavyčiaus. Jis aprašo Galiciškę Rusiją ir suteikia pilną eilę idylliškų abrozų kaslink jos gamtos, miestų, kaimų, gyventojų, žemdarbystės, galvijų auginimo, ir tarp kitko aiškiais dažais nupiešia liudną prasčiokų pageidavimą "vodkos".

Toje gadynėje dar didelė dauguma vakarinės Rusijos ponų užlaikė savo tautystę, pravoslaviją ir rusišką kalbą, kuri, kaip pirma, pasiliko kalba valdžios ir teismo aktų. Tas viešpatavimas rusiškos kalbos atsigarsėjo ir naujame išleidinie Lietuviškojo Statuto.

Po Liublino unijos did. kunigaikštystės Lietuvos su Karuna atsirado butinas reikalas papildyti Liet. Statutą ir labiaus sutaikinti jį su lenkiška įstatymdavyste. Prisiėjo iš jo daug ką prašalinti, ko pirma reikalavo nepriklausomybė didei kunigaikštystei; prieg tam Kyjevos, Volynijos ir Braslavo žemės, nors ir pateko Lenkijai, bet užlaikė sau teisdarystę pagal Lietuviškąjį Statutą. Jam prižiurėti tapo paskirtos komisijos, kurios įnešė į jį visokius pataisymus. Paskutinę komisiją, kurioj pirmsėdžiavo liet. pakancleris Levas Sapieha, paskyrė Batory. Paskutinėji redakcija tapo perstatyta jau po jo Varšavos vainikavimo seime 1588 m., ir tapo patvirtinta naujo karaliaus Zygmanto III. Tai buvo taip vad. Trečiasai Liet. Statutas; nors jis taipgi buvo perverstas į lenkišką kalbą, bet officiališką jo išleidimą atspauzdino rusiškai Vilniaus spaustuvėje brolių Mamoničių.

Apie tą patį laiką, beje 1581 m., įsteigtas tapo karaliaus Batorio vyriausias teismas d. kunigaikštystės Lietuvos arba taip vad. Vilniaus tribunolas, kurs tulą dalį metų posėdžius laikė Vilniuje, o kitas dalis Minske ir Novogrodke. Tiesos ir įmoniai šito tribunolo, su parašu liet. kanclerio Valavyčiaus, tapo atspauzdinti rusiškai taip-gi spaustuvėje Mamoničių. Pietvakarinei Rusijai iš pradžių buvo įsteigtas tribunolas Lucke, bet vėliaus jį suvienijo su tribunolu Lenkijos (1589 m.), kadangi toji Rusija jau skaitėsi dalimi žemių Lenkijos karunos

Kuomet ponų luoma lietuviškosios Rusijos XVI šimtmetyje aiškiai pasidavė sulenkinimui, tai miesčionių ir ypačiai valsčionių luoma dručiai laikėsi savos rusiškos tautystės. Kad atitraukti juos nuo nacionališkos cerkvės, kaip žinome, tapo užmanyta ir pervesdinta cerkviškoji unija, kuri turėjo pravesti kelią polionizmui. Iš pradžių miesčionių luoma gan energiškai kovojo prieš šitą uniją, atsiremdama ypatingai ant savų brolijų. Bet vidur rusiškų miesčionių jau antroj pusėje 16-to šimtmečio grieztai atsiženklino svetimas jiems ir priešingas elementas, kurs paskui laipsniškai pragaišino pačią jo butybę. Tokiu negailestingu, ardančiu elementu buvo Žydai. Atkakliausią masą vakarinėje Rusijoje, žinoma, perstatė valsčionys, elementas, kaip ir visur, konservatyviškiausias ir labiausiai nesiduodantis antsvetimžemiečių įtekmės. Iš tarpo šitos luomos palengva išsiskyrė Ukrainos arba Dniepro kazokija, kuri tapo druta atspirtimi rusiškos tautystės.

Pirma dokumentališka žinia apie Dniepro kazokus siekia 1499 m. Tai gromata d. liet. kunigaikščio Aleksandro apie įėmimus Kyjevos vaivados, kunigaikščio Dimitro Putiatos. Čion kalbama ypatingai apie muitus, renkamus jo naudon Kyjevos mieste nuo visokių atkeliaujančių pirklių. Tarp šitųjų minimi yra ir kazokai, atvežantiejie ant pardožės žuvį Dniepru kaip iš viršaus, taip ir iš apačios. Taigi, žvejyba ir buvo vyriausiu užsiėmimu Dniepro kazokų. Centru ypatingai kareiviškos kazokijos iš pradžių buvo skrytys miestų Kanevo ir Čerkasų (Kyjevos vaivadystos pietinis kampas),; nuo Čerkasų ir pati Dniepro kazokija paskilbo tarp Maskvitėnų po vardu "Čerkesai". Pirmas dokumentuose paminėjimas apie Čerkasų kazokus, padalintus ant tuntų arba sotnių, girdisi 1502 m.; tame dokumentė vadina juos "kunigaikščio Dimitro kazokais", beje kazokais po vada kunigaikščio Dimitro Putiatos, kurs liepė nuo jų atimti daigtus, pagrobtus nuo tulų pirklių — kas ir nurodo ant grobišavimų šitų kazokų. Arčiausiu jų vyresninku buvo, žinoma, Čerkašiškas atstovas Kyjevos vaivados, kuriuomi šiuomsyk buvo tulas Senka Polozavyčius; potam jis vadinamas esti starasta Kanevo ir Čerkasų.

Prie Zygmanto I tokiu starasta buvo, pirmas savo kariškais darbais atsižymėjęs, atamanas Dniepro kazokų Eust. Daškovyčius. Jis buvo vienu iš parubežinių lietuviškai rusiškų vaivadų laike karės lenkiškai lietuviško karaliaus Aleksandro su Maskvos Ivanu III; po pralošos pas Viedrošą tasai kiltas ir pravoslaviškas Rusinas perėjo į Maskvos tarnystą, bet prie Vosyliaus III, laike naujos karės, Glinskio sujušintos, Daškovyčius vėl sugrįžo į lietuviškąją Rusiją. Gavęs nuo Zygmanto I starastystę Kanevo-Čerkasų, jis užėmė svarbią tuomet sargybos vietą ant parubežio su Maskvos viešpatyste ir Krimiške Orda. Drauge su tuomi, tapęs vadu Dniepro kazokų, jis panaudojo savo ženklumą ir prielankumą Zygmanto I išrupinti Čerkasų kazokijai tiesas ant plačių žemių, gulinčių iš pusės Krimiškių, jis pastatė keletą pylių, užėmęs jas kazokais, ir tarp kitų Čigiriną, busiančią sostapylę kazokiškos Ukrainos. Visatinai, veiklumas Daikovyčiaus toje šalyje, patekęs iki 1536 m., daug prisidėjo prie sudrutinimo ir praplatinimo kareiviškos kazokijos Padnieprėje ir patvirtinimo jos kaipo atskiros [illegible] kuri vėliaus užėmė tarpinį laipsnį tarpe valsčionių ir šlėktų. Miesčioniškoji kazokija čion, kaip ir Maskvos viešpatystėje, turėjo kareiviską ženklumą; ji gynė parubežines Ukrainos karaliaus pylis po dešinei pusei Dniepro; kuomet po jo kairei pusei, miestuose Sieveriškės Ukrainos buvo kiti kazokai, Maskvos tarnystėję. Už savo tarnystę jie gaudavo algą pinigais ir žemės lopus, ir be to, taikos laike užsiiminėjo visokia pramone. Budamas vadu Dniepro kazokų, Daškovyčius netik gynė pietinius rubežius lenkiškai lietuviškos viešpatystės nuo Krimo Ordos, bet, liepiant Zygmantui, vedžiojo juos taip-gi į pagelbą Krimiškiams prieš Maskvą; žinoma yra, kad jis dalyvavo dideliame užgulime Mahmet-Girėjo ant Maskvos, 1521 m. Bet nelengvu buvo neramią Dniepro kazokiją laikyti paklusnume vietiniems starastoms. Taip mirus Daškovyčiui, kazokai pamišo prieš Kanevo - Čerkasų starastas. Vosylių Tiškevyčių ir Joną Penką, nenorėdami atlikinėti antdėtas ant jų pagalves ir pareigas.

Tai buvo Dniepro kazokija arba apsisėdusi, valdoma karališkų vaivadų ir starastų. Nuo jos anksti atsiskyrė kazokija "žemutinė", panėši į liuosą Dono kazokiją rytinės Rusijos. Toji šlaistėsi žemiaus pagal Dnieprą, ypatingai ant jo salų, arčiaus garsių Dniepro slenksčių; bet Maskvitėnai ir ją vadino "Čerkasais". Žemaičiai kazokai taikė, prasimaitinimui, užsiminėjo taip-gi žvejyba; jie vino žuvį ant saulės; o ant žiemos išsiskirstė ar į [illegible] ar į stepų grinteles. Bet laisvoji kazokija nemėgo užsiėmimų, o jieškojo pramogos kariškame grobyje; ypatingai ėmėsi užpuldinėti ant besivajojančių Tot[illegible] ant jų kaimenių. Tai-gi buvo priešakine kariška koloni[illegible] vakarinės Rusijos kovoje tosios su Krimo Orda už a[illegible] tų tuščią ruožtą, gulintį tarpe jų. Laisvoji kazokija [illegible]pro, lyginai kaip ir Dono, sprendė dalykus dumoje viečėje, kur ir išsirinkdavo vyresninkus, atamanus. [illegible] žinomu atamanu žemaičių kazokų buvo tulas Pre[illegible] Lanckoronskis, sągadynietis Eust. Daškovyčiaus. [illegible] garsėjo nusisekusia kelione 1516 m., ant Totorių ir [illegible] pas Juodmarių Bielgorodą (Akermaną) ir Očakovą, sugrįžo su dideliu grobiu. Bet tie kazokai Dniepro [illegible] vis dar stovėjo po valdžia bendro valdovo, Kanevosų starastos. Žinios yra, kad patys Čerkasų stara[illegible] kiti karališki urėdninkai ragino Dniepro kazokus u[illegible]nėti ant kaimynų, nėsa imdavo dalį grobio. Kazokų [illegible] bebrų gaudytojai ir druskininkai, leisdamiesi žemyn [illegible]pru, kartais tą pramonę sujungdavo su apgrobimu t[illegible]kų ulusų ir čabanų, parsivarydami tųjų arklius, galv[illegible] avis. Kartais tie kazokai apgrobdavo karavanus tu[illegible] ir totoriškų pirklių, keliaujančių į Maskvą per Tav[illegible] pervazą ant Dniepro; taip-gi užpuldavo ir ant toto[illegible] vajokų, traukiančių į Maskvos ribas grobti, arba atim[illegible] nuo jų grobį. Chanui skundžianties, lenkiškai lietuv[illegible] vyriausybė atsakinėjo neprielankiai, nurodydama ant[illegible] valės kazokų, ar kad grobstė ne Kyjevos ir Čerkasų [illegible]kai, bet Maskviškiai iš Sieverių Ukrainos. Kartais [illegible] žindavo teisumą skundų, žadėjo nubausti kaltuosius, i[illegible]davo iš turto grobikų atlyginti pralošas apgrobtų tur[illegible]toriškų pirklių arba tiesiok atiduoti visus pagrobtus [illegible]tus.

Prie Ivano Gresmiojo, buvęsis Kanevo-Čerkasų [illegible]sta, kniazius Dimitras Višneveckis, perėjo ant pusės [illegible] kvitėnų ir gelbėjo jų kelionėse prieš Krimiškius, va[illegible]mas Dniepro kazokams. Jis pirmas pasibandė tuos k[illegible] apgyvendinti žemiaus slenksčių. Tam jis aprinko d[illegible]sią iš Dniepro salų, Chorticą, turinčią apie 25 verst[illegible] linkui ir stačius augštus krantus. Čion Višnev[illegible]tino (1557m.) ir iš pradžių laimingai gynėsi [illegible]

(Toliaus bus.)

H. IBSEN.
ŠIAURĖS KARŽYGIAI

KETURIŲ VEIKSMŲ TRAGEDIJA.

IŠ RUSŲ, LENKŲ IR VOKIEČIŲ VERTIMŲ VERTĖ

K. PUIDA.

ERNULF. Gerai, pamėginsiu. O tu, Dagna, klausyk, kad tą Dainą paskui runomis užrašyti mokėtum. *(Kareiviai artinasi su žiburiais ir sustoja aplinkui Ernulfą; tas valandėlę tyli, mąsto ir pradeda):*

Kad vėlę gailestis suspaus,
Dainius linksmybės nedainuos;
Kad rupesnis širdį užgaus,
Jo daina iš skausmo dejuos.

Dainos slėpiningi aidai
Suteikti man jėgą Dievų —
Vargais, iš kankynės grudų,
Skambėkite, mano skundai!
(Atsikelia).

Nornų pavyduos geiduliai
Ant kelio pastatė kliutis,
Ir dingo laimės spinduliai —
Ernulfą apsiaučia naktis.

Septynis sunų man davė
Maloningi dangaus Dievai;
Jie žuvo; žuvo ir galė —
Ir klaiduos Ernulfo takai.

Sunų mano stipruos kardai
Linksmino senatvės dienas;
Rupesniais pražilę plaukai
Į kietas rėmėsi rankas.

Kape ilsis tie narsiejie!
Raudu savo apgynėjų!
Iš kapo neatsikels jie —
Aš netekau užtarėjų!

Torolfe, mano mielasai,
Paskutinis mano sunų!
Kad tu butum, mano galvai
Žilai dar užtektų jėgų!

Gražus, kaip vasaros žiedai,
Linksminai man širdį kietą;
Likimo paskirtas buvai
Tarp karžygių rasti vietą.

Skausmas auga, širdį spaudžia,
Truksta jau jėgų kentėti!
Lyg kad vabalas ją graužia
Ir dvasia ima sopėti.

Norna pavydi, kerštinga
Baudžia mane smugiais baisiais.
Nelaimių ragą gausingą
Pila ant manęs sopuliais.

Nelaimėj netekau jėgų:
Kardą jau negreit ištrauksiu.
Kad galę turėčiau Dievų,
Kerštu aš liepsnočiau baisiu.

Kaip čia kerštą pagaminti
Dieną-naktį vis manyčiau —
Nornai kerštą sutaisyti! —
Paskui sunus aplankyčiau.

Norna, Ernulfe, galinga,
Begailė jos keršto ranka.
Bet galybė stebuklinga
Liko tau — dainos dovana!
(Augančiu įkvėpimu).

Užmigo sunus amžinai;
Bet mano gėdulių daina
Telekie, kaip paukščio sparnai —
Ji skųsis sopulių našta!

Dainos slėpiningi aidai
Suteikti man valia Dievų —
Tad skryskite mano skundai
Nuo ankstybo kapo sunų!

Garbė jums! Skryskit prie Dievų —
Jus lydi garbinga daina!
Nejaučiu sopulių, vargų —
Juos gydo Dievų dovana!

nkiai alsuoja, atmeta plaukus nuo kaktos ir kalba). Taip! Ernulf vėl blaivas, vėl sti- *(Į savo žmones).* Eikite su mumis, draugai, ienės valgyti; sunkus buvo šios dienos darbas. *su saviškiais į šėtrą).*

AGNA. Garbė didžioms dangaus dvasioms, ku- suteikė man tokią gerą mintį. *(Į Sygurdą).* eini?

GURD. Ne, ne; nenoriu! Ar viskas rytojui ngta?

AGNA. Viskas. Mirtingiejie marškiniai guli uolo, šilku juos apsiuvau. Bet aš persitikrinusi kad tu įveiksi Gunnarą. Dėlto siudama never-

YGURD. Nebus niekuomet to, kad tu iš mano asties turėtum verkti. *(Atsistoja ir dairosi).*

AGNA. Ko klausaisi?

YGURD. Negirdi? — Ten. *(Rodo į kairę).*

AGNA. Lyg kad nepaprasta audra kiltų nuo ju-

YGURD *(eidamas į gilumą).* Hm.... ta audra ą su savim atneš. *(Saukia).* Kas ten?

ORE *(iš kairės pusės — ištolo).* Pažįstami žmo- Vikinge Sygurdai. *(Įeina Kore su buriu ginkžmonių).*

YGURD. Kur traukiate?

ORE. Ant Gunnaro pilies.

GURD. Kaipo priešininkai?....

RE. Taip spėju! Neseniai sutrukdei mane; šiuo kartu nieko neturėsi prieš tą. Gali buti!

KORE. Patyriau apie tavo nesusipratimą su Gunnaru. Bet jeigu bus taip, kaip aš spėju, tat su blogais ginklais ateis čia Gunnar.

SYGURD. Drąsų žingsnį žengi! Saugokis bonde!

KORE *(karčiai nusišypsojęs).* Tai mano dalykas! Jeigu nori šiąnakt savo laivą apžiurėti, tat pašviesime tau! — Su manim —maniejie! — Čia kelias! *(Išeina visi po dešinės per gilumą scenos).*

DAGNA. Sygurdai, Sygurdai! Turi perspėti tą nelaimę!

SYGURD *(greitai eina prie šėtros durų ir šaukia).* Kelkis, Ernulfai, nuo vakarienės! Keršink bondui Korei!

ERNULF *(išeina su kitais).* Bondui Korei? Kur jis?

SYGURD. Skubinas užpulti ant Gunnaro pilies, ketina dėginti ir užmušinėti!

ERNULF. Ha — ha! — Nekliudyk jam! Tat vienu žygiu stengsiu atkeršinti Gunnarui ir Jiordisai! Paskui nubausiu Korę.

SYGURD. Tuščias darbas. Jeigu nori nubausti Korę, jieškok jo šiąnakt. Piktadarystę padaręs, pasislėps kalnuose. Gunnarą aš pašaukiau ant kardų; jis neištruks iš tavęs, kad ir aš.... Bet šią naktį reikia ginti jį nuo jo priešininkų. Butų blogai, kad toksai niekšas Kore atimtų iš manęs mano keršto auką.

ERNULF. Teisingai. Šią naktį noriu ginti Torolfo užmušėją, bet rytoj turi jis žuti.

SYGURD. Jis arba aš — to gali tikėtis.

ERNULF *(į savuosius).* Tat į darbą, keršinti Ernulfo kartą. *(Išeina su savaisiais po dešinės per scenos gilumą).*

SYGURD. Eik su jais, Dagna.... Aš turiu likti čia; nes žinia apie mudviejų susitikimą jau pasiekė žmones, o man negalima sutikti Gunnarą ligi paskirto laiko. Bet tu — patark ir vesk savo tėvą. Daug moteriškių yra Gunnaro pilyje. Negalima prileisti kad nukentėtų Jiordis.... ar kitos.

DAGNA. Skubinuos. Tu rupiniesi Jiordisa. Ačiu už prielankumą.

SYGURD. Eik jau.

DAGNA. Einu. Bet dėlei Jiordisos gali buti ramus; turi ji savo kambaryje aukso šarvus ir tikrai pati apsigins.

SYGURD. Taip ir aš manau. Tečiaus eik, valdyk tėvo norus, buděk ant visų ir — ant Gunnaro žmonos.

DAGNA. Pasitikėk manim. Ligi laimingo pasimatymo. *(Išeina paskui kitus).*

SYGURD. Štai pirmą kartą atsitinka, ginklo drauge, Gunnar — kad aš nepagelbiu, kuomet tau paojus grumoja. *(Klausosi).* Šauksmai ir kardų žvangėjimas! Jau pasiekė pilį — *(Eina į dešinę pusę, sustoja ir traukiasi nustebęs).* Jiordis! Ji eina čionai! *(Jiordis pasipuošus purpuriniais rubais, aukso šarvais, pilnai apsiginklavus. Palaidi plaukai švyturiuoja vėjo judinami, už pečių vilyčių ryšulys, prie šono nedidelis dangtis. Rankoje laiko saidoką su lankryšiu iš plaukų).*

JIORDIS *(greitai įeina, dairydamasi, lyg kad vyties bijotųsi; prieina arti prie Sygurdo, ima jį už rankos ir pašnabždomis taria).* Sygurdai, Sygurdai, matai jį?

SYGURD. Ką tokį? Kur?

JIORDIS. Tą vilką ten, netoli! Nekruta, įsmeigė į manė raudonas, liepsnojančias akis! — Tai mano mirties pranašas, Sygurdai! Tris kartus jis man pasirodė: tas reiškia, kad dar šią naktį mirsiu.

SYGURD. Jiordis! Jiordis!

JIORDIS. Ką tik dabar kiaurai žemę dingo. Taip, taip, — perspėjo mane!

SYGURD. Tu nesveika? Eik į butą.

JIORDIS. Ne — čia noriu laukti. Trumpos mano butybės valandos.

SYGURD. Kas su tavim atsitiko?

JIORDIS. Kas su manim atsitiko? Nežinau! Bet kuomet tu šiandien sakiai, kad Gunnaras ir Dagna skiria mudu — teisybę sakiai. Turiva pabėgti šalyn nuo jų ir šalyn nuo butybės — tik tuomet galiva buti drauge.

SYGURD. Mudu? Tu nori pasakyti?....

JIORIDIS *(prakilnumo pilna).* Benamė ir pasauliui svetima buvau nuo laiko, kuomet kitą paėmiai sau už žmoną. Viską gali atiduoti žmogus draugui, išskyrus mylimą moteriškę! Jeigu tą padarys, drasko slėpiningą Nornos verpalą ir žudo dvi gyvasti. Koksai — tai nemeluojąs balsas kalba manyje, kad gimiau tokia stipria dvasia, kad kelti ir raminti tave tavo sunkiose valandose; tu gimiai tam, kad viename žmoguje aš bučiau radusi viską, ką didžiu ir prakilniu skaitau! Aš žinau, Sygurdai, — kad butuva abudu ėję per gyvenimą — tu butum garsiausias, o aš laimingiausia moteriškė pasaulėje.

SYGURD. Pervėlybas nusižyndimas. Ar manai, kad tas gyvenimas, kuris manęs laukia, yra linksmas? Diena iš dienos gyventi šale Dagnos, ir meluoti meilę, kuri man širdį spaudžia?.... O juk taip turi buti, niekas pakeisti nesiduos!

JIORDIS *(augančiu gošlumu).* Reikia pakeisti! Mudviem abiem nėra vietos tarp gyvųjų! Ar matai tą lankryšį? Išsovus iš to lanko tikrai pataikysiu, nes stebėtinai užburiau! *(Išima ir ištempia saidoką).* Klausyk, klausyk kaip ten aukštai užia! Tai mirusiejie grįžta. Pašaukiau jųos užburimais — paskui juos lėksiva!

SYGURD *(traukdamasis).* Jiordis! Jiordis — mane gązdina tavo kalba!

JIORDIS *(neatkreipdama į jį atidžios).* Jokia pasaulio jėga neperkeis mudviejų likimą! O, taip!.... Ir tas geriau, negu butum mane vedęs, šičia, šiame pasaulio gyvenime, sėdėti tavo namuose ir gimdyti tau vaikus.... tu!

SYGURD. Nutilk! Savo burtais nelaimę užkvietei ant savo galvos, — visą tavo vėlę apėmė mirtina liga. *(Persigandęs).* Ha! žiurėk! žiurėk! Gunnaro pilis dega!

JIORDIS. Tegul dega! Tegul dega! Debesių kambarys, ten aukštai, puikesnis, negu Gunnaro sienojų kambarys!

SYGURD. Bet Egilis, tavo sunus — užmuš jį!

JIORDIS. Tegul sau jį užmuša — mano gėda žus drauge su juo!

SYGURD. Jie užmuš ir Gunnarą, tavo vyrą!

(Pabaiga bus).

IŠ VISUR.

|| 11 d. vasario, grįždamas iš Portugalijos, užsuko į Paryžių sunus Vokietijos ciecoriaus, kunig. Eitel Fritz. Yra tai pirmas nuo karės 1871m. atsilankymas Prancuzijoj vokiškojo kunigaikščio.

|| Maskvos bajorai iš savo luomos išmetė buvusį dumos atstovą, profesorių Maskvos universiteto Kokoškiną.

|| 12 d. vasario, netoli Janovo, Lublino gubernijoj (Lenkijoj), ginkluoti teroristai užpuolė ant pačto vežimo ir atėmė visus piniginius siuntinius, iš viso 5000 rublių.

|| Maskvoj, 13 d. vasario likosi atidarytas Maskolijos bajorų kongresas. Susirinkę bajorai nutarė kreiptiesi prie caro su prašymu sugrąžinti senąjį valdymo budą. Nieko tame teip įstabaus nėra: juk senoji valdžia rupinosi vien bajorijos gerove kaštais kitų gyventojų luomų.

|| Sniego darganos Galicijoj užnešė kelius teip, kad ant 16 gelžkelių trukių bėgiojimas pasiliovė. Miestų gyventojams pritruko jau maisto, kadangi dėl gilaus sniego nieko atvežti negalima.

|| Mieste Bombay, Indijose, užgimė kruvinos muštynės terp dviejų mahometonų sektų. Į muštynes įsikišo policija, užmušė mažiausiai 5 ypatas, o pašovė 40.

|| Netoli Talcahuario, Chili respublikoj, surado prieštvaninio žalčio kaulus. Žalčio to turėta 45 pėdas ilgio.

|| Į Austrijos sostapilę Vindobonna, 14 d. vasario, atėjo žinia, buk Persijos šachas likosi užmuštas. Patvirtinimo žinios vienok dar nėra, nėra nė jos užgynimo.

|| Mieste Guayaquil, respublikoj Ecuador, apsireiškė azijatiškasis maras.

|| Žydų gelbėjimo komitetas, susitvėręs Vokietijoj, užtikrina, jog nė vienas dalyvavęs žydų skerdynėse Odesoj juodašimtis ne tapo nubaustu. Nors teismai ne vieną nuteisė, bet caras Mikalojus nuteistuosius nuo bausmės paliuosuoja. Caras mat yra apgynėju juodašimčių.

|| Pietinėj Afrikoj, Glencoe anglių kasyklose, netoli Pitermaritzburgo, Natoliuj, atsitiko baisi dujų expliozija, kurios 47 darbininkai likosi užmušti.

|| Berlyne prasidėjo byla maskoliškojo studento Mirskio, kurio namuose rado skrynią su dvigubu dugnu, o terp dugno dalių buvo elektriški aparatai ir explioduojančios medegos, teipgi pliaiai išmesti į padanges gelžkelių traukinius ir stacijas. Mirskyj teisinasi, jog nežino, kokiu budu ta skrynia pateko į jo gyvenimą.

|| 16 d. vasario, popiežiaus ir klerikalų priešai iškilmingai apvaikščiojo Ryme sukaktuves sudeginimo mokyto zokoninko, Giodano Bruno. Ir kituose Italijos miestuose liberalai kėlė neprilankias klerikalams demonstratijas. Popiežiaus rumą saugoja kariumenė, kadangi bijojo minių užpuolimo. Viduryj miesto buvo susirėmimai minių su policija, tulas skaitlius žmonių tapo sužeistų.

Mažas Feljetonas.

Prašaliečio laiškai iš Rosijos.

75.

Brangiausia Felicija!

Sako, kad Rosija blogais keliais eina, kad ji kas dieną artinas prie prapulties, į kurią galvatrukčiais nulėks.

Plepalai!

Priešingai, Rosija kaip tik dabar gerais keliais pradėjo eiti.

Šit prirodymai.

1907 m. per paskutinius du mėnesiu valdžia apdovanojo 428 maištininkus Stolypino galstukais. Gausios dovanos. Beveik per visą revoliucijos laiką tiek dovanų nebuvo dalinama.

Tai geras ženklas, kad Rosija stojasi ant kojų.

Toliau.

Kaip žinai, Rosijos ribose yra šalis, taip vadinama Finlandija arba Suomija. Mulkis Vitte (nors ir grafas, bet mulkis!) 1905 m. jai davė plačią autonomiją ir konstituciją. Dabar pamažėli, pamažėli męs pradedame tai Finlandijai pešioti plunksnas ir, rodos, greitai jos autonomija ir konstitucija visai paliks be plunksnų.

Ir gėda butų Rosijai nenupešti Finlandijos — nekurie gali pradėti manyti, kad musų valdžia taip nupuolė, kad nebegali ir plunksnos išpešti.

Ne, finus męs sutraiškysime, tas mums nieko nereiškia, sutraiškysime kaip muses.

Ir dabar su Finlandija męs jau ceremonijų nebedarome: ir kratas ten darome ir areštuojame, ir visokias sąjungas uždengiame; po visą Finlandiją išsiutinėjome savo šnipus, žandarus; pastaruoju laiku pradėjome ten siųsti daug kariumenės, neva daryti manevrus.... padarysime finams tokius manevrus, kad jie ilgai, ilgai mus minės.

Antra, ministerių ir jenerolų sveikata reikalauja, kad Finlandijoje nebutų jokių autonomijų ir konstitucijų. Kartais koks generolas ir ministeris naktyj pašoka iš miego ir nesavu balsu ima šaukti:

— Finlandija, Finlandija! Duokite man ją! Aš vienas ja prarysiu! Aš tol negalėsiu miegoti, kol nė vieno fino neliks! Jei aš negausiu finų mėsos, aš galiu apetito nustoti....

Kaip sau nori, reikia gelbėti tų ponų apetitus!

Dabar dar vienas darodymas.

Neperseniai viešpats Nikalojus išleido reskriptą, kuriame širdingai dėkuoja Stolypinui už jo gerus darbus ir už tą, kad veda Rosiją geru keliu.

Jei Nikalojus mano, kad geri keliai, tai vadinas, ir turi buti geri, nors visas pasaulis susiriezdamas šauktų, kad blogi. Juk carą pasodino ant sosto pats Dievas....

Reikia pripažinti, kad Stolypin tikrai moka vesti Rosiją gerais keliais. Šit pavizdis: — sugauna kokį pavaldinį ir atveda pas Stolypiną. Jis pasiima juodą daiktą ir atvestojo klausia:

— Kokią spalvą turi tas daiktas.

Atvestasis pažiuri, pažiuri ir drožia:

— Juodas!

— Juodas! A, tu maištininke, kaip tu išdrįsti sakyti, kad jis juodas? Greičiau jį ant kartuvių, greičiau! Jis papildė didžiausį prasikaltimą: pasakė, kad juodas daiktas yra juodas.

Ir maištininką karia.

Ištikimas pavaldinys visuomet turi sakyti atbulai: juoda spalva pavaldinio akyse turi išrodyti balta, o balta — juoda.

Stolypin žada greitai visą Rosiją, 130 milijonų pavaldinių, išmokyti taip manyti.

Ir nestebėtina, kad tokį gudrėčių Nikalojus glosto.

— Vyras, vyras, tu esi, — sako jam viešpats.

— Vyras ir ministerių pirmininkas.

— Gelbėk, gelbėk Rosiją, užsitarnausi šventojo vardą.

— Stengiuos, stengiuos! Nepraeina nė viena diena, kad keliems maištininkams galva nenulenktų. Man rodos, kad greitai mųsų pavaldiniai nurims, nustos spardytis ir męs be baimės galėsime vėl užsisėsti ant jų ir jodinėti, kaip žokėjai.

— Cha, cha, cha.... linksma man tokią naujieną girdėti, — nusidžiaugė Nikalojus. — O, kaip aš noriu pajodinėti ant savo pavaldinių! Koks tai puikus sportas! Įsikandi sau cigarą, rankoje nagaika ir joji sau. Sutikęs pavaldinius, rapninku čiakšt, čiakšt per šonus ir vėl leki.... Puiku.... Greičiau valdyk pavaldyk pavaldinius, jau beveik dveji metai, kaip aš ant jų nebejojau.

— Pasijodinėsi, pasijodinėsi, mano viešpatie.

— Tu gausi grafo titulą....

Ir Stolypin stengiasi suvaldyti pavaldinius.

Už tą jį vieni keikia, kiti giria.

Neseniai sutikau vieną turtingą žydę iš Kauno, o, kaip ji Stolypiną gyrė!

— Ui, mano Stolypin, — sako ji, — kokius męs puikius gešeftus darydavome, kuomet jis buvo Kaune bajorų vadu.... Puikus buvo gešeftai, o nė kuomet nebudavo tokio triukšmo, kaip dėl Durnovo avižų ir Jurko rugių.... Męs genijališkai viską atlikdavome, tyliai, patįs galai į vandenį sulysdavo.... Fain gešeftai sėkėsi.

Ir kur Rosija neis gerais keliais, jai ją veda toks žmogus kaip Stolypin!

Tavo grafas Kuku.

SUSIVIENYJIMO REIKALAI.
ATSAKIMAI.

I.

Ant tilpusio laiško p. F. J. Bagočiaus, No. 6 "Lietuvos" prieš mane, nežadu gilintis į ilgas polemikas, nes aš ne dėl to atsiliepiau per "Lietuvą" apie "Negražią Politiką", kad polemizuoti, tik kaipo sanarys Susiv. L. A. išreiškiau savo nuomonę apie ypatą, kuri pati savę slaptu budu geidžia įsisiulyti minėtai organizacijai už viršininką. Kad mano išreiškimas galėjo nepatikti p. Bagočiui, tai neabejoju, bet nereiktu perdaug nė pykti, jeigu politikieriui kas išnetyčių užpila vandenio už apikaklės.

P. F. J. B. reikalauja nuo manęs darodymo išreikštų silpnų pusių. Tai čia reikia laišką perskaityti, potam patįs skaitytojai gali skirti grudus iš pelų.

Čia paduodu laiško kopiją žodis į žodį:

"Pittsburg, Pa.
Dec. 24 1907m.

Malonus Drauge:—

Dovanokit man, jog aš kreipiuos pas Jus, kaipo pas daugiausiai W.... veikiantį tautietį su prašymu paremt manę ant prezidento S. L. A. Žinot, drauge, jog darbuojuos lietuvių darbininkų labui kaip išgalėdamas, nors nuo visuomenės jokios pašelpos negaunu. Pavasary pabaigsiu Academiją ir noriu pastot į Universitetą, o kad tam pinigai yra reikalingi, tai tie $100.00, kuriuos gauna prezidentas, labai susygadytų. Aš tikiu, jog Jus, drauge, paremsite manę už ką busiu labai dėkingu.

Toliau aš patariu Jusų kuopai protestuoti prieš Centr. Kom. pasielgimą. Jie mat nori tik trįs kandidatus palikt, išmetant kitus. Lyg mes butume mažais vaikais, ir negalėtume pasiskirt patįs, todėl reikalaukit:

1) Idant visi kandidatai, gave nors 3 kuopų parėmimą, butų paduoti kandidatais ant balsavimo.

2) C. Kom. nori, kad męs nerinktume kasos globėjų; mat, turbut, bijos, kad męs neišrinktume jų priešą, o tie galėtų kokius negražius darbelius į aikštę išvest.

Todėl nežiurėkim, ar Centro Kom. nori ar ne, XXII seimas davė tiesą, ir todėl męs rinkim juos nors C. K. ir nedavė vietos blankose. Męs Pittsburge statom drg Živatkauską iš Scrantono ir Raulinaitį iš Bostono.

Jokubynas nori likt prezidentu, idant budamas prez. ir redaktoriu, galėtų visą Sus. savo kišeniuj ir rankose laikyt. Ar męs, kuopos, snausim? Ar duosim visą ta organizaciją keletui ponelių išnaudot? Draugai, protestuokit prieš šiuos punktus, ir protestus nusiųskit organan ir Cent. Kom. tuomi parodysim, jog męs nebėsame mažais vaikais, kuriuos gali ir Centr. Kom. vadžiot ir musų tiesas mindžiot.

Aš tikiu, jog Jus, drauge, kaip visada buvot apgynėju teisybės ir tikru socijalistu, teip ir dabar busite ir pritarsite ir paremsite musų reikalavimus. Podraug aš tikiu, jog Jus suprantat, kiek neturtingi mokslačiviai turi vargo panešt, todėl paremsite mane savo įtekme, ir paprašysite savo draugus, paremt mano kandidaturą.

Aš lieku Jusų su Socijal. Meile Jusų F. J. Bagočius".

Privesti faktiškai visas silpnybės p. F. J. B., butų gaišinimas laiko, ir perdaug užimtų vietos laikraštyje. Rodosi, pakaks čia tilpusio laiško, rašyto į kuopas, beto daug yra pasakyta doros ir liogikos kaipo Tiesų Studento, Nr. 6 "Lietuvos" — tai ir pakanka, daugiaus ant p. Bagočiaus doros neatsiliepsiu, paliksiu XXIII seimui perkratinėti tą reikalą.

M. J. Damijonaitis.

II.

"Visas šturmas kįlo vien dėlto, kad aš noriu tapti S. L. A. prezidentu. Vargiai rastum bent vieną S. L. A. sąnarį, kurs nenorėtų to; ir jei kurs to nenori, tai tas žmogus yra nesveikas; nes nenori pakilt teip augštai, kaip jis gali".

Žodžiai tie išimti iš rašto p. Bagočiaus tilpusio, "Lietuvos" No. 6-tam 1908 m.

Daug yra pašauktų, bet mažai išrinktų, o jeigu niekas nešaukia, tai pačiam reikia nors su didžiausiu vargu įsigauti į eiles pašauktųjų ir užimti pirmą vietą. Tame pačiame raštelyje po kelis kartus p. B. pasigiria ėsas socijalistu. P. Bagočius labai gerai daro duodamas savę svietui pažinti, kaip jis prijaučia garbingam socijalizmui. Iš paties p. Bagočiaus žodžių galima butų manyti, kad jis ištikro yra socijalistu, o jo priešai buržuai, juodašimčiai. Juk-gi negalima tikėti, kad pats budamas buržuų kitus tuom vardu vadint. O iš tiesų teip yra! Juk tai nesocijalisto principu tapti užkitą augštesniu. Socijalistai reikalauja, kad visi pasaulėje gyvenanti žmonės butų lygus. Socijalizmas kariauja prieš visokią valdžią, nepaisant keno rankose ji butų (Klysta rašėjas. Ne socijalistai, bet anarchistai nepripažysta valdžios. Red.) Socijalizmas trokšta visiems lygios užmokesties, lygios garbės, lygaus apšvietimo, o p. Bagočius, reklamuodamas savę socijalistu, išvadina tuos nesveikais, kurie atsisako nuo urėdiškų vietų, savę besisiulydamas ant prezidento S. L. A., prašo draugų paremti. Argi socijalistai toki nesusipratėliai, kad nepažintų vilko avies kaliu apsisiautusio socijalisto, iš kurio, noroms nenoroms, išsiveržia buržuaziškos širdies jausmai. Teip negražu išnaudoti socijalizmo vardą. Savo materijališkiems reikalams tą šimtą dolialių gali gauti nuo draugų socijalistų jeigu teip trumpa. Kas buržuaziškų jausmų apimtas lai kitus tuom vardu nustoja pravardžiavęs, su tuom sau daugiau draugų nepadarysi. Aš nuo prezidento vietos viešai atsisakau, nors nesijaučiu ligotu.

A. B. Strimaitis.

Laikraščiai neužsiima mokinimu atskirų ypatų. Todėl, norint ko nors kokią nors ypatą pamokyti, geriausiai, be laikraščių tarpininkystės, prie tos ypatos kreiptiesi, tiesiok jai pamokinimus pasiųsti. Skaitytojams tie pamokinimai gali but visai nereikalingi. Męs norėtume, kad ne užgimtų laikraščio skiltyse toki tušti ginčai, koki tilpo prieš seimą, buvant "Lietuvai" S. L. A. organu.

Red.

VIETINĖS ŽINIOS.

— Pereitos subatos dieną prisaikintiejie teismo, po 30 valandų besirodavimo, rado kalta Marion Grey, kuri daugelyj vietų turėjo apsivedimo biurus ir daug merginų ir vaikinų, norinčių apsivesti, prigavo. Užtai atsieis jai tulą laiką kalėjime metavoti.

— Gyvenanti pn. 209 S. Halsted st. Fredie Hazlewood, vargšė moteriškė, užsimanė padaryti galą savo vargams, kadangi mat, jai apsirgus, ir jos vyras apie ją nesirupino. Ji paėmė gana didelę porciją morfinos, bet tą patėmijo kiti namų gyventojai, pašaukė policiją, kuri nenorinčią gyventi moteriškę nugabeno į pavieto ligonbutį, kurio daktarai greitai ją atgaivino.

— Kunduktorius Northwestern augštutinio geležinkelio, Joseph Sheridan, netoli Diversey Boulevard likosi apatinio karo pagriebtas ir smarkiai į šalį numestas. Jis likosi sunkiai į galvą sužeistas. Nugabeno jį į Aleksijonų ligonbutį.

— Šventos Elzbietos ligonbutyj, pereitos nedėlios dieną pasimirė lenkas Mikola Silbovski. Jį mat, pereitos subatos dieną, jo locnuose namuose, su juom susibaręs, su kujų sumušė jo tautietis ir boardingieris Tamošius Gienzelewski.

— Gyvenantis pn. 714 S. Sangamon str., Harry Harkowitz, sugrįžęs namon nuo kokio ten pokilio, pamatė savo gyvenime

me žiburį. Jam įėjus į vidų, iš gyvenimo per užpakalines duris išdumė du čia gaspadoravę plėšikai. Jie išnešė auksinį laikrodėlį ir tokią jau su žemčiugais spilką.

— Pereitos nedėlios dieną sudegė arklininkai Jackson Transfer Co., pn. 140 — 144 Torquer str. Sudegė teipgi 35 vežimai ir vienas arklys, 69 arklius laimingai iš degančios triobos išvedė.

— Pereitą sanvaitę Chicagoj išviso pasimirė 699 ypatos: 392 vyriškiai ir 307 moterys; vaikų iki 5 metų amžiaus pasimirė 244, senelių virš 60 metu 147. Daugiausiai mirčių buvo nuo plaučių uždegimo, nes 144, nuo džiovos 63.

APGARSINIMAI.

AR REIKIA MUMS GERTI VANDUO.

Vaistininkystės žinovai, išranda, kad daugelis sunkių ligų gali buti susekama iki gėrimo netyro vandens ir kad daugelis epidemijų paeina nuo to. Męs esame "tauta kraštutinybių" ir neįstabu, jei kas pataria liautis vartoti vandenį gerimui. Bet jis nepasakė, ką vartoti vietoje jo. Atsargus žmonės atvirina gerimui vandenį, bet daugelyje atsitikimų šitas darbas yra visai negalimu. Reikia kiekvienam prisitaikyti prie funkcijų savo kuno, kol jos yra naturališkos, tol jis yra sveikas. Jei jis pastebėtų, išsigėręs vandens, kokius nesmagumus, kaip ve nenorą valgyti, išputimą, skausmus viduriuose, tai jis tuojaus turi imti Trinerio Amerikonišką Eliksyrą karčiojo Vyno. Šitas vaistas greitai prašalina visokias kliutis sveikam gromuliojimui ir sutaiso visus organus kuno į sanlydų veiklumą. Jis padaris supanašinimą maisto tobulu, kraują grynu, kuną stiprum. Ant šito vaisto gali atsidėti visokiame atsitikime nužudymo valgumo ir stiprumo. Gaunamas aptiekose. Juozapas Trineris, 616 - 622 So. Halsted Str., Chicago, Ill.

KAIP PERSITIKRINO.

Netik ką išgydyti žmonės nuo yvairių ligų dėkavoja laikraščiuos Dr. Collins New Yorko Med. Institutui, kad nė joks daktaras negalėjo teip gerai padaryti sergantiems, bet apart dėkavojimų čionį ištraukėme keletą žodžių iš laiško, ką žmonės ir kaimynai terp savęs kalba apie tą Institutą.

Stai ištrauka:

"Nuo aprašytos ligos vaistus atsiėmiau, nors užtrukau su atsiėmimu, kad buvau Kensington'e Ill., nes mano brolis tenai tapo sužeistas, tai turėjau net dvi savaites išbuti. Žinau, kad esate geri daktarai ir labai šlovingi, nes su viena moteriške kalbėjau, kuri ženota ir dvyliką metų sirgo ir neturėjo vaikų per sirgimus, nuolatos gydėsi, bet niekas nepagelbėjo, o galiausiai jau Chicagos daktarai atsakė suvisai ją gydyti, vienok kaip tik kreipėsi prie Jųs ir vartojo vaistus, ką jųs atsiuntėt, tai ne tik pasiliko sveika, bet į trumpą laiką, ir dabar jau turi vaikus. Ji sako, jųs esate geriausi. Vėl du vaikinai net per keturis metus sirgo čionais gydėsi, bet niekas jiems nepagelbėjo, o kaip kreipėsi prie garbingo Collinso Instituto, tuojaus atsiųstas liekarstas bevartojant likosi išgydyti ir labai jums dėkinti. Pertai ir aš kreipiausi prie Collins'o, nes žinau, kad tikrai busiu išgydytas, visi apie jus gerai kalba.

F Mikalauskas
4600 S. Paulina str.,
Chicago, Ill.

Draugysčių reikalai.

Viršininkai Centro Komiteto "Aušros" Dr-stės.

Pirmsėdis — Dr. M. Želvienė, 1 Church Str., Plymouth, Pa.
Sekr. susineš. — J. Šernas, 3252 S. Halsted Str., Chicago, Ill.
Finansų sekr. — K. Gugis, 4945 Justine str., Chicago, Ill.
Kasierius — Dr. J. Sliupas, 1419 N. Main Ave., Scranton, Pa.

KETVIRTA "AUŠROS" PRELEKCIJA.

Atsibus nedėlioj, 23 d. vasario, 3 val. po pietų Freiheit Turner (mažojoj) svetainėj, pn. 3417 So. Halsted Str. Prelekciją skaitys p. A. Baltušis, tema—"Apšvieta Lietuvoje". (Pirmiau buvo garsinta, kad šitą prelekciją skaitys Dr. K. Rutkauckas, bet Dr. R. pavedė ją Baltušiui). Įženga 10c.

SUSIRINKIMAS SU PRAKALBOMIS.

Chicago. Tėvynės Mylėtojų Draugystės 19-ta kuopa turės susirinkimą su prakalbomis nedėlioje, 23 d. šio mėnesio J. Ruigio Salėje, 3301 S. Morgan st., kertė 33-čios gatvės; prasidės 1:30 valandą po pietų; įėjimas dykai. Užkviečiama yra susirinkti netik sąnariai kuopos, bet ir pašaliniai lietuviai, kuriems rupi labas musų Tėvynės. Susirinkimai atsibuva sykis į sykį paskutiniamę nedėldienyj žėdno mėnesio.

PIRMAS DIDELIS TEATRAS IR BALIUS.

Kensington, Ill. Dr-stė šv. Vincento a Paulo parengė teatrą ir balių nedėlioje 23 d. šio mėnesio Turner salėje 2503 Kensington av.; bus duotą iš gyvenimo šv. Patito kankinio; niekuomet dar nebuvo lošiamas Amerikoje. Durys salės bus atdaros 4 valandą po pietų, teatras prasidės 6:30 val. vakare. Įėjimas 35c. ir 25 c. ypatai. Visi lietuviai ir lietuvaitės širdingai kviečiama atsilankyti.

Komitetas.

BALIUS!

Chicago. Dr-stė Lietuvos Mylėtojų parengė balių 23 d. vasario šių metų, Freiheit Turner salėje 3417 So. Halsted gat. Įėjimas 25c. porai. Prasidės 4 valandą po pietų. Šitas yra musų, grantworkiečių pirmas balius daromas Chicagoje, ir męs pasirupinsime savo tautiečams Čikagiečiams kuopuikiausiai patarnauti. Visi yra širdingai kviečiama, atsilankyti.

Komitetas.

SEPTINTAS ROŽINIS BALIUS.

Chicago. Dr-stė Šv. Antano iš Paduos parengė balių nedėlioj 1 d. kovo šių metų. Freiheit Turner salėje 3417 S. Halsted gat. Prasidės 3 val. po pietų. Įėjimas 25c. porai, Rožė dykai kiekvienam. Kviečiama susirinkti kuoskaitlingiausiai.

Komitetas.

Pirmu kartu Chicagoj bus perstatyta operetė

Kaminakrėtis ir Malunininkas

23 d. VASARIO, 8 val. vakare

West Side Auditorium
Taylor st. ir Center ave.

Choras iš 80 ypatų!

Lietuviai, nepraleiskite šitos progos, nes tai vienatinė proga pamatyti ir išgirsti šitą operetę. Yra tai vienatinė proga išgirsti negirdėtas dainas dainiuojant tokiam dideliam chorui. Todėl atsilankykite patys ir atsiveskite kuodaugiausiai draugų ir pažystamų.

Pajieškojimai.

Pajieškau savo brolio Aleksandro Piliponies, gyvenusio Chicagoje, Ill., pusbrolio Aleksandro Petrulaičio ir dėdės Petrulaičio, gyvenusių apie New Yorką. Jie patys ar kas kitas teiksis duoti žinią adresu:

Vincas Piliponis,
904 N. Walnut St.,
Kewanee, Illinois.

Turime už garbę pranešti Tautiečiams, kad atidarėme pirmos kliasos saliuną 8 d. vasario šių metų ant 25 Avenue arti plieno dirbtuvių ir N. W. geležinkelio Bellwoode, Ill. Užlaikome puikiausią degtinę, kvepiančius cigarus ir užkandį. Prie tos progos darome, įkurtuves subatoje, 22 d. šio mėnesio.

F. Rajunas ir J. Strapeika,
Tel. N. Bellwood 9434.

Pajieškau savo dėdės Jurgio Milčiuno ir brolio Andriaus Skrobluko, Suvalkų gub., Vilkaviškio pav., Paažerių gm., Obšrutų kaimo, Andrius Milčiunas iš Stirniškių kaimo, apie 30 metų kaip Amerikoje, pirmiau gyveno New Yorke. Jie patys ar kas kitas teiksis duoti žinią adresu:

V. Matulaitis,
1303 E. 55th Str.,
Cleveland, Oh.

Pajieškau darbo barzdaskutyklose; žinau gerai tą darbą, esiu vidutinio amžiaus, kalbu keturioms kalboms, angliška mažai temoku. Reikalaujantis darbininko malonės kreiptis adresu:

J. Meškauskas,
8836 Houston Ave.,
So. Chicago, Ill.

Pajieškau savo brolio Dominiko Tamošaičio, Kauno gub., Raseinių pav., Skaudvilės parap., Marginės sod., 15 metų kaip Amerikoje, gyveno apie Mahanoy City, Pa., o paskui išvažiavo į Pittsburgą. Jis pats ar kas kitas teiksis duoti žinią adresu!

Annie Savage,
Box 278,
Roslyn, Wash.

Pajieškau savo švogerio Franciškaus Stigos, girdėjau, kad dirbo anglių kasyklose. Jis pats ar kas kitas teiksis duoti žinią adresu:

Jonas Rimkus,
824 Bank str.,
Waterbury, Conn.

Pajieškau savo dukters Virginijos Usevičaitės, po vyru Gurskienės, gimusios Kauno mieste. Į Ameriką ji išvažiavo 1901 m. Paskutinį laišką gavau nuo jos iš Chicagos, kuriame rašo, kad ji užsiima kriaučysta ir jai gerai besivedą, tik savo adreso nepaduoda, ar pamiršdama įrašyti, ar slėpdamosi. Bučiau tad labai dėkinga tam, kas žinodamas jos adresą, paduoti jį "Lietuvos" redakcijai, kuri teiksis man perduoti. Meldžiu Chicagos lietuvių tą man padaryti. Su guodone.

Juzė Usevičienė.

Pajieškau savo švogerio Jono Švietkausko, pirmiau gyvenusio Pittsburge. Jis pats ar kas kitas teiksis duoti žinią adresu:

Nikodemas Jakucevičia,
52 W 14th Pl.,
New York.

Pajieškau savo švogerio Jono Novogrodskio, Kauno gub., Šiaulių pav., Žagarės vol., Dilbėnų kaimo, kiek žinau, gyvena New Britaine, Conn. Jis pats ar kas kitas teiksis duoti žinią adresu:

Dom. Jokubaitis,
84 — 14th Pl.,
Chicago, Ill.

Pajieškau savo draugų Stanislovo Jurgaičio, Jono Kulšės ir Mykolo Antanaičio, visi Kauno gub., Panevėžio pav., Kliovainių miestelio. Jie patys ar kas kitas teiksis duoti žinią adresu:

Mat. Šukšta,
Box 264,
Coal Gate, Okla.

Pajieškau Petro Valančausko, kuris išėjo iš mųs išsinešdamas $75 ir laikrodėlį $50 vertės; ant laikrodėlio yra raidės A. D. Jisai yra penkių pėdų 8 colių, apskritaus veido, ant smakro pučkas iš tiesėsės pusės, biskį užsigeręs akis primerkia, 28 metų amžiaus. Kam teks jį matyti malonės duoti žinią adresu:

Chas Rais,
Box 112,
Tower Hill, Ill.

Pajieškau Juozapo Krišuno, Kauno gub., Šiaulių pav., Žagarės parap., Jodeikių sod., 6 mėnesiai kaip iš tėvynės. Jis išdumė vidury nakties iš išsinešė mano $450 15 d. šio mėnesio. Jis yra mergos vaikas, 23 metų senumo, kalba tik lietuviškai ir latviškai; yra 5 pedų aukščio, siaurų tamsiai mėlynų įdubusių akių, pilkai tamsių plaukų. Kas jį sugaus ir praneš man gaus $50 atlyginimo. Adresas mano:

Justinas Kolos,
Box 277,
Indiana Harbor, Ind.

Pajieškau savo puseserės Marijonos Strockytės, gyvenusios, apie Bostoną, 10 metų kaip Amerikoje, ir suniaus Antano Marcinkaus, metai atgal gyveno Grand Rapids ir išvažiavo į Chicagą. Abu yra Kauno gub., Šiaulių pav., Žagarės parap., Budraičių sod., ir savo pusbrolio Bladislovo Skriko, tos pačios gub. ir pav., Joniškės par., Slaustiekių sod., pirmiau gyveno Chicagoje. Jie patys ar kas kitas teiksis duoti žinią adresu:

Kaz. Mieškauckas,
54 — 7th Str.,
Grand Rapids, Mich.

Pajieškau apsivedimui merginos; turi turėti šiek tiek turto. Artesnėms žinioms reikia kreiptis adresu:

Antanas Lukšis,
Box 532,
Byesville, Ohio.

Pajieškau savo draugų Basio ir Stanislovo Balčauskų, abu Kauno gub., Raseinių pav., Vainutos parap., Girininkų sod. Jie patys ar kas kitas teiksis duoti žinią adresu:

Kasparas Raudonius,
Box 11,
Pe Ell, Wash.

Pajieškau savo draugo Juozapo Bernoto, Kauno gub., Šiaulių pav., iš Krukių miestelio, 1905 m. atėjo iš Lietuvos su mano broliu Vincentu Lukošium į New Yorką, iš ten išvažiavo į Mahanoy City, o paskui į Chicago; turiu pas jį labai svarbų reikalą. Jis pats ar kas kitas teiksis duoti žinią adresu:

Petras Lukošius,
381 Division str.,
Kenosha, Wis.

Pajieškau apsivedimui merginos ar našlės nuo 20 iki 30 metų amžiaus; esiu 28 metų amžiaus. Turi turėti apie $400 vertės mažiausiai. Aš apie save pranešiu ypatiškai. Mano adresas: W. M. Smith, Box 181, Nokomis, Ill.

Pajieškau savo tėvo Juozapo Pratašiaus, Kauno gub., Raseinių pav., Nemakščių parap., Puzų kaimo, 15 metų kaip Amerikoje, pirmiau gyveno Chicagoje; norėčiau su juo pasimatyti. Jis pats ar kas kitas teiksis duoti žinią adresu:

Kazimiera Pratašaitė,
614 Market str.,
Kenosha, Wis.

Pajieškau savo brolio Kazimiero Pralgauskio, Kauno gub., Raseinių pav., Kaltinėnų vol., Girdiškės parap.; turiu pas jį labai svarbų reikalą. Jis pats ar kas kitas teiksis duoti žinią adresu:

J. Pralgauskis,
37 East 32 Str.,
Bayonne, N. J.

Pajieškau apsivedimui merginos, 25 metų senumo ar ir senesnės, ar doros našlės. Turiu labai gerą darbą ir Washingtono valstijoje 160 akrų žemės arti miesto Cusick, Wash., labai smagi vieta ir derlinga žemė. Artesnėms žinioms norinti malonės kreiptis.

Box 259,
Grand Forks, B. C.

Alderson, Okla. Sausio 30 d. šių metų, 8:30 valandą vakare pasimirė Juozapas Vičiulis. Jis dirbo kaipo šaudytojas kasyklose ir jam bešaujant kažin-kaip vėjašuvis atsitiko, kuris paskui pagimdė, teip vadinamą kasyklose drėką, kurio jis likosi pagautas ir užtroškintas mirtinai. Jį atrado jo švogeris ir bendradarbis klupščią, norintį pasitaisyti lempą. Pasistengimai jį atgaivinti buvo velti.

Šermenys atsibuvo 1 d. šio mėnesio su iškilme ir mišiomis katalikų bažnyčioje Krebs'e, Okla. Velionis buvo apie 44 metų amžiaus, išgyveno apie 25 metus Amerikoje, dirbdamas prie visokių anglių kasyklose, bet kaipo šaudytojas išdirbo apie 13 metų. Jis paliko dideliame nuliudime pačią, Magdę ir vienatinį sunų Vladislovą ir daugybę giminių bei draugų ypatingai Pennsylvanijoje. Jo didžiausia rupestimi buvo išleisti savo sunų į mokslus, kuris dabar yra 20 metų amžiaus ir mokinasi ant kunigo miesčiukyje Sacred Heart, Okla. Benediktinų Brolijoje.

Ant Pardavimo.

Parsiduoda labai prieinamai valgonų daiktų sankrova ir mėsos dėlei išvažiavimo į kitą miestą; parsiduoda drauge su arkliu, vežimu, ir visais vaizbos rakandais. Vieta gerai išdirbta ir verta $2000.00. Artesnėms žinioms reikia kreiptis adresu: M. N. 135 W. 18th Str., Chicago, Ill.

Pigiai ant pardavimo geras saliunas prie pat Aušros Vartų Bažnyčios. Savininkas turi kitą biznį ir todėl šitą nori parduoti. Atsišaukite pas:

Ant. G. Radomskį,
114 W 23rd Pl. kertė Oakley av.,
Chicago, Ill.

Pranešu savo giminėms ir pažystamiems, kad subatoje, 29 d. šio mėnesio bus iškilmingas atidarymas mano saliuno Grant Works, Ill. 1346 — 52nd Ave. Ant rytojaus, pirmą dieną kovo pripuola mano varduvės. Taigi ant šių dviejų dienų esiu pasirengęs priimti ir pavaišinti visus mano svečius, draugus, gimines ir pažystamus. Meldžiu pributi, o busite visi užganėdinti. Su guodone.

Chas. Jurkus,
(28 — II)

Tel. Main 1769. Room 8.
45 La Salle str.,
CHAS. Z. URNICH,

Parduodu namus, lotus ir farmas išmokestimis po $10.00 kas mėnesis. Pirk puikią 10 akrų farmą, kuri atneš tau $3000 per metus. Dirbk pats sau, o ne kitam.

DYKAI!

Liko keli šimtai puikių kalendorių sieninių ir kišeninių nuo skaitytojų "Lietuvos", kuriuos sumanėme išdalinti kitiems lietuviams. Todėl kiekvienas, kurs prisiųs mums savo pilną adresą, gaus šiuos abudu kalendoriu dykai. Reikalaudami kalendorių adresuokite pas:

A. OLSZEWSKI,
3252 S Halseted St., Chicago, Ill.

„RAISTAS" GARSINGOJI LABAI PAGEIDAUJAMA KNYGA, JAU IŠĖJO IŠ PO SPAUDOS LIETUVIŠKOJ KALBOJE. Ji parašyta vieno iš geriausių raštininkų Amerikoje p. Upton Sinclair. „RAISTAS" teip žingeidi ir visoj pasaulėje reikalaujama, kad į 18-ką visokių kalbų išversta. Mums tuom akyvesnė, kaip Amerikonas aprašo Lietuvius, nuo išlipimo iš laivo—visą gyvenimą Amerikoje, vienų vargus, kitų lėbavimus kaip zerkole perstato. Perskaitęs „R." geriaus pažinsi Amerikos gyvenimą negu daug metų gyvenęs ir visų suktybių paslaptis, kaip padaro didelius pinigus, jog nieks Tavęs negalės prigaut. ● KNYGA aiškiai parodo kaip piniguočiai barbariškai išnaudoja ir apgaudinėja darbininkus, kaip išgėdina jų moteris, suardo šeimynų gyvenimą, ir pastume į paleistuvystę, teippat kaip ant mėsos skerdinyčios primaišo visokių biaurybių ir nuodijant žudo žmones. „RAISTAS" pilna akyvumo, kiekvienam ji labai naudinga perskaityt — ypatingai kalbėtojams. Ta knyga sujudino žmoniją, sudrebėjo parlamentai ir Amerikos prezidentas. „RAISTAS" yra tai stora, didelė KNYGA, jos prekė kaip ir angliškas originalas; kuris atsiųs 1 dol. 50c. apturės tą svarbų reikalą.
Siunčiant pinigus reikia adresuot:

J. Naujokas,
Madison Sq. box 189, NEW YORK, N. Y.

Naujos Knygos gaunamos "Lietuvos" Redakcijoje.

Alluma ir kitos pasakos, Guy de Maupassant'o, vertė J. Laukis. Šitoj knygelėje telpa šios pasakos: Alluma, Netikri brangiejie akmenys, Baimė, Du maži kareiviai, Dienynas padukėlio, Mėnesienoje, Valdulys, Užšalusioj padangėj, Atsikirtimas, Vienatvė, Tėvas ir sunus ir Rože, viso 12 labai gerų pasakų. Guy de Maupassant yra vienas iš geriausių raštininkų pasakų rašyme iš žmonių gyvenimo, pusl. 136 ..... 35c

Aritmetikos uždavinynas. Vadovėlis aritmetikos pradžiai; antroji dalis.

Šita knygutė — antroji ir paskutinė dalis uždavinyno, paskirto aritmetikos kursui; čionai, kaip paprastai yra daroma, surinkta uždavinių su skaičiais visokio didumo. Parašyta Pr. Mašioto. Pusl. 68 prekė 20c

Astronomija, parašyta pagal K. Flamarijono ir Lockyero, A. Agaras. Telpa: Dangaus apžvalga, žvalgždynai, žvalgždžių kelionė per visatą, Saulė, Planėtos, Komėtos, krintančios žvalgždės, Žėmės padėjimas pasaulėje, Mėnulis, Pasaulės įstatymai. Su daugeliu paveikslėlių. Pusl. 62 ..... 40c

Išsivystymas vaisiaus gyvunų. Lekcija Dr. J. Kulio, su daug paveikslėlių iš embryologijos. Pusl. 12. Prekė..... ....10c

Laikrodininko atminimai. Pasak Erkman-Šatrianą, sutaisė S. M. Paveikslas iš Napoleono I paskutinųjų kariavimų. Pusl. 44. Prekė....15c

Monininkas arba Magikas. Pagal Panovą, parašė A. Aitvaras. Telpa visoki magiški paveikslėliai ir kaip padaryti visokias štukas. Puslapių 32 ..... 15c

Oras, Vanduo, Šviesa ir Šiluma. Lekcijos prof. Blochman'o, sutaisė Šernas. Su daug paveikslėlių. Pusl. 138. Prekė 40c

Pilėnų kunigaikštis. Tragedija V - uose veikmėse, sutaisyta pagal Kraševskio apysaką "Kunigas". Parašė M. Šiaulėniškis. pusl. 91. prekė 35c

Pasninkai Lietuvoje. Aprašymeliai apie lietuvių žmonių pasninkus, yra ištraukos kelių rašytų straipsnių Lietuvos laikraščiuose, ir pagal tuos sutaisė K. Stkls. pusl. 16. prekė..... ....5c

Revoliucijos žmonės, parašė A. Niemojewski, vertė K. Puida. Telpa čia devynios gražios apysakaitės iš gyvenimo lenkų, ypatingai iš atsitikimų Varšavoje laikuose rusų karės su japonais ir įvykusios po jai pairtuvės rusų viešpatystėje. Knygelė įdomi kiekvienam. Pusl. 76 20c

Rankų šašeliai ir Parinktieji žaislai. Surinko A. Agaras. Praleidimui vakarais liuoso laiko; šitoje knygelėje telpa paveikslėliai, kokius su rankų šašeliu galima parodyti ir tam tinkami apskaitymai. Pusl. 32 12c

Ratelių spėjimai. Yra linksmiausis žaislas (zabova) šeimyniškuose susirinkimuose. Parašė D. Spėjikas. Puslapių 16, prekė 10c

Sparnai, drama 3-juose veiksmuose, parašė W. Šiaulėniškis. Pusl. 44 30c

Tikri ir netikri šventiejie. Paveikslėliai iš gyvenimo kankintinių ir kankintojų. Išleista Susiv. Lietuvių Laisvamanių. Pusl. 61, prekė .. 15c

Tautiškos Politikos knygynėlis. Telpa čia Rusijos policijos viešpatavimas, persekiojimas ypatos laisvės, draugijų ir susirinkimų, laisvės žodžio ir sąžinės, ir kame išganymas? Pusl. 47. Prekė 10c

Vaišės Jėzaus Kristaus pas Popiežių Pijų IX. Parašė Victor Hugo, antra laida. Prekė 10c

Žmonių užtarytojai. Vertė iš rusų kalbos Šermukšnė. Aprašo apie du brolius Grakchu, 130 metų prieš Christaus gimimą, iš Rymo laikų ir kaip trom laiku žmonės buvo pavergti ir visaip kankinami. Pusl. 32, prekė 10c

Knygų Kataliogas

67 Lietuviškos Pasakos Yvairios. Surinko Dr. J. Basanavičius. Dalis I. Čia telpa 141 labai gražių, juokingų, išmintingų ir žingeidžių pasakų. Chicago, Ill. 1903, pusl. 280 $1.25 Drutai apdaryta.... .... $1.50 pusl. 95. .....25c

68 Lietuviškos Pasakos Yvairios. Surinko Dr. J. Basanavičius. Dalis II. Čia telpa 205 labai gražių ir juokingų pasakų, bovyjančių kiekvieną skaitytojį ir klausytojį ir labai naudingos. Chicago, Ill. 1903, pusl. 330 $1.25 Drutai apdaryta $1.50

69 Lietuviškos Pasakos Yvairios. Surinko Dr. J. Basanavičius. Dalis III. Čia telpa 202 dar gražesnės ir juokingosnės pasakos. Chicago, Ill. 1904, pusl. 333 ..... $1.25 Drutai apdaryta $1.50

70 Lietuviškos Pasakos Yvairios. Surinko Dr. J. Basanavičius. Dalis IV. Chicago, Ill. 1905, pusl. 299. Šioje knygoje telp kaip ir pirmesnėse dalyse Dro. J. Basanavičiaus surinktų pasakų, telpa keli šimtai užlimančių ir juokingų pasakų. Kiekvienas nusipirkęs iš paminėtų 4 knygų I, II, III ar IV dalį, turės per visą savo amžių neišsemiamą pasakų turtą .. $1.25 Drutai apdaryta $1.50

76 Maxim Gorkij. Pasakojimai. Iš rusų kalbos vertė A. L-is. Turinys: Giesmė apie sakalą, Nenaudėlis, Makaras Čudra, Rudenyj, Dvidešimts šeši ir viena. Chicago, Ill. 1906, puslapių 103 .. ..25c

90 Olitipa. Graži apysaka iš laikų savitarpinės karės Šiaurinės Amerikos indijonų. Vertė A. Olšewskis. Antra pataisyta laida. Chicago, Ill. 1906,

100 Pasaka apie kantrią Aleną. Dukterį turkų ciecoriaus Antoniaus, kuri per 22 metu vaikščiodama po svietą, daugybę bėdų ir vargų iškentėjo. Antra laida. Iš lenkiško vertė A. Olšewskis. Chicago, Ill. 1902, pusl. 66 ..20c

114 Ponas ir bernas. Apysakėlė L. Tolstojaus iš gyvenimo maskolių kalmiečių. Žingeidi, norintiems susipažinti su buvlu ir sanlygoms maskolių kalmiečių gyvenimo; ji verčia skaitytoją drauge jausti su vargo prislėgtais žmonėmis. Chicago, Ill. 1904, puslapių 60 ....15c

120 Po prisidanga Šventinybės. Istoriška apysaka iš Rymo laikų. Parašė E. Posteri. Vertė K. J. Odesoje, 1905, pusl. 100 ....25c

124 Robinsonas Kruzius. Graži morališka pasaka. Antra pertaisyta laida. Chicago, Ill. 1903, pusl. 83 ....25c

134 Sidabrinis Kryželis arba Dailydė iš Nazareto. Apysaka iš laikų kankinimo Kristaus. Eugenius Sue. Vertė J. Laukis. Chicago, Ill. 1906, pusl. 169. (Šitą knygelę Vilniaus vyskupas uždraudė lietuviams skaityti).. .. ..50c

185 Žmogus nepliuškis. Vertė iš čeediško Nėris. Labai graži apysakėlė, kaip turtingo prekėjo sunus apsivedė su varginga mergina ir laimingiau gyveno už kitus, apsivedusius su turtingoms. Šita apysakėlė užima kiekvieną jauną vaikiną ar merginą ir mokina žmogiškos doros. Chicago, Ill. 1899, pusl. 23 .. ..10c

200 Akis už akį, dantis už dantį. Juokai viename akte. Perdirbta iš vokiško. Chicago, Ill. 1907, pusl 29..10c

210 Dėdė atvažiavo. Komedija viename akte. Pagal lenkiską sutaisė K. B-a ir M. P-is. Chicago, Ill. 1902, puslapių 62 .....20c

471 Akyvi apsireiškimai sviete, ant kurių žmonės nuolatos žiuri, bet jų nesupranta.. Su 7 paveikslėliais. Lenkiškai parašė Promyk. Pirmą sykį išversta į lietuvišką. Labai naudinga knygelė tiems, kurie nori sužinoti iš ko darosi žaibai, griausmai, lietus ir sniegas. Kas yra debesiai, ant ko jie laikosi ir tt. Chicago, Ill. 1894, puslapių 79 ....30c

472 Apsireiškimai Atmosferoj arba Meteorologija. Pagal profesorių Vojeikov'ą sutaisė Šernas. Aprašo iš ko susitveria ore žaibai ir griaustiniai, nuo ko atsiranda ant dangaus įvairios šviesos ir šešėliai, ir daugybė visokių kitų įvairiausių ore apsireiškimų. Plačiai ir labai suprantamai paaiškinta kaip galima sužinoti oro permainas ir daug kitų įdomių dalykų. Kiekvienas aprašymas, dėl aiškesnio supratimo parodomas ant paveikslo. Norintiems arčiau susipažinti su oro ypatybėms, verta perskaityti. Chicago, Ill. 1907, pusl. 238 ....75c Apdaryta $1.00

473 Apie žemę ir kitus svietus, jų buvį ir pabaigą. Pagal Heilpernę, Falbą ir kitus, sutaisė Šernas. Aprašo kas yra žemė, iš ko ji susideda, ant ko laikosi ir kaip sukasi. Kas yra saulė, žvalgždės, mėnulis, planetos, kometos ir kitos retai matomos žvalgždės. Su 30 astronomiškų paveikslų. Yra tai vienatinė knyga iš kurios žmogus tikrai gali apsišviesti. Chicago, Ill. 1896, pusl. 225..... .... 75c Ta pati apdaryta $1.00

480 Biologija arba mokslas apie gyvus daigtus. Pagal prof. Nusbaumą, sutaisė Šernas. Mokslas kokiu budu radosi gyvi sutvėrimai ant musų žemės, kaip jie vystėsi pradėjus nuo mažų vabalėlių iki daėjo lig paukščių, žvėrių ir paties žmogaus. Su paveikslėliais. Chicago, Ill. 1901, puslapių 147. .. ..40c

507 Gamtos istorija. Pagal P. Bert, vertė D-ras A. Bacevyčia. Knyga su daugeliu gyvulių, vabalų, žuvių, žmonių, medžių ir akmenų paveikslėlių; trumpai aiškiai ir suprantamai išaiškimąsi nuo pat menkiausių pavidalų iki didžiausių ir tobuliausių. Chicago, Ill. 1901, pusl. 129 ....35c

525 Kaip gyvena augmenys? Pagal Lunkevyčių ir kitus sutaisė Šernas. Su paveikslėliais. Yra tai aprašymas apie yvairius musų žemės augalus, jų sudėjimą ir atmainas, gyvį ir plėtojina gamtos istoriją, ypač tuos dalykus, ant kurių žmonės žiuri, bet jų gerai nesupranta. Chicago, Ill. 1903, puslapių 238 ....50c

508 Gamtos pajiegos ir kaip iš jų naudotis. Pagal Bitnerį sutaisė Šernas. Svarbios mokslišios vertės knyga, su daugybė paveikslų [illegible] šinerijų ir kitokių prietaisų ant išnaudojimo gamtos pajiegų. Chicago, Ill. 1904, pusl. 296 ..... 50c

516 Iš kur atsirado musų naminiai gyvuliai ir auginami augmenys? Pagal Lunkevyčių sutaisė Šernas. Su paveikslėliais. Chicago, Ill. 1901, puslapių 73 ....20c

526 Kada ir kokiu budu svietas susitvėrė Parašė Prof. Dr. M. W. Meyer. Iš vokiečių kalbos vertė J. Ilgaudas. Aprašyta kokiu budu tveriasi dangiškį kunai ir kaip musų žemė susitvėrė, teipgi kokiu budu atsirado ant jos gyvybė. Su paveikslais. Chicago, Ill. 1906, pusl. 140 .... 35c

527 Kada ir kokiu budu gali svietas pasibaigti. Parašė Prof. Dr. M. Wilh. Meyer. Iš vokiečių kalbos vertė J. Ilgaudas. Knygelėje aprašyta svieto pabaiga. Kas nori dasižinoti kada ir kokiu budu gal svietas pasibaigti, tegul perskaito šitą knygelę. Chicago, Ill. 1906, pusl. 135 ....35c

545 Nematomi priešai ir draugai žmonių. Pagal Bitnerį sutaisė Šernas. Aprašymas smulkiausių bakterijų [illegible] dančių visokias ligas pas žmonis, susekimas, vystymąsi ir tt. Su [illegible] veikslėliais. Chicago, Ill. 1905, puslapių 113 ....3[illegible]

548 Oras, Vanduo, Šviesa ir Šiluma. Lekcijos Profesoriaus Blochmano. Lietuvišken kalbon vertė J. Šernas. Chicago, Ill. 1907, pusl. 138 ....

553 Pačjimas organiško svieto. [illegible] gal Bitnerį sutaisė Šernas. Knyga [illegible] delės mokslišios vertės. Ji apr[illegible] tvėrimąsi viso sutvėrimo ir visų ga[illegible] tos sutvertų daiktų; pa[illegible]do, pagal [illegible] niausius ir giliausius žemės sluogsnių daug milijonų metų atgal gyvenusi[illegible] ant žemės augmenis, vabalus, žvėr[illegible] paukščius ir tt. Su paveikslais. Chicago, Ill. 1905, pusl. 137 .....3[illegible]

566 Senų gadynių išnykę gyvi sutvėrimai. Pagal Hutchinsoną sutaisė Šernas. Su paveikslėliais. Aprašo s[illegible] niausių gadynių yvairius sutvėrimu[illegible] gyvenusius ant žemės dar prieš at[illegible] radimą žmogaus. Šiandien tų sutvėr[illegible] nių kunus žmonės kasdami gilius šul[illegible] nius, kanalus, arba imdami iš žemės anglis, randa giliai palaidotus žemėje. Tulų sutvėrimų atrado čielus, nesuga[illegible] dintus kunus, užklotus keliolikos siek[illegible] snių storio žemės eile. Jie yra šian[illegible] dien išstatyti įvairiuose muzėjuose, iš kurių žmonės mokinasi pažinti kai[illegible] sena yra musų žemė, kiek tai milijo[illegible] nų metų reikėjo pakol ant mirusio[illegible] žvėrio kuno užaugo eilė žemės keliol[illegible] kos sieksnių storio. Mokslinčiai, pa[illegible] gal storumą ir senumą žemės sluog[illegible] snių, kuriuose tų sutvėrimų kunus ran[illegible] da, gali be apsirikimo spręsti, kaip se[illegible] na yra musų žemė ir kaip senlai žmo[illegible] gus ant jos atsirado. Chicago, Ill. 190[illegible] pusl. 370 ....$1.0[illegible] Ta pati apdaryta ..... $1.2[illegible]

559 Svieto pabaiga. Iš rusiško ver[illegible] Pr. Siulelis. Kas nori dasižinoti [illegible] da bus svieto pabaiga, tep[illegible] šią knygelę. Chicago, Il[illegible] puslapių 31 .....

597 Žvėrys ir Žmogus. Sutaisė pagal Schmehil'į Šernas. Mokslas apie subudavojimą kuno visokių žvėrių, paukščių, sanarkojų, žarnapilvių ir žmogaus. Kiekvienas žvėris arba gyvis aprašytas pavieniai su visomis jo ypatybėmis ir kokią gyvunų giminę jis tveria. Su paveikslais. Chicago, Ill. 1906, pusl. 313 ..... $1.00
Apdaryta $1.25

650 Ethnologija arba mokslas apie žemės kautas. Pagal D-rą M. Haberlandtą parašė Šernas. Su paveikslėliais. Yra tai svarbiausia moksliška knyga apie visas musų pasaulės žmonių veisles. Ji parodo visų viešpatysčių, visų žemės kraštų ir net mažiausių salelių žmonės ir jų paveikslus Aprašo jų kilmes, parvą, tikėjimą, papročius, užsiėmimą ir abelnai viską. Kas nori pilnai pažinti žmonių istoriją, tegul perskaito šią knygą. Chicago, Ill. 1903, pusl. 667 ..... $2.00
Apdaryta graziuose ir drutuose audimo apdaruose $2.50

641 Geografija arba žemės aprašymas. Pagal Geikie, Nalkovski ir kitus sutaisė Šernas. Su paveikslais Aiškiai ir suprantamai aprašo musų žemę, jos pavidalą, didumą ir platumą; jos kalnus, jų vardus, augštį, vulkanus metančius iš savęs ugnį; iš kokių sluogsnių susideda žemė, kur ir kiek joje yra anglių, geležies, aukso, druskos ir kitų gėrybių; kiek marių, ežerų, upių, jų vardai, plotis, gylis; kokie kuriuose vandenys: surys, prėski, karštus; kokie juose gyvena gyvunai ir tt Žemė aprašyta dalimis: išskaitytos visos viešpatystės, karalystės, kunigaikštystės, respublikos ir tt. Kiek kurioje žemėje yra gyventojų; kokie jų tikėjimai, kalbos, papročiai, užsiėmimai, pramonės, išdarbiai ir tiesos; kokie miestai, su kiek gyventojų, fabrikų, pramonių; kur kokie orai: šalčiai ar karščiai, lytus ar giedros; kur koks ilgis dienos ir nakties; kur visada yra lygi diena ir naktis, kur saulė per keletą nedėlių nenusileidžia arba neužteka ir tt. Knyga didelė 6x9 colių, ant geros, standžios popieros spaudinta. Chicago, Ill. 1899, pusl. 469. $2.00
Ta pati apdaryta audimu, kietuose apdaruose, auksinėmis litaromis atspausti parašai ant nugaros ir šono.. $2.50

655 Istorija abelna.. Dalis pirma. Nuo seniausiųjų laikų Chinijos — 2800 m. pr. Kr., iki galutiniam išdalinimui imperijos Aleksandro Makadoniškojo 146 m. pr. Kr. Surašė Dras A. Baceviče. Su paveikslais, parodančiais tų laikų piramidus, sienas pylių, tvirtynių; typus kunigų ir kareivių. Hieroglifus Akkadų rašto ir tt. Chicago, Ill. 1904, pusl. 498 ..... $1.00

657 Istorija Suvienytų Valstijų Šiaurinės Amerikos. Nuo atradimo ir dar dėjo plaukti į Ameriką, kokios karės buvo, už ką kariavo ir kokiuose metuose; kiek buvo prezidentų, kokie ir kada atradimą Amerikos iki 1896 m. Aprašo kaip Kolumbas atrado Ameriką, kokie čia tada žmonės gyveno, kokie žmonės pirmiausiai iš Europos prakiek kuris gero dėl šios šalies padarė. Prie galo knygos telpa Suvienytų Valstijų Konstitucija, kuri yra reikalingiausia žinoti kiekvienam žmogui gyvenančiam šioje šalyje. Chicago, Ill. 1896, pusl. 364 ..... $1.00
Ta pati apdaryta audimu, kietuose apdaruose, aukso litaros ant nugaros ir šono $1.25

658 Istorija Chicagos Lietuvių, jų parapijų ir kunigo Kriaučuno prova su laikraščiu "Lietuva", buvusi balandžio mėnesyje 1899 m. Čia telpa aprašymas: kiek yra lietuvių Chicagoje, kiek lietuviškų draugysčių, su kokiais vardais ir siekiais; chronologiška peržvalga Chicagos lietuvių darbų nuo pat čia jų atsiradimo iki pabaigai 1900 metų; istorija jų parapijų ir prova kunigo Kraučuno su "Lietuva". Chicago, Ill. 1901, pusl. 580 ..... $1.00
Apdaryta $1.50

678 Lietuvių Pratėviai Mažoje Azi-[illegible] Nuo senovės iki jie pateko po [illegible] Persų. Parašė Lietuvos Mylėtojas J. Šliupas). Knyga turi [illegible] ir 4 didelias mapas, pa[illegible] vietas kur senovėje gyveno [illegible]atėviai. Aprašo lietuvių pa[illegible] ar 800 metų prieš Kristaus [illegible] Chicago, Ill. 1899 ..... 50c

[illegible]to Istorija. Pagal A. B. [illegible] sutaisė Šernas. Aprašo ko[illegible] žmonės rašyti išmoko, kaip [illegible]u raštą kiekviena žmonių [illegible]kie buvo raštai senovėje daug [illegible]eš Kristų, kada žmonės vie[illegible] vartojo mazgelius ant šniu[illegible]stymus ant medžio, iškapoji[illegible] akmens, piešė paveikslus, ir [illegible]iai daėjo iki šiandieninio al[illegible]itarų), su kuriuom dabar ga[illegible]ti kiekvieną žodį ir viską ap[illegible]eip geral, kaip ir gyvu žodžiu. [illegible] knyga, kuri ištikro žmogų in[illegible], parodydama kaip tobulinosi [illegible]aštas. Chicago, Ill. 1905, pu[illegible]04 ..... $1.00
[illegible] $1.25

[illegible]umpa senobės istorija. Pagal [illegible] Vipper vertė iš rusų kalbos [illegible] paveikslais senoviškų liekanų [illegible] spalvuotais žemlapiais (mapo[illegible] Yra tai tikriausia svieto istori[illegible] seniausių laikų, daug metų [illegible]ristaus gimimą iki nupuolimo [illegible]iešpatystės. Chicago, Ill. 1904. [illegible] $1.00
[illegible] $1.25

[illegible]pie turtų išdirbimą. Parašė [illegible] Vertė S. M. Veikalas gvil[illegible] politišką ekonomiją. Kokiais [illegible]išsidirba turtai, kaip jie susi[illegible] ir kaip atsiliepia ant gyvenimo [illegible]os. Chicago, Ill. 1900, pusla[illegible] 35c

[illegible]ukos karės Dievui. Parašė Jo[illegible]zys. Ši knygelė aprašo kokios [illegible]vo karės, kas buvo jų prieža[illegible] blėdės padarė ir daro žmo[illegible]kus į jas stumia. Chicago, Ill. [illegible]l. 40 ..... 10c

861 Dras J. Basanavyčius. Lenkai Lietuvoje. Iš rusų kalbos vertė V. Gintautas. nurodymai kaip lenkiška kalba sunaikino ir sudemoralizavo Lietuvą ir kaip ji kenkia lietuvystei sulyg šiai dienai. Chicago, Ill. 1903, puslapių 41 ..... 15c

946 Priedelis prie lietuviško klausymo. Raštelis gvildenantis lietuvystės reikalus po valdžia Rusijos ir po įtekme lenkystės. Chicago, Ill. puslapių 38 ..... 15c

1102 Auginimas ir maitinimas mažų kudikių. Parašė J. Kulis, M. D. Chicago, Ill. 1907, pusl. 28 ..... 10c

1135 Hygiena arba mokslas apie užlaikymą sveikatos. Pagal Bernesą, Dra Noll ir kitus, sutaisė Šernas. Yra tai nauja daktariška knyga. Kas ją su atyda perskaitys, pataikys apsisaugoti nuo visokių ligų, užlaikyti cielybėje savo sveikatą, pailginti savo amžių ir užauginti sveikus ir tvirtus savo vaikus. Chicago, Ill. 1897, pusl. 132..35c

1176 Pamatas Visokiai Reformai. Vadovas sveikatai, turtui ir laisvei. Populiariškas raštas apie klausimą valgybos. Parašė Otto Cardue. Su raštininko leidimu vertė J. Laukis. Knygutė nurodo kad mėsa ir kai-kurie kiti teip pavadinti dilginanti valgiai, yra netinkančiais žmonėms maistais. Chicago, Ill. 1907, pusl. 113..... 30c

1210 Aritmetika. Sutaisė S. Škačkauskas. Lesgvas budas išmokti skaitliuoti (rokuoti). Knyga padalyta į penkis skyrius. Skyrius I — apie skaitlius. Skyrius II — Trupiniai. Skyrius III — Dešimtiniai trupiniai. Skyrius IV — Prilyginimai ir proporcijos. Skyrius V — Proporcijų prievadinės. Chicago, Ill. 1897, pusl. 104 .....25c

1300 Rankvedis angliškos kalbos. Pagal Ollendorf'ą, Harvey, Maxwell ir kitus surašė J. Laukis. Yra tai praktiškiausia knyga išsimokinimui angliškos kalbos pačiam per save be pagelbos mokytojo. Chicago, Ill. 1906, puslapių 307 ..... $1.25
Apdaryta $1.50

1326 Žodynas lietuviškai - angliškos kalbos. Dalis I. Sutaisė A. Lalis. Čia rasi visus lietuviškus žodžius išguldytus angliškai. Kožnas žodis paženklintas kursyvoms litaroms prie kokio gramatikos skyriaus jis priguli. Knygos formatas 6x9 colius. Kieti, mėlysodrumo apdaro oilpnu ou ant nugaros. Chicago, Ill. 1902, puslapių 382 ..... $2.00

1327 Žodynas lietuviškai - angliškos kalbos. Dalis II. Sutaisė A. Lalis. Čia rasi visus angliškus žodžius išguldytus lietuviškai. Prie kiekvieno angliško žodžio kabėse yra pridėta tarmė, kaip žodžius angliškai tarti, teipgi kiekvienas žodis paženklintas kursyvoms litaroms prie kokio gramatikos skyriaus jis priguli. Knygos formatas 6x9 colius. Gražiais drutais apdarais, nugara ir kampai drutos, gražios moroko skuros, šonai audimo, ant nugaros parašas aukso litaroms, lapų kraštai marmuruoti $4.00
Ta pati knyga popieros apdaruose $3.00

1328 Žodynas lietuviškai-angliškos ir angliškai-lietuviškos kalbų. (Abi dalys — I ir II, t. y. No. 1326 ir No. 1327) vienoje knygoje. Yra tai reikalingiausia knyga norintiems gerai pažinti angliską kalbą. Formatas ir apdarai tokie pat kaip No. 1327 ..... $6.00

1420 Tikyba ar mokslas? Tikėjimiški, moksliški ir draugiškai - politiški tyrinėjimai, surankioti D-ro J. Šliupo. Antras pataisytas ir padidintas spaudimas. Chicago, Ill. 1901, pusl. 211 50c

1498 Lietuviškas Sapnininkas. Surinktas iš daugelio svetimų sapnininkų ir sutaisytas pagal tikrą persiškai-egiptišką sapnininką, su 310 abrozelių, su aprašymu planetų ir paslapčių, kokias senovės žmonės vartojo dėl atspėjimo ateities. Geriausiai išguldo visokius sapnus, kokie tik žmogui prisisapnuot gali. Chicago, Ill. 1895, pusl. 205..50c
Tas pats drutai apdarytas 65c

1515 Orakulas. Naujas pilnas Orakulas arba knyga burtų, monų ir visokių paslapčių ir praktiška C. C. St. Germain Delnažinystė, su paveikslėliais. Surinko ir išguldė iš svetimų kalbų J. Laukis. Yra tai didžiausia ir praktiškiausia monų knyga, burtų ir delnažinystės mokslo. Formatas 6x9 colius, ant viršaus apdarų koloriuotas paveikslas burtininko ruimo. Chicago, Ill. 1904, pusl. 412 ..... $3.00
Drutuose apdaruose $3.50

1521 Paslaptys Magijos bei Spiritizmo Šviesoje Moksio. Pagal svetimus šaltinius sutaisė J. Laukis. Yra tai išaiškinimas monų darymo. Šioje knygoje atrasite visas monų ir burtų paslaptis ir jas suprasite, nes aiškiai aprašytos ir paveikslais parodytos visos slaptybės ir budai jų darymo. Chicago, Ill. 1903, pusl. 262 ..... 50c

1525 Rankvedis gromatų rašymui. Knygelė pamokinanti kaip rašyti gromatas į firmas, pažįstamus, gimines, prietelius, mylimus ir milimas prieš apsivedimą, į ponus, kunigus, vyskupus ir kitas augštos luomos ypatas. Pasveikinimai ant naujų metų, dienoje varduvių, gimimo, ir kituose atsitikimuose. Chicago, Ill. 1895, psl. 115 40c

1632 Gyvenimas Šv. Tėvo, Popiežiaus Benedikto IX, valdžiusio apaštališką sostą Ryme nuo 1033 iki 1044 metų 25c

1635 Lietuviškas Lementorius dėl mažų vaikelių. Su poterialais, katakizmais ir minstranturu. Vilniuje 1863, pusl. 52 ..... 15c

Užsiprašydami virš minėtų knygelių, adresuokite:

A. Olszewski
3252 S. Halsted St., Chicago, Ill.

Stereoskopai arba Teleskopai.

Stereoskopas arba Teleskopas yra tai prietaisa arba žiuronas su padidinančiais stiklais, per kuriuos kad žiurai ant abrozėlio, abrozėlis parėdyta į natūrališką paveikslą, kuriame matai čielas grupas žmonių, triobų, visą miestą, plačius laukus, miškus, daržus ir teip toliau, teip kaip kad pats toje vietoje butumei ir viską savo akimi matytumei. Teleskopas paverčia į natūrališką esybę, padidina jį atskirsto žmogų nuo žmogaus ir išrodo jau ne paveikslu, bet tikru atsitikimu.

Mes turime dabar ant pardavimo gražiausius stereoskopiškus paveikslus kaip matote žemiau surašytus.

SERIJA I.

Susideda iš 12 Stereoskopiškų paveikslėlių pundelyje. Prekė 50c. už pundelį.

Štai ką juose gali pamatyti:

1 Stebėtini griovai Yellow-Stone Parko.
2 Kvietkinė parodą, mieste Saratogos, N. Y.
3 Bowery gatvė New Yorke.
4 Didysis vandens puolimas, Yellowstone Parke.
5 Typiška tabako farma, Kuboje.
6 Sudo butas mieste Honolulu, ant salos Hawaii.
7 Žuvų rinka, mieste Manilės, ant Filipinų salų.
8 San Jose gatvė, mieste San Juan, Porto Rico.
9 Puikiausia pilis mieste Rheinstein, Prusuose.
10 Puikiausias Žurandelis Salone de Jeneta, mieste Vienoje.
11 Švento Mykolo palocius, Peterburge, Rosijoje.
12 Švento Petro bažnyčia ir pliacius Ryme.

SERIJA II.

Susideda iš 25 Stereoskopiškų paveikslėlių bakselyje. Prekė 75c. už bakselį.

Štai ką juose gali pamatyti:

1 Gražiausias vandens puolimas, Havana Glen, N. Y.
2 Orandžių sodas, Floridoje.
3 Didžiausias pačto budinkas, New Yorke.
4 Stebėtinas vandens puolimas, Niagara Falls, New York,
5 Puikiausia svetainė United States Hotelyje, mieste Saratogos, N. Y.
6 Kupčiška gatvė, Obispo, mieste Havanos, Kuboje.
7 Ukininko namai, Kuboje.
8 Įplukdymas galvijų mieste Manilės, ant Filipinų salų.
9 Geležinkelis ant salos Hawaii.
10 Gatvė miesto Manilės, ant salos Filipinų.
11 Kapelija "Sousa" ant Paryžiaus parodos, Francuzijoje.
12 Palmų daržas mieste Frankfort, Prusuose.
13 Merginos parduoda kvietkas mieste Kopenhagen, Danijoj.
14 Puikiausias kvietkų darželis, mieste Monte Carlo.
15 Rustoenval vandens puolimas, Norvegijoj.
16 Opera avenue gatvė, Paryžiuje, Francuzijoj.
17 Moterų duelės su kardais.
18 Moterys prie arbatos.
19 Motina kudikį prausia.
20 Kai: labai didėli tie mažiukai.
21 Vakaro diskusijos.
Ir keturi kitoki paveikslėliai.

SERIJA III.

Susideda iš 25 Stereoskopiškų paveikslėlių iš Kristaus gyvenimo. Prekė $1.00 už bakselį su 22 paveikslėliu.

Štai ką juose gali pamatyti:

1 Kristaus užgimimas Betlejaus Stainėlėje.
2 Trys Karaliai atlanko gimusį Kristų ir dovanas jam kloja.
3 Kristus, dar kudikiu budamas, mokina daktarus Jeruzoliaus bažnyčioje.
4 Kristus ant svodbos, Kainoj Galilejaus. Permaino vandenį į vyną.
5 Kristus ant kalno kalba priešais
6 Judošius savo pabučiavimu išduoda Kristų žydams.
7 Simonas pagelbsti Kristui kryžių nešti.
8 Šventa Veronika apšluosto veidą Kristui.
9 Jėzus ramina moteris, kad jo neverkėtų.
10 Jėzus prie kalno Golgotos, nukryžiavojimo vietos.
11 Žalnieriai ir Šv. Petras prie kalno Golgotos.
12 Kristus paveda savo motiną Jonui.
13 Skaito Kristui myrio dekretą ant kalno Golgotos.
14 Žydai ruošiasi kalti Kristų prie kryžiaus.
16 Kristaus kuną ima nuo kryžiaus.
17 Kristus keliasi iš grabo.
18 Kristus žengia į dangų.
19 Regykla šiądieninio Betlejaus.
20 Kaip šiądien išrodo Stainelė, kukurioje Kristus gimė.
21 Bažnyčia apreiškimo Šv. P. Marijos.
22 Bažnyčia budavota ant grabo Šv. P. Marijos.
23 Kaip šiądien išrodo Kristaus grabas.
24 Kaip šiąden išrodo Kalvarija, kur Kristus mirė.
25 Ulytėlė po vardu Jėzaus "Štai Žmogus".

SERIJA IV.

Susideda iš 100 Stereoskopiškų paveikslėlių bakselyje. Prekė $2.00 už bakselį.

Šitoje serijoje yra 4 sykius tiek paveikslėlių ką pirmutinėse serijose. Štai ką juose galite pamatyti:

101 Besiartinanti audra ant ežero Erie
102 New York. Tavorų krovimas į didelį oceaninį laivą.
103 New York. Pilies daržas (Castle Garden).
104 Boston. Ežeras viešame darže.
105 Atlantic City, New Jersey. Pamaryj.
106 Niagara. Patkavinis vandenskritys nuo ožinės salos. (Horse Shoe Falls from Goat Island).
107 Chicago. Auditorjum viešbutis ir Michigan Avenue.
108 Kaskados ir pokylinė svetainė. L. P. Parodos 1904m.
109 Moki indijonas namieje.
110 Moki indijonų gyvenimas.
111 Sioux indijonų vadas, He-No-Fraid.
112 Vartininkai (The Sentinels) 3,043 pėdų augščio, Yosemite, Cal.
113 Motina girių, 63 pėdas apėmio. Yosemite Klonyj, Cal.
114 Magdelenos Kolegija, Oxford, Anglijoj.
115 Airija. Killarney, pilis Ross.
116 Įėjimas į Muckross Kliošlorių, Airijoj.
117 Šiaurinis miestas, Gibraltar.
118 Berlynas. Bondler lovis ir Katedra.
119 Vokietija. Griuvėsiai viduramžinės pilies.
20 Vokietija. Laivas apleidžiantis Koblenc'ą, ant Rheino upės.
121 Švedija. Stockholmas nuo vandens pusės.
122 Stockholmas. Karališkas palocius.
123 Švedija. Ant kelio į Odde.
124 Švedija. Lejono pilis, Goteborge.
125 Šveicarija. Mount Blanc žiurint nuo Chamonix.
126 Thun, Šveicarijoj.
127 Žiuvinis kiemas, Alhambra, Granada, Išpanijoj.
128 Katedra Notre Dame, faskada. Paryžiuj, Francuzijoj.
129 Tullerinų daržas, Paryžiuje, Francijoj.
130 Palociai tautų ant upės Seina'os, Paryžiaus Paroda, 1900m.
131 Venus de Milo Louvre, Paryžiuje, Francijoj.
132 des Champs Elysees, Paryžiuje, Francijoj.
133 Didžiosios operos palocius, Paryžiuje, Francijoj.
134 Tvirtynė Šv. Jono ir Katedra, Marseilles, Francijoj.
135 Laivų užplauka ir ežeras, Villefranche, Francijoj.
136 Carniche kelias ir ežerėlis Villefranche, Francijoj.
137 Pajurinis kraštas Casino, Monte Carlo.
138 Vatikano daržas ir Šv. Petro katedra, Ryme, Italijoj.
139 Rymas žiurint nuo bokšto Šv. Petro katedros.
140 Didžioji galerija Coloma palociuje, Ryme, Italijoj.
141 Skliautas Settinio Severo, Ryme, Italijoj.
142 Koloseumas, Ryme, Italijoj.
143 Nesenai atkastas palocius, Pompejo, Italijoj.
144 Senatas ir Kanalas, Milane, Italijoj.
145 Kelias Šv. Juozapo, Venecijoj, Italijoj.
146 Šėrimas karvelių ant pleciaus San Marco, Venecijoj.
147 Kelias Šv. Andriejaus, Venecijoj, Italijoj.
148 Mahometonų bažnyčia Omare.
149 Oceaninis pakraštis, parodantis kelio užnolanką, Algiere.
150 Gėrymo fontanas ir gatvė Sename Kaire, Egipte.
151 Besimeldžianti dervišai kieme mahometonų bažnyčios Gamoa El Ain.
152 Mahometonų bažnyčia Sultano Hasan, žiurint, nuo Ciadelio sienų Kairo, Egipte.
153 Pyramidos ir Arabų vilija, žiurint nuo Ghizeh kelio, Kaire, Egipte.
154 Arabija. Daržas išdžiuvusiame upės take.
155 Įėjimas į palocių. Singapore, Indijoj.
156 Turgaus diena Singapore, Indijoj.
157 Tautiškasis greitasis trukis, Singapore, Indijoj.
158 Policijos stacija Hong Konge, Chinijoj.
159 Žibinčius Hong Konge, Chinijoj.
160 Chiniečių vienbuorinial laivai į plaukoj Hong Konge, Chinijoj.
161 Gražusis kelias Shanghai, Chinijoj.
162 Žvilgis ant viešos turgavietės, Shanghai, Chinijoj.
163 Tautiškas priešpiečių namas ant salos Java.
164 Tokyo, Japonijoj. Iriso gražybės laukai
165 Yokohama, Japonijoj. Prudas egiptiškų lotus kvietkų pilname žydėjime.
166 Junitų žiaycia Honmoku, Yokohama, Japonijoj.
167 Yokohama, Japonijoj. Siaučius dirbantis lytines kurpes.
168 Yokohama, Japonijoj. Kriauklinių žuvių pardavinėtojaus stotis.
169 Paroda ugnagesinių atletų, Yokohama, Japonijoj.
170 Yokohama, Japonijoj. Kvietkų darželis.
71 Yokohama, Japonijoj. Altorius, nešamas jaunų gerbėjų Matsuri procesijoj.
172 Japoniški vaikai, nešanti pokylinį Matsuri altorių, Yokohamoj.
173 Matsuri pokylis, muzikos pastolas ir šokėjai, Yokohama, Japonijoj.
174 Yokohama, Japonijoj. Daržovių pardavinėtojas, rodantis savo turtą.
175 Japoniški kudikiai ledinės smetonos šėtroj, Yokohama.
176 Japoniškas žvejys prieplaukoj, Yokohama.
177 Japoniečių budas eiti pailsin.
178 Trepai į Kigomizų žinyčią, Kyoto, Japonijoj.
179 Kyoto, Japonijoj. Kigomizų žinyčia.
180 Auksinis pavilionas ant ežero Kinkakuji, arti Kyoto, Japonijoj.
181 Senoviška žinyčia Fujiyama, Mt. Fuji, Japonijoj.
182 Teatro gatvė, ilgio vieną milią, Osaka, Japonijoj.
183 Nara, Japonijoj. Tukstantis žibinčių prie Ka-suga-No-Myia žinyčios.
84 Nikko, Japonijoj. Senovės akmeninis šuo, sergiantis Nikko žinyčią nuo Piktojo.
185 Hawaiiški mokyklos kudikiai.
186 Palmų daržas ant kranto Monoloa upės, Honolulu, Hawai.
187 Daktilinių palmų kelias, Honolulu, Hawai.
188 Hawaiiška moteris, gaudanti Peeheai, mažiukę kriauklinę žiuvaitę.
189 Chiniečiai renkanti ryžius, Hawai.
190 Gyvenimas Pretorijoj, Pietinėj Afrikoj.
191 Įplauka ir plaukiantl laivų taisymo dirbuvė Valparaiso, Chile.
192 Jamaicos Brookline gatvė, Port Antonio.
193 San Francisco gatvė, Mexico City.
194 Didysis pliacius, Mexico City.
195 "Jojimas šėnimis".
196 Mano apginėjas.
197 Kalėdų rytas.
198 "Tėve musų, kuris esi danguose".
199 Pagalvėlių karė.
200 Šėrimas kačiukų.

Teleskopas ir 100 virš paminėtų paveikslėlių kaštuoja $3.00
100 tų pačių paveikslų bakselyje be teleskopo $2.00
25 paveikslai iš Jezaus gyvenimo $1.00
Pats vienas teleskopas be paveikslų kaštuoja $1.00.

SERIJA V.

Susidedanti iš 12 maišyto gatunko paveikslėlių pundelyje. Prekė 35c. už pundelį.

Šitoje serijoje, kiekviename pundelyje, beveik vis kitoki paveikslėliai, tai yra maišyti iš visokių gatunkų. Juose yra: gražiausių miestų, bažnyčių ir kitų bagotų triobesių paveikslai, teipgi ir komiški paveikslėliai. Ši serija yra gera tiems, kurie nori pinigus užčėdyti, nes ji kaštuoja tiktai 35 c., o joje galima tiek daug pamatyti kaip ir serijoje I.

SERIJA VI.

12 teip pat maišyto gatunko paveikslėlių pundelyje. Prekė 75c. už pundelį.

Šitoje serijoje gražiausi paveikslėliai. Labai aiškus, yra dirtti gabiausių artistų, brangaus darbo. Į juos žiurint matai viską teip aiškiai kaip kad prieš akis nebutų jokio paveikslėlio, bet tikrai gyva regykla.

Atminkite, kad virš parodytos prekės yra tik už paveikslėlius, be Teleskopo. Pats Teleskopas kaštuoja $1. Vieno Teleskopo užtenka ant visų ir visokių paveikslėlių turėti, tai vienas Teleskopas užtenka jiems visiems.

Vienas teleskopas užtenka visokiems paveikslam. Kada turi teleskopą, tai gali įmti paveikslus kokius tik nori ir visi tikę į tą patį teleskopą.

Siųsdami pinigus ant teleskopų ar ant kitokių reikalų visada adresuokite:

A. OLSZEWSKI,
3252 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Pirma Lietuviška Banka Amerikoje
Ir Didžiausias Ofisas
Szifkorcziu ir Pinigu Siuntimo

3252 So. Halsted St., kampas 33čios, Chicago, Ill.
A. OLSZEWSKIS, Savininkas.

Banka.

Šioje bankoje kiekvienas lietuvys gali gauti pasiskolinti pinigų pirkimui namų, lotų ar farmų už prieinamą procentą ir ant lengvų išmokesčių. Teipgi kiekvienas lietuvys gali čia pasidėti savo pinigus kada nori ir atsiimti kožname laike. Už sudėtus pinigus ši banka moka 3% ant metų.

Šioje bankoje yra geriausiai ir saugiausiai įtaisytos skrynelės (boxai) pinigų užkavojimui, prie kurių nė ugnis, nė vagis negali prieiti. Skrynelės yra parsamdomos žmonėms po $3.00 ant metų.

Pinigų Siuntimas.

Šita banka išsiunčia į svietą daugiau pinigų negu kokia nors kita banka. Per čia siunčia pinigus ne tik lietuviai, bet ir amerikonai ir kitos tautos, ir ne vien aplinkiniai, bet atvažiuoja net iš kitų miesto kraštų čia pinigus siųsti, todėl kad šios bankos siunčiami pinigai greičiausiai nueina.

Šifkortės.

Šitoje bankoje talpinasi agenturos visų laivinių kompanijų. Čia galima gauti šifkortes ant kiekvienos linijos į kur tik nori išvažiuoti ar atvažiuoti. Šifkorčių prekės čia tokios pat kaip ir pačių kompanijų ofisuose. Čia kožną dieną galima gauti laivą išvažiuoti į krajų; o daugiausiai laivų išplaukia subatomis, tai iš Chicago reikia išvažiuoti ketvergais.

Real Estate.

Šita banka parduoda namus, lotus ir farmas. Jeigu manai ką nors pirkti mieste ar kitur, tai pirmiau dasižinok apie parduodamas vietas ir jų prekes šioje bankoje.

Ko tik reikalausi, čia viską gausi.

Jei reikalauji pirkti namą, lotą ar farmą — čia juos gausi.
Jei reikalauji jų nupirkimui pinigų — teip-pat čia gausi.
Jei nieko nenori pirkti, bet nori savo pinigus nuo vagies ir ugnies apsaugoti — tai pasisamdyk už $3.00 šioje bankoje skrynelę, o nė vagis nė ugnis prie jų neprieis.
Nori važiuoti į krajų ar savo gimines iš krajaus pargabenti, — kreipkis į čia, o gausi geriausią šifkortę.
Nori pasiųsti pinigus į krajų, — siųsk juos per šią banką, o greičiausiai ir saugiausiai nueis.
Ant galo, kokių tik nori knygų — ir tas visas čia gausi.

Gyvenanti kituose miestuose teip-pat čia gali viską gauti per susirašymą, kaipo tai: šifkortes, pinigų pasiuntimą ir bankon pasidėjimą. Turi kelis dolerius, nori juos sutaupoti (užčėdyti), prisiųsk šiton bankon pačto money orderiu, o gausi nuo musų bankinę knygelę ir visą reikalingą informaciją.

Rašydami su bent kokiais reikalais visada adresuokite šiteip:

A. OLSZEWSKI
3252 So. Halsted St., Chicago, Ill.

IŠGYDAU IN 5 DIENAS

VARICOCELĘ HYDROCELĘ t.y. pagadinias gyslas Be peiliuiių ir skaudėjimu

Išgydau kiekvieną serganti Varicocele, Striktura, užsikrėtusius kraujo užnuodyjimu, nusilpnėjimą nervų, Hydrocelę arba vyrų ytiškas ligas. Tokias garsias ofertas teikiame vaikams tiems kurie buvo gydomi nuo keliolikos visokių daktarų be pasekmės ir išdavė savo pinigus dykai, kad parodyti, jog aš turiu vienintelį budą, su kurio pagelba ant visados Jus išgydysiu.

Nemokėkite už neišgydymą, tiktai už išgydymą.

Skaudėjimas skilvio, kepenų ir inkstų, nors labai užsisenėjusius, išgydau galutinai.

PLAUČIAI. Sergantiejie dusuliu, bronchitu arba džiova išgydomi galutinai naujausia mano metoda per įtraukimą Oxalino gazų.

Privatiškas vyrų ligas. Aš išgydau kiekvieną greitai ant visados ir didžiausioj paslaptyj.

Visokios patarmės dovanai!

Išgydau galutinai

Specialistas moterų ir vyrų ligų.

Moteriškas ligas. Patinimus gimdos, skaudėjimus pečių, baltligę, pagal mano metodos sutaisytus vaistus išgydau pasekmingiausiai.

Kraujo užnuodyjimus ir odos ligas, pavizdan: išbėrimus, skaudulius, plaukų nuslinkimus ir tt.

aš išgydau ant visados.

Kalbu lietuviškai.

Dr. L. E. ZINS, 41 S. Clark Street, Tarpe Lake ir Randolph st. **CHICAGO, ILL.**

Priėmimo valandos: nuo 8 val. ryte iki 8 val vakare. **Nedėliomis:** nuo 9 val. ryte iki 4 val. po pietų.

Ar moki rent'a?

Jeigu teip, tai apskaityk kiek turi išmokėti per vienus metus, o pamatysi, kad už tuos pačius pinigus gali išmokėti namus, kuriuose galėsi senatvėje ramiai gyventi. Jeigu dabar užpirksi namus, tai per dešimtį ar penkioliką metų rentas sugrąžįs tau pinigus užmokėtus už namus ir turėsi savo savastį ant viso amžiaus.

Tėmykite kaip pigiai galite nupirkti pas mane namus su lotais. Turiu šimtus namų ant pardavimo; čionai paduodu kelias prekes, parodymui, kad kožnas gali sau pigiai namus nusipirkti:

Ant ILLINOIS COURT galite gauti namus už $1200, $1400, $1500, $1600, $1800 iki $4500

Ant AUBURN AVE. namai su lotu už $2000

Ant LOWE AVE. namai su lotu už $1400

Ant 35 & LOWE AVE. namai su lotu už $7000

Ant EMERALD AVE. galite pasiskirti už $2500; $2720; $3000 iki $3800

Ant WALLACE ST. galite nusipirkti už $2800; $3200; $3600 ir brangiau.

Ant SO. HALSTED daug visokių namų biznio vedimui, galite pasiskirti už $3100 iki $40.000

Ant 35th STREET murinis namas, rentas $46.00 ant mėnesio už $4500

Ant LYMAN & FARRELL murinis namas —Štoras 2 lubų už $4600

Ant 35 ir LOWE AVE. murinis — 2 lubų, Štoras $7000

GRAND WORK, ILL. namai su lotu arti 49 av. už $2000

EAST CHICAGO, ILL. Geri bizniui namai už .. $2940 Kreipkitės pas

NAMAI IR LOTAI ANT PARDAVIMO PIGIAI.

ILLINOIS COURT, arti 32 gatvės, murinis namas (4 ruimai) su lotu ..... $1.200 $350 iš kalno, o rešta ant išmokėjimo po $12 ant mėnesio. Renta atneša $10 į mėnesį. Tur but tuojaus parduotas.

ILLINOIS COURT, arti 32 gatvės. Geras murinis namas su lotu $1.500

AUBURN AVENUE, arti 33 gatvės, (arti lietuviškos bažnyčios). Geras murinis namas, ir lotas 50 per 135 ..... $4.000

EMERALD AVENUE, arti 36 gatvės, medinis namas ant 2 lubų ..... $1.600 Lotas 25 per 125 pėdų. Rentas $19 ant menėsio.

EMERALD AVE., 4 mediniai namai ant 3 lubų. Kaina po ..... $3.300 Lotai 25 per 125. Renta nuo 33 iki 46 dol. į mėnesį.

WALLACE ST., arti 31 gatvės. Murinis namas ant 3 lubų. Puikus namas $5.500 Lotas 25 per 130. 6 Flatai, po 4 ruimus. Rentas $56 į mėnesį.

WALLACE ST., arti 29 gatvės. Murinis namas ant 4 lubų. Labai puikus $8.000 Lotas 25 per 130 pėdų. Rentas $75 į mėnesį.

WALLACE ST., arti 28 gatvės. Murinis namas ant 3 lubų ..... $5.300 Lotas 25 per 130 pėdų. Rentas $56 į mėnesį.

WALLACE ST., kertė 32 gatvės. Murinis namas ant 2 lubų. Kaina ..... $16.000 Lotas 48 per 120 pėdų. 9 flatai ir 2 štorai. Rentas $155 į mėnesį.

SO. HALSTED ST. Murinis bizniui namas ant 2 lubų ir halė apačioje..$6.500 Lotas 25 per 125 pėdų. Rentas į mėnesį $80, (arti 31 gatvės).

31ST PLACE, tarpe Morgan ir Mospratt. Murinis namas ant 2 lubų $3.000 Lotas 25 per 125 pėdų. Rentas $24 į mėnesį (4 šeimynoms).

31ST PLACE, tarpe Morgan ir Auburn Ave. Murinis namas. Kaina .. $2.200 Lotas 25 per 107 pėdas. Rentas $16 į mėnesį.

31ST PLACE, tarpe Morgan ir Auburn Ave. Murinis namas. Kaina .. $4.500 Lotas 25 per 107. Rentas $35 į mėnesį (4 šeimynoms).

31ST STREET, tarpe Emerald ir Union Aves. Murinis namas ant 3 lubų $10.000 Lotas 72 per 100 pėdų. Rentas $96 į mėnesį.

35 PLACE, tarpe Halsted ir Gate. Murinis namas 2 lubų ir basementas $4.200 Lotas 25 per 165 pėdų. Rentas $46 į mėnesį. Tur but greitai parduotas. 6 šeimynos gyvena. Labai pigus už tą kainą.

GRAND WORKS, ILL. Puikus medinis namas. Saliunas ir 3 rentai .. $5.200 Lotas 25 per 125 pėdų. Rentas $55 į mėnesį. Naujas namas.

HARVEY, ILL. Turlington St., tarpe 154 ir 155 gatvės. 2 lubų namas $3.300 Lotas 25 per 175 pėdas. Rentas $36 į mėnesį. Puikus namas.

EAST CHICAGO, IND. Puikus biznio namas. Saliunas ir 4 ruimai .... $2.940 Lotas 25 per 150. Rentas $35 į mėnesį.

AVONDALE, CHICAGO, ILL. Medinis namas ant 2 lubų. Naujas ..... $3.500 Christiania Ave., arti Milwaukee Ave. Tailor Shop, ir 4 ruimai, ant 2 lubų. Lotas 25 per 125 pėdas. Rentas $26 į mėnesį. Ant lengvo išmokėjimo.

Teipgi turime daugybę visokių kitoniškų namų ir lotų ant pardavimo visose pusėse miesto Chicagos.

A. Olszewski
3252 S. Halsted St.

LIETUVIAMS AMERIKOS DYKAI.

Jei sergi, nesijauti visai sveiku ir reikalauji daktariškos pagalbos, rašyk pas mus, kolai nepareikalavai dar pagalbos kitų daktarų. Mes pasiųsime visai dykai didelę lietuvišką knygą, užvardintą **"Pasipažinkime"**, kuri yra labai gražiai paveiksluota.

Visi serganti, pareikalavę, atsižino nuomonę trijų garsių daktarų, padarančių, teip vadinamą, Kollegium Daktarų ir tikrai gali laukti išgydymo.

Tas **Daktarų Kollegium** visai išgydo ir tuos, kurie gyvena toli, jei savo laiškuose aiškiai aprašo savo kentėjimus.

Reikalauk Tamista tuojau didėsės knygos **"Pasipažinkime"**. Adresas

Dr. Knight, specialistas vidurinių ligų. **Dr. Roof,** specialistas slepiamų ligų. **Dr. Spillinger,** specialistas visų ligų

Kollegium Gydymo: % America Europe Co. (Orosi), 2128 Broadway, New York, N. Y.

Geriausias lietuviškas dantų daktaras

A. J. Zimontas (lietuvys)

3252 So. Halsted st., Olszewskio name.

Traukia dantis be skausmo, išgydo Skorbuta, Neuralgija, sudeda naujus vieton išpuolusių, pridėdo iškirpiujusius auksu, sidabru, amalgamu. **Valandos:** Šiokiomis dienoms nuo 8 ryto iki 12, nuo 1 iki 9 vak. Nedėliomis: nuo 9 r. iki 5 vak.

Telephonas Yards 2268

TEISINGAI IR NAUDINGAI!

Drukuojama mašina **"Odell Typewriter" No. 4,** kuri yra geriausia iš pigesnių mašinų, o drukuoja kaip ir pirkta už $100. Ji yra padaryta iš gryno plieno, su robo voleliu, kitokios medėgos prie jos nėra, o todėl ir gesti nėra kam. Jos prekė pirmiausiai buvo $20, o dabar pas mane pigiausia, nes tik **$6.75** su prisiuntimu. Teipgi parduodu visokias knygas: mokliškas, istoriškas, sapninkus, pasakų ir monų, kuygas, maldaknyges, angliškus kalbamokslius ir kitokias, ir ypairiausias popieras laiškams rašyti. Galima užsirašyti laikraščius: **"Lietuva", "Vienybę Lietuvnikų", "Katalikų", "Keleivį"** ir **"Kovą".** Prie pirmutinių trijų užsirašant vieniems metams, duodu priedų knygutę dvidešimtę penkių centų vertės.

JOHN ŽEMANTAUSKAS
39 W. Porter St., Waterbury, Conn.

Dr. J. KULIS

Lietuvių Gydytojas ir Chirurgas.
3255 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Gydo visokias ligas moterų, vaikų ir vyrų. Teipgi turi didelę praktiką ir gydo pasekmingai visokias limpančias užsisenėjusias ir paslaptingas vyrų ligas. Daro operacijas pasekmingai.

MOKINKIMES PATYS

Gramatika angliškos kalbos mokintis be mokintojo (apdaryta) **$1.25.**

Vaikų Draugas arba kaip mokintis skaityti ir rašyti be mokintojo **15c.**

Naujas Budas mokintis rašyti be mokintojo **10c.**

Pinigus siųskite per Money Order žiuo adresu:
P. MIKOLAINIS, Box 62, New York City.

Dr. O. C. HEINE

DENTISTAS
OFISAS--Kampas 31 ir So. Halsted gat.
(Gyvenimas virš aptiekos.) CHICAGO, ILL.

Marė Laukienė

Atsakanti Akušerka
3252 S. Halsted St. Chicago, Ill.
Telephonas Yards 2268

Duoda visokia rodą ir geriausia pagelba moterims jų ligose. Pasekmingai atlieka darbą prie gimdymo ir dažiuri atsakančiai po gimdymo. Offises ir gyvenimas Olszewskio name 3252 S. Halsted st.

"LIETUVOS" AGENTAI.

Juozas Šlikas,
"Lietuvos" keliaujantis agentas.

Baltimore, Md.
Jonas Želvis, 711 W. Lombard St.
J. Diemedis, 521 Columbia Av.
Wm. J. Moran, S. E. cor. Sharp and Camden Str.
J. Luis, 26 So. Green St.
L. Gawlis, 1834 N. Castle st.

Brooklyn, N. Y.
E. Froomes, 73 Grand St.
A. Diržuliitis, 155 Metropalitan Av.
Stan. Rinkevičius, 73 Grand St.

Cleveland, Ohio.
Povilas Sukis 3707 E. 63rd St.

Elizabeth, N. J.
Wm. Bočkus, 211 First St.

E. St. Louis, Ill.
Juoz. Rainis, 537 Collinsvill, Av.

Gilberton, Pa.
J. Ambrazevičius, Box 4.

Montello, Mass.
B. P. Miškinis, 775 Montello st.

Minersville, Pa.
Juozas Ramanauskas.

Mt. Carmel, Pa.
Fr. Baubonis, 136 S. Locust st.
Jonas Banis, Box 1.

New Britain, Conn.
M. J. Cheponis, 21 Pleasant St.

New York, N. Y.
A. Lesniewskis, 144 E. Houston St.

Newark, N. J.
V. Ambrazevičia, 178 Ferry St.
A. Staniulis, 82 Jackson st., Newark, N. J.

Philadelphia, Pa.
M. A. Ignotas, 1028 So. 2-nd St.

Pittsburg, Pa.
Jonas Ignotas, 13 Diamond Square S.S.

Scranton, Pa.
Jos. Petrikis, 1514 Ross Ave.

So. Boston, Mass.
N. Gendrolius, 224 Athens st.

Shenandoah, Pa.
Andrius Mačis, 138 S. Main St.

Turner Falls, Mass.
K. P. Šimkonis, Box 617

Waterbury, Conn.
Jonas Žemantauckas, 39 W. Porter St.

Westville, Ill.
V. S. Kreivenas.

Springfield, Ill.
J. Klembauskas, 7 Millrow

Worcester, Mass.
Antanas Bernotas, 12 Harlem St.

Telefon Yards 471.

Notary Public

(Lietuviškas Notaras)

Išdirba visokias legališkas popieras, kaip tai: Plenipotencijas, Kontraktus, Bill of Sale, Testamentus, Affidavits ir kitoniškus. Inkorporuoja draugystes.

J. J. Hertmanowicz
Ofisas
A. Olszewski'o
3252 So. Halsted, Cor. 33rd St.
Chicago, Ill.

Nauji Tautiszki PAVEIKSLAI.

Dabar tik išėjo iš po spaudos labai gražųs tautiški paveikslai (abrozdai).

1. Didis Lietuvos Kunigaikštis Vytautas.
2. Didis Lietuvos Kunigaikštis Keistutis.
3. Didis Lietuvos Kunigaikštis Algirdas.
4. Didis Lietuvos Kunigaikštis Gedeminas.

Paveikslų miera 22X28 colių.

Prekė 35c. kožnas.

Nusipirk po vieną šių paveikslų, o galėsi gražiai papuošti savo ruimą.

Prisiųsdamas pinigus adresuok:

A. OLSZEWSKI
3252 S. Halsted st., Chicago, Ill.

Pinigu Preke.

Iki 500 rublių, rublis po.....52¼
Nuo 500 iki 1000 rublių, rublis po..52
Virš 1000 rublių, rublis po 51¾

Prie kiekvieno siuntinio reikia pridėti 25c. ant pačto kaštų.

Jeigu norite, kad pinigai greitai ir geral suvalkėčiotų ir niekur nežutų, tai siųskite per "Lietuvos" redakcijų, adresuodami teip:

A. OLSZEWSKI
3252 S. Halsted st., Chicago, Ill

Kozminsky & Yondorf,

73 Dearborn Street.
Bankieriai.

Mes skolijame **Pinigus** ant turtenybių ir jei tu rengiesi turtenybę pirkti, mes su džiaugsmu prigelbėsime, paskolindami tau dalį pirkinio pinigų. Greitas veikimas. Lengvos išlygos. Agentai apmokami dosniai.

Kožna liga išgydoma

Atsišaukite į musų ofisą **Red Cross Pharmacy 4552 So. Ashland Ave.,** o busite sveiki

Dr. Kazimieras Butkeviczia

prieinamas nuo 8 valan. po pietų iki 8 val. vakaro. Specialistas moterų ir vaikų ligų: abejotinuose atsitikimuose išsiunkiame institutų profesorius ant rodos. Vaistai importuoti iš senos tėvynės; teipgi užlaikome tėvynės Trejos-Devynerias iš Palangos. Vaistai atsauginimui plaukų gvarantuoti. Receptai sutaisomi po speciališkos musų užtiurėjimu. Prekės prieinamos. Aptieka atdara diena ir naktį.

Red Cross Pharmacy
Maliszewski ir Jaulakis, Savininkai
4552 S. Ashland Ave., Chicago
Telephone Yards 1106

„JONAI, KO VERKI?" Neklausk manęs to, mano galva pilna visokių gerų ir blogų mislių. „Na ir kur dabar esi?" Einu pas J. Kovarska paskandyt visus vargus. „Kovarskas dar gana toli nuo čia, einam Jonai į šita karčiama." No, aš į kitas karčiamas nenoru eiti, nes gerai žinau, kad tokiu gėrymų kaip pas Kovarską niekur nerasi. „Koks Kovarsko saliuno adresas?" Nagi, štai jo korčiukė:

Jos. J. Kovarskas
1191 So. Western Ave., Chicago, Ill.
Kampas 25-tos gatves. Telephonas Canal 2330

Jonas J. Gudinas

Užlaiko pirmos klisaos saliuną ir restauraciją, kur galima gauti geriausius gėrymus, cigarus ir valgius, teipgi turi puikią svetainę susirinkimams baliams ir vestuvėms. Tėmykite adresą:

223 Wabansia Ave., Chicago, Ill.

Lietuvių Daktaras

Dr. Marija Dowiatt-sass

723 W. 18th St. CHICAGO, ILL.
Telefonas Canal 1479.

Telefonuoti galima iš kiekvienos aptiekos. Gydo pasekmingai visokias ligas be skirtumo.

TEMYKITE!

Tik trumpą laiką galima bus gauti gerą drukuojamą **Odell mašinėlę No. 4** už labai numažintą kainą, nes tik už **$5.25.**

Mes spauzdiname teipgi puikias popieras gromatų rašymui su visokiais apskaitymais, dainelėmis ir paveikslais, svietiškais ir dvasiškais. Turime teipgi daugybę visokių kitų prekių.

Ką tik reikalausi, viską pas mus gausi

M. G. VALASKAS,
2418 Kensington Ave., Kensington, Ill.

IR VEL 100 TUKSTANČIŲ ISZLEISTA

LIETUVIŠKOS Daktariszkos KNYGOS

VADOVAS IN SVEIKATA

Didzio 208 puslapiu

Nes pirmesnės po 50 tukstančių laidas, kaip bitės lietuviai išnešiojo — po visą pasaulį knygas.

NAUJA paskutiné 100 tukstančių egz. LAIDA, su daug pridėjimų ir išaiškinimų, apie visokias ligas; kaip buti sveiku, nuo ligų apsisergėt, išsigydyt ir žingeidžių paslaptybių žmogaus gyvenimo — pripildyta

Direktorius Collins NEW YORK Medical Instituto.

VADOVAS IN SVEIKATĄ parašyta aiškioj kiekvienam suprantančioj kalboje.

TĄ KNYGĄ yra naudinga vyrams ir moterims, seniems ir jauniems, sveikiems o labiause sergantiems.

ŠITĄ KNYGĄ perskaitęs, netik mokės, kaip buti sveikų, nuo visokių ligų apsisergėti, bet ir daktariškam moksle apsišvies, o ir žinosi kur ir kaip išsigydyt sergantis. „Vad. in Sveikatą" apart moksliškų išaiškinimų, net su paveikslais parodo, subudavojimo žmogaus visas paslaptybes, lygei plačiai aprašyta vyrų ir moterų lytiškas gyvenimas iš abiejų pusių, kaip darosi ir kaip buti laimingu.

KAD VADOVAS IN SVEIKATĄ didelė knyga, tik perskaitęs ją, viską galėsi atrasti. DOVANAI ją kiekvienas apturės, kuris atsiųs tik 10 centų markėms prisiuntimo kaštus.

JEI TEIP SERGI, kad be tikrų gerų vaistų ir be SUMANAUS DAKTARO, negali buti išgydytas, tai COLLINS N. Y. MEDICAL INSTITUTAS didžiausias ir seniausias Amerikoj, pasekmingai visokias ligas išgydo, nes jame darbuojasi daktarai specialistai ant visokių ligų ir vartoja geriausias, tinkamas gyduoles, pergalėjimui ligos, — sutelkia sveikatai pagelbą, atsišaukus asabiškai ar aprašant (lietuviškai) ligą-nesveikumus, per laišką.

Kad apsiima, tai ir išgydo: VYRUS ir MOTERIS, senus ir jaunus nuo visokių ligų.

KAD TAS INSTITUTAS pasekmingai visokias ligas, paprastas, užsendjtas ir paslaptas užsikrečiamas išgydo; tai liudija pačių gydynių laiškai, palei daleidimą iš daugelio talpiname nors keletą.

Išgydyta nuo užsendintos ligos skausmingos mėnesinės, baltųjų, ir dieglių, viduruose ir strėnose kiti daktarai neįstenge išgydyt.

Agnieška Daškene
New Rockford, N. Dakota.

Mylimas Dr. SPECIALISTAS. Dėkingas esu už vaistus, kurie mane išgyde nuo abelno nusilpnėjimo ir jaunystės gyvenime klaidų nors butų sarmata apreikšt visą buvusį nelaimingumą, bet velydamas dėl brolių slaptinguose atlikimuose apturėt tykrą išgydimą kad kreiptųsi prie jus ir kad visokiem be pašaukimo daktarams pinigų be naudos nemetytų. Dabar aš esu sveikas ir drutas ant visų dalių kuno – jus varda visiem garsinsių laikydamas pagodonę.

S. A. Kardulis
719 O'Fallon st. St. Louis, Mo,

Ilgai sirgias inkstų vidurių liga, skaudėjimo kojose, rankose ir sanariuose plaučiu nesveikumų-kosejimu su skrepliavimu. Išgyditas dėkingas ir prisiuntė paveiksla.

Juozas Nikelis
251 Cypres ave. Johnstown Pa.

Gyduolės visada tampa pritaikytos kiekvienam sergančiam speciališkai — atėjus asabiškai ar laišku atsišaukus. Gyduolės išsiunčiamos, po visą Ameriką ir kitas dalis pasaulės. Slaptybė užlaikoma. Rašant adrisuot:

The Collins New York Medical Institute

140. WEST 34 STR. (arti Broadway) NEW YORK N. Y.

Dėlei atsilankančių asabiškai Ofisas adaras kasdien nuo 10 iš ryto iki 5 po piet; šventadieniais nuo 10 iki 1 val.

Dr. R. MIELKE, rupintojasis gydinisis institute.

CENTRAL BUSINESS COLLEGE

Mokina: stenografijos, spaudinamos mašinėlės spaudinimo, knygų vedimo, aritmetikos, skaitymo, rašymo, spelinimo, istorijos, geografijos ir tt.

Specijališkos instrukcijos angliškos kalbos tiems, kurie pradeda mokytis tą kalbą ir kurie nori joje išsilavinti.

Mes išlaviname vyrus ir moteris įgyti geras vietas. Kliasos atdaros dienomis ir vakarais.

Atsišauk ar rašyk klausdamas platesnių informacijų. Kataliogas dykai.

W. H. Harmon ir W. I. Tinus, Principalai.
Shiller Bldg., 109 Randolph Street, CHICAGO, ILL.

F. P. Bradchulis

ATTORNEY & COUNSELOR at LAW
Chamber of Commerce Bldg., Room 709
S. E. Corner La Salle and Washington Streets
CHICAGO, ILL.
TELEPHONE MAIN 3642

Lietuvys advokatas, baigęs mokslą jurisprudencijos čia Amerikoj. Veda visokias provas, civiliškas ir kriminališkas, visuose teismuose (suduose).

Gyv. 3112 S. Halsted St., arti 31mos gatvės
Telephone Yards 6066

Vienatinė Lietuviška Sankrova

ir agentura literaturos ant "North Side" Chicagoj. Čion galima gauti moksliškų, svietiškų ir dvasiškų knygų, rašančių, kapselierių, abrozėlių, visokių laikraščių. Amerikos ir Europos ir popierų gromatoms. Teipgi užlaikau visokio tavoro: juodylo, paišelių, plunksnų, drukuojamų mašinukių, britvų, stereoskopų ir daugelio kitų daiktų. Neužmirškite atsilankyti, o busite užganėdinti.

Petras M. Kaitis
221 Wabansia Ave., Chicago, Ill.
(Sale Lietuviškos Bažnyčios).

Naujas Išradimas

Sustiprinimui ir užlaikymui plaukų. Tukstančiai pilkų žmonių atgavo pulkius plaukus, sulaiko slinkimą plaukų galvos labai trumpame laike. Vietoje senų atauga nauji, gražus plaukai. **Visokia informacija dykai.** Artesnėms žinjoms reikia rašyti įdedant krasos ženklelį.

PROF. J. M. BRUNDZA
BROADWAY & 50. 8TH ST., BROOKLYN-NEW YORK.

"LIETUVOS UKININKAS"

Laikraštis skiriamas Lietuvos darbo žmonėms. Išeina kas sąvaitę iš Vilniaus, Lietuvoj. Spaudomas ant gražios popieros, 16 pusių ir mėnesiniu priedu.

Vienatinis laikraštis, kuris tėvynėj daugiausia prasiplatinęs, nes jis suteikia teisingiausias žinias iš Lietuvos ir kitų dalių svieto. Amerikos - lietuviai užsirašykite minėta laikraštį arba užrašykite savo gentėms tėvynėj gyvenantiems. Lietuvoje metų prekė $1.85, o Amerikoje $2.50. Vienas numeris ant pamatymo 5 centai. Amerikoje vyriausiu agentu yra:

M. J. Damijonaitis,
3250 S. Halsted St., Chicago, Ill.

50,000 KNYGELIŲ DYKAI PER PAČTĄ

PASLAPTINES VYRŲ LYGOS

Šitoje knygoje tilpa dangelis paveikslų ir tapati yra tiesiu mokslo šaltiniu senų ir jaunų vyrų, kurie kenčia lytiškus nusilpnėjimus, patrotjimą vyryškumo, nervišką lygą, kraujo užnuodijimą, lytiškų sanarių puliavimą ar triperį, skilvio, inkstų, kepenų ir pusės lygas. Šita knyga jums išaiškins, kaip nuo jų galima išsigydyti namieje greitai ir pasekmingai. Rašome pacientams jų pačių kalboje. Rašyk mums Lietuviškai.

RODA DYKAI. Urėdiškos valandos nuo 9 iki 5; nedėliomis nuo 9 iki 12.

DR. JOS. LISTER C.
40 Dearborn Street. Lá. 8 CHICAGO, ILL., U. S. A.

THE WEST SIDE TRUST & SAVINGS BANK

12ta IR HALSTED GATVĖS - - CHICAGO

VIRŠININKAI
S. R. Flynn, prezidentas, Ira N. Morris, vice-prezidentas,
Chas. F. Hoerr, kasierius, C. N. Stanton, kasierians pagelb.

DIREKTORIAI
Nelson Morris, J. A. Spoor, Ira N. Morris, L. H. Heyman, Arthur G. Leonard, S. R. Flynn, Charles F. Hoerr

BANKOS VALANDOS
Nuo 9 ryto iki 4 po pietų — Panedėlyj nuo 9 ryto iki 8 vakare
Subatoj nuo 9 ryto iki 12 pietų — Subatoj nuo 5 po pietų iki 8 vak.

Parduodame laivakortes ant geriausių linijų ir siunčiame money orderius ir chekius į visas dalis svieto už pigiausią prekę. Perkame ir parduodame kitažemiškus pinigus. Atdara subatos ir panedėlio vakarais. Taupinimą (čėdijimą) gali pradėti su vienu doleriu. Už sudėtus pinigus mokame 3%.

Lietuviška Aparatų Dirbtuvė

Godotinoms tautiškoms ir bažnytinėms Draugystėms išdirba: **Karunas, Amerikonikas Vėliavas, Šarpas, Juostas, Kukardas, Ženklėlius, Kepures, ir Maršalkams pardus, teipogi visus bažnytinius aprėdalus.** Norėdamos godotinos Dr-stės arba godotinos kunigai, kad Jusų darbas butų priderančiai atliktas paveskite jį tikrai lietuvaitei.

T. Andruszevicz & Co.
115 W. Division St. Chicago, Ill.

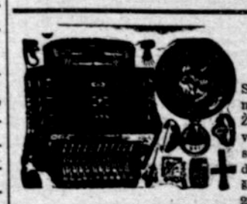

Dabar laikas naudokites visi!

Geriausia vieta dėl pirkimo su gražiais balsais Armonikos, Skripku koncertiniu, Klarniatu, Triubu ir daugybe muzikališku instrumentu. Geru Dziegorėliu auksininiu, Žiedu, Lenciugėliu, geru Britvu. Albumu dėl fotografiju, veriu, Strielbu, Elektrikiniu Liampukiu, Robiniu Literu, sam Pečėčiu, Pluksnu auksiniu [fountain pen], Gramatikdynu, Istorišku ir Maldu knygu, visokiu gražiu Popieru Rašymo gromatu su visokiais apskaitymais ir dainomis tuzinas 25c. 5 tuzinai už $1.00. Odell drukuojama mašinukė gana žiai ir greitai drukuoja, litaros ir visa mašinukė padaryta iš geriausio plieno. Prekė tik $6.

Užlaikau kitokiu išdarbiu mašinukiu keliu gatunku ir daugybe naudingu visokiu daiktu. Kas nor apturėt katologa tegul prisiunčia už 5c. markę ir teisinga adrisa, o apturės 84 puslapiu didelį šio meto NAUJA KATULOGA DYKAI. Kuriame yra šimtais visokiu daiktu, su virš du šimtai aiškiu paveikslu ir iš kurio matysit jog mano tavoras pirmos kliasos, prekes pigiasnės kaip kitur. Štornykam, Agentam ir Perloriam parduodu visokius tavorus labai pigiai, duodu didelį rabata adresuokit:

K. WILKEWICH — **112 GRAND ST., BROOKLYN,**